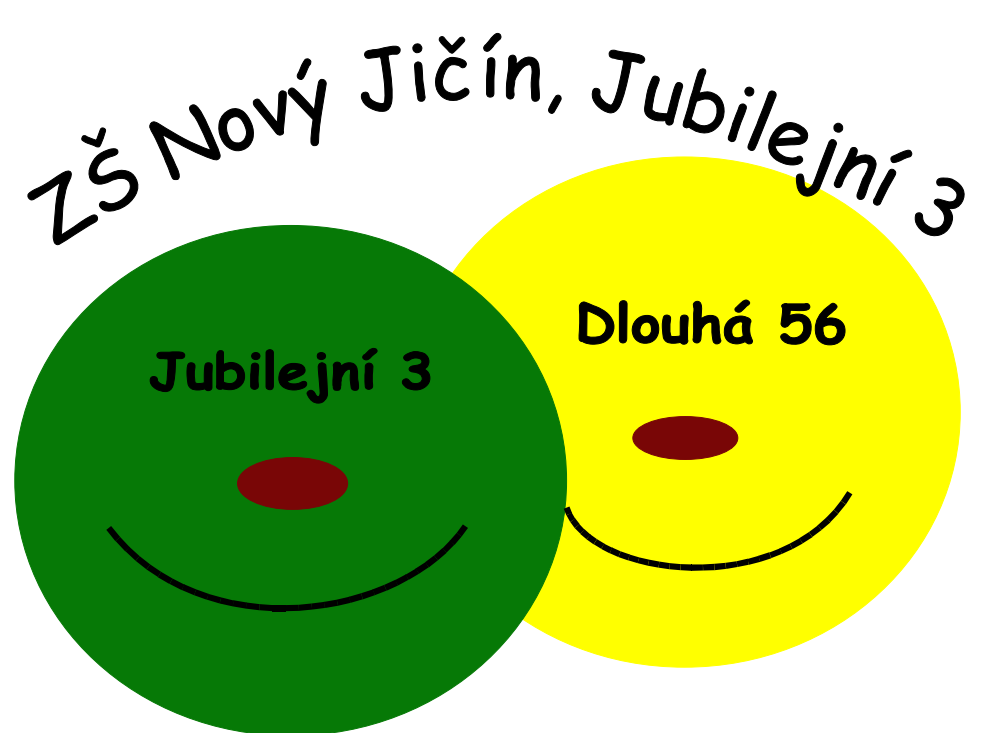

Školní vzdělávací program

č. 3 – od 1. 9. 2009

Vědění jsou křídla, na nichž se vznášíme k oblakům.

W. Shakespeare

1. Identifikační údaje

1. 1. Název vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

1. 2. Předkladatel

Název školy: Základní škola Nový Jičín, Jubilejní 3

Adresa školy: Jubilejní 3, 741 01 Nový Jičín

Jméno ředitele: Mgr. Ladislav Pospěch

1. 3. Kontakty

telefon: 556 315 411

E-mail: skola@zsjubulejni.cz

IČO: 45214859

IZO: 600 138 127

1. 4. Zřizovatel školy

Název: Město Nový Jičín

Sídlo: Masarykovo náměstí 1, 741 01 Nový Jičín

IČO: 00 298 212

E-mail: posta@novyjicin-town.cz

e-podatelna@novyjicin-town.cz

Tel.: 556 768 222

Platnost dokumentu : od 30. 8. 2009

ŠVP byl projednán Radou školy dne: 13. 10. 2009

.....
Mgr. Ladislav Pospěch
ředitel školy

Obsah

1. Identifikační údaje	2
1.1. Název vzdělávacího programu.....	2
1.2. Předkladatel.....	2
1.3. Kontakty	2
1.4. Zřizovatel školy	2
2. Charakteristika školy.....	5
2.1. Úplnost a velikost školy	5
2.2. Charakteristika pedagogického sboru	5
2.2.1. Velikost pedagogického sboru	5
2.2.2. Kvalifikovanost pedagogického sboru	6
2.3. Vybavení školy	6
2.3.1. Pracoviště Jubilejní 3	6
2.3.2. Pracoviště Dlouhá 56	7
2.4. Hygienické podmínky	8
2.5. Dlouhodobé projekty	8
2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	9
2.7. Mezinárodní spolupráce.....	9
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	10
3.1. Zaměření školy	10
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie školy	11
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	12
3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	13
3.5. Poskytování poradenských služeb ve škole.....	14
3.6. Prevence sociálně patologických jevů	15
3.7. Začlenění průřezových témat.....	15
4. Učební plány	15
5. Učební osnovy.....	15
5.1. Školní projekty	16
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy.....	16
6.1. Hodnocení žáka ve škole.....	16
6.2. Pravidla pro hodnocení žáků	16
Stupeň 1 (výborný)	17
6.3. Autoevaluace školy.....	29
7. Pravidla pro zařazování žáků do jednotlivých tříd.....	30
Příloha 1: Začlenění průřezových témat	31
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA.....	31
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA.....	34
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	35
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	36
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	37
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	38

Příloha 2: Učební plán	41
1. Celkový	41
2. Ročníkový	42
3. Poznámky k učebnímu plánu	44
Příloha 3 - Učební osnovy	45
5.2. Jazyk a jazyková komunikace	45
5.3. Matematika a její aplikace	71
5.4. Informační a komunikační technologie	90
5.5. Člověk a jeho svět	93
5.6. Člověk a společnost	107
5.7. Člověk a příroda	118
5.8. Umění a kultura	193
5.9. Člověk a zdraví	224
5.10. Člověk a svět práce	246
5.11. Další obory	262

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola Nový Jičín, Jubilejní 3 se skládá ze dvou pracovišť – Jubilejní 3 a Dlouhá 56. Jednotlivé součásti školy jsou následující. Údaje jsou uváděny k 30. 9. a v ŠVP se budou aktualizovat rovněž k tomuto datu.

Základní škola			
Počet tříd		Počet žáků	
Jubilejní	17	Jubilejní	374
Dlouhá	16	Dlouhá	320
Celkem	33	Celkem	694

Školní družina			
Počet oddělení		Počet dětí	
Jubilejní	4	Jubilejní	125
Dlouhá	3	Dlouhá	90
Celkem	7	Celkem	215

Školní jídelna			
Počet strážníků		Z toho žáci	
Jubilejní	777	Jubilejní	304
Dlouhá	461	Dlouhá	270
Celkem	1238	Celkem	574

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

2.2.1. Velikost pedagogického sboru

Přepočtený počet ped. pracovníků			
Učitelé		Vychovatelé	
Jubilejní	27,1	Jubilejní	4,0
Dlouhá	21,7	Dlouhá	2,7
Celkem	48,8	Celkem	6,7

2.2.2. Kvalifikovanost pedagogického sboru

Pracoviště Jubilejní:

Dosažené vzdělání		Přepočtený počet učitelů	
		na 1. stupni ZŠ	na 2. stupni ZŠ
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ		9,6	2,2
Učitelství pro 2. stupeň ZŠ		0,3	14,0
Speciální pedagogika		1	0
Vysokošk. pedagogické pro jiný typ školy		0	0
Vysokoškolské nepedagogické	DPS	0	0
	bez DPS	0	0
Středoškolské	pedagogické	0	0
	nepedagogické	0	0
Celkem:		10,9	16,2

Pracoviště Dlouhá:

Dosažené vzdělání		Přepočtený počet učitelů	
		na 1. stupni ZŠ	na 2. stupni ZŠ
Učitelství pro 1. stupeň ZŠ		8,7	1
Učitelství pro 2. stupeň ZŠ		0,6	10,4
Speciální pedagogika		1	
Vysokošk. pedagogické pro jiný typ školy			
Vysokoškolské nepedagogické	DPS		
	bez DPS		
Středoškolské	pedagogické		
	nepedagogické		
Celkem:		10,3	11,4

2.3. Vybavení školy

2.3.1. Pracoviště Jubilejní 3

Základní škola Nový Jičín, Jubilejní 3 zahájila svůj provoz v roce 1975. Jedná se o panelovou, původně 24 třídní školu na sídlišti.

Vybavení školy je na velmi dobré úrovni. K modernizaci vybavení výrazně přispěl projekt **Škola 21. století – modernizace vybavení, zavádění informačních a komunikačních technologií**, který byl financován především z prostředků Evropské unie.

Škola má:

- Dvě učebny informatiky, z nichž každá má 16 počítačů PC (z toho vždy 1 server) s interaktivními tabulemi s dataprojektory a další audiovizuální technikou, s novým nábytkem - vše vybaveno v rámci projektu Škola 21. století
- učebnu pro práci s dětmi s vývojovými poruchami učení

- odbornou pracovnu fyziky s interaktivní tabulí s dataprojektorem, vizualizérem a další audiovizuální technikou, vybavenou novým nábytkem
- odbornou pracovnu chemie a samostatnou laboratoř chemie
- odbornou pracovnu biologie s interaktivní tabulí s dataprojektorem, vizualizérem a další audiovizuální technikou, s novým nábytkem – vše vybaveno v rámci projektu Škola 21. století
- odbornou pracovnu výtvarné výchovy
- odbornou pracovnu českého jazyka – literární výchovy
- odbornou pracovnu hudební výchovy s interaktivní tabulí s dataprojektorem, a další audiovizuální technikou, s novým nábytkem – vše vybaveno v rámci projektu Škola 21. století
- nahrávací studio, které je propojeno s učebnou hudební výchovy a také bylo vybudováno v rámci projektu Škola 21. století
- tři odborné učebny anglického, z nichž dvě mají interaktivní tabule s dataprojektorem, poslechovým zařízením, vizualizérem a další audiovizuální technikou, nový nábytek – vše vybaveno v rámci projektu Škola 21. století
- školní dílnu pro výuku základů techniky – dřevodílnu
- školní dílnu pro výuku základů techniky – kovodílnu
- ve dvou učebnách 1. stupně jsou také instalovány interaktivní tabule s dataprojektorem, poslechovým zařízením, vizualizérem a další audiovizuální technikou - vše vybaveno v rámci projektu Škola 21. století
- cvičnou školní kuchyni s jídelnou
- školní hřiště a velký areál kolem školy
- velkou a malou tělocvičnu
- fitcentrum pro zaměstnance školy
- 7 heren školní družiny
- keramickou dílnu ve školní družině
- dvě menší tělocvičny ve školní družina
- školní knihovnu
- botanické oddělení
- skleník s výsadbami subtropických a tropických rostlin
- meteorologickou stanici
- učebnu v přírodě

2.3.2. Pracoviště Dlouhá 56

Základní škola Nový Jičín, Dlouhá 56 byla od 1. 9. 2005 vyřazena ze sítě škol a stala se součástí Základní školy Nový Jičín, Jubilejní 3.

Jde o panelovou budovu s pavilony, v níž se poprvé vyučovalo ve školním roce 1987/88. Škola má světlé, čisté a estetické prostory, na vzhledu školy se podílí ve velké míře žáci i učitelé.

Areál školy leží na okraji sídliště Loučka. Okolí školy skýtá velmi dobré možnosti pro činnost školní družiny i tělesnou výchovu.

K modernizaci vybavení výrazně přispěl projekt **Škola 21. století – modernizace vybavení, zavádění informačních a komunikačních technologií**, který byl financován především z prostředků Evropské unie.

Škola má:

- učebnu informatiky s 20-ti počítači pro žáky, interaktivní tabulí s dataprojektorem, novým nábytkem – vše vybaveno v rámci projektu Škola 21. století
- učebnu informatiky s 15-ti počítači pro žáky – nové počítače z projektu Škola 21. století
- učebnu pro práci s dětmi s vývojovými poruchami učení
- jazykovou učebnu moderně vybavenou v rámci projektu Škola 21. století interaktivní tabulí, dataprojektorem, vizualizérem a připojením na internet
- 2 kompletně vybavené jazykové učebny (včetně jazyk. laboratoří)
- školní dílnu pro výuku základů techniky
- tělocvičnu a fitcentrum
- školní hřiště a velký areál kolem školy
- 3 herny ŠD (v jedné z nich je kmenová třída 1. stupně)
- školní knihovnu, v budově školy je umístěna i pobočka Městské knihovny
- učebnu fyziky a chemie s interaktivní tabulí a dataprojektorem
- učebnu přírodopisu s interaktivní tabulí, dataprojektorem , vizualizérem a žákovskými pracovišti s 5-ti počítači s připojením na internet – projekt Škola 21. století
- v areálu školy se nachází dopravní hřiště
- učebnu dopravní výchovy
- školní kuchyňku
- dvě učebny na 1. stupni s interaktivní tabulí a dataprojektorem

2.4. Hygienické podmínky

Pracoviště Jubilejní 3

Hygienické podmínky tohoto pracoviště jsou na velmi dobré úrovni, můžeme se zde pyšnit zrekonstruovanými sprchami u tělocvičen i zcela novými sociálními zařízeními pro žáky na II. stupni a ve školní družině. V plánu pro příští období máme ještě rekonstrukci sociálních zařízení na I. stupni a u tělocvičny.

Pracoviště Dlouhá 56

Hygienické podmínky jsou rovněž velmi dobré. Sociální zařízení je stejného stáří jako budova – tedy přes 20 let. V horizontu 2 až 5 let bude nutná jeho rekonstrukce. Postupně dochází v učebnách k obměně zářivek za modernější a úspornější, kromě jiných prací je třeba vyměnit rovněž podlahovou krytinu ve třídách. V plánu je i pokračování ve výměně oken atd. Vše samozřejmě záleží na přidělených finančních prostředcích.

2.5. Dlouhodobé projekty

Mezi dlouhodobé projekty a akce, do kterých je škola zapojena patří:

- Předškoláček aneb hrajeme si na školu – klub pro budoucí prvňáčky a jejich rodiče. Cílem je navázat lepší kontakt mezi rodinou a školou, a to ještě před nástupem dítěte do 1. třídy. V klubu se děti seznamují se svými budoucími spolužáky, s předstihem poznají školní prostředí, poznají svou paní učitelku.
- Vánoční a jarní besídky v domovech důchodců.

- Den otevřených dveří pro budoucí prvňáčky. Již desetiletá tradice.
- Jarní jarmark – pořádá se tradičně co dva roky.
- Vánoční jarmark
- Projekt Hájenka – do ekologického programu se zapojuje většina ročníků
- Zelený strom – ekologický program na podporu sběru starého papíru.
- Projekt Zdravé zuby – pro žáky 1. až 3. ročníků.
- Lyžaček v případě dobrých sněhových podmínek se uskutečňuje týdenní lyžování na Svinci .
- Mikulášská nadílka – žáci 9. ročníku navštěvují ostatní třídy.
- Školní kola v pexesu – organizuje pravidelně žákovská samospráva.
- Pobyt v přírodě .
- Nocování ve škole.
- Dopravní soutěž a dopravní výchova na hřišti.
- Základy vodáctví – pro žáky 9. ročníků .
- Adaptační kurz – pro žáky 6. ročníku.
- Základy cyklistiky.
- Den dětí - dvoudenní projekt pro žáky.
- Den Země
- Školní akademie – jednotlivá pracoviště co 4 roky

Akce jsou uskutečněny při dostatečném počtu přihlášených žáků a v případě, pokud to dovolí provozní a ekonomické podmínky školy.

2.6. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání elektronickou cestou prostřednictvím programu škola OnLine, na třídních schůzkách, konzultačních dnech, předem domluvených individuálních konzultacích. Pouze v případě, že zákonní zástupci nemohou být informováni elektronicky, žák obdrží žákovskou knížku. Rodiče mají právo se účastnit výuky po předchozí domluvě s vyučujícím a s vědomím ředitele. Základní informace o škole získají rodiče rovněž z webových stránek školy. Rodiče budoucích prvňáčků navštěvují klub Předškoláček, ve kterém získají prvotní údaje o práci školy.

Na škole pracuje Sdružení rodičů a přátel dětí a školy – SRPDŠ. Zástupci rodičů žáků jednotlivých tříd tvoří Radu rodičů SRPDŠ. Rada se schází přibližně 2 - 4x za školní rok.

Vedením školy je informována o činnosti školy, zástupci rodičů se vyjadřují k problémům školy.

Na základě zákona č. 561/2004 Sb. § 167 a § 168 zřizovatel zřizuje Školskou radu, ve Školské radě zastupují školu 2 členové zvolení pedagogickými pracovníky školy. Školská rada pracuje od ledna roku 2006.

Škola spolupracuje rovněž s MěÚ – především s odborem školství, PPP v Novém Jičíně, Městskou knihovnou, mateřskými a středními školami, Městskou policií a v řadě dalších oblastí i s jinými organizacemi.

2.7. Mezinárodní spolupráce

Výměnné pobyty a společné koncertování s žáky ze spřátelené Obecní hudební školy ve francouzském městečku St. Laurent-Nouan střídavě v České republice a ve Francii, které udržujeme již od roku 1994 v rámci programů podpory a ochrany dětí a mládeže - program ZAHRANIČÍ, podprogram "Přátelství".

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

3. 1. Zaměření školy

Škola je zaměřena na:

- Sportovní výchovu - na Jubilejní 3 jsou třídy zaměřené na hokej a basketbal
- Výuku anglického jazyka od 1. ročníku
- Informatiku a výpočetní techniku
- Vytváření přátelského a bezpečného prostředí pro žáky
- Environmentální výchovu
- Nabídku volitelných předmětů

Sportovní výchova na škole má již dlouholetou tradici. Škola má třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy – basketbalu a ledního hokeje. Prvním sportem byl lední hokej, kdy tato výuka začala na ZŠ Jubilejní již v roce 1996. Po roce byly tyto třídy dislokovány na ZŠ Bohuslava Martinů. Po spojení tří sídlištních škol (ZŠ Jubilejní, ZŠ Bohuslava Martinů a ZŠ Dlouhá) v roce 2005 a útlumu výuky na pracovišti Bohuslava Martinů hokejové třídy opět přešly na pracoviště Jubilejní. Na této škole byla od roku 2003 také zavedena rozšířená výuka žáků se zaměřením na basketbal. Výrazně se zlepšily podmínky pro výuku. Byly renovovány podlahy v tělocvičnách, nové obložení, osvětlení, renovovány umývárny.

Nezbytností v dnešním světě je výuka jazyků, proto začínáme s anglickým jazykem již v první třídě. Druhý jazyk - německý nebo ruský je nabízen formou volitelného předmětu od 7. ročníku.

Chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě. Tedy ne pouze encyklopedické poznatky, ale více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi. Ve výuce uplatňujeme při vhodných příležitostech skupinové vyučování a vedeme tak žáky k vzájemné spolupráci.

Vedeme žáky k využívání počítačů a informačních technologií, jak v povinných, tak i volitelných předmětech informatiky a výpočetní techniky. Na obou pracovištích jsou k tomu vytvořeny materiální podmínky - celkem 4 počítačové učebny.

Důraz klademe především na přátelské a bezpečné prostředí pro žáky, k tomu směřuje i předmět výchova ke zdraví, kterou učí třídní učitelé ve svých třídách, aby lépe poznali problematiku dané třídy i jednotlivé žáky a mohli tak účinněji předcházet negativním jevům. Společně se žáky vyvozují pravidla chování, řeší problémy ve třídách, oporou pro provádění prevence negativních jevů je preventivní tým, který se skládá ze školního psychologa, preventisty a výchovného poradce.

Systematická environmentální výchova započala na základní škole Jubilejní v roce 1995, kdy byl zpracován ekologický projekt „Zeleň od A do Z“. V jeho rámci škola vybudovala botanické oddělení s výsadbami mnoha druhů listnatých a jehličnatých dřevin, kvetoucími rostlinami, rašeliništěm, skalkou i bazénkem s vodními rostlinami. Součástí areálu je učebna v přírodě, vytápěný skleník a meteorologická stanice. Každoročně je pořádán Den Země, ve třídách probíhají přednášky a praktická cvičení v terénu pod vedením odborníků ekologů. Žáci jsou prakticky vedeni ke třídění odpadů a udržování čistého prostředí.

U nadaných žáků vytváříme podmínky pro jejich další rozvoj, zapojujeme je do soutěží, využíváme jejich nadání při organizaci školních akcí.

3. 2. Výchovné a vzdělávací strategie školy

Kompetence k učení:

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací a předávání poznatků ostatním.

Žáky vedeme k sebehodnocení.

Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.

Žáci se zapojují do organizace akcí školy, např. Den otevřených dveří, Jarní a Vánoční jarmark, Den dětí, Den Země aj.

Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady.

Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád.

Nabízíme žákům různorodé informační zdroje.

Kompetence k řešení problému

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit.

Ve vhodných oblastech vzdělání používáme netradiční úlohy - Scio, matematický Klokán aj.

Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života.

Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat.

Starší žáci připravují aktivity pro mladší spolužáky.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.

Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných.

Žáci se podílejí na zpracování dokumentace ze školního života – fotografování akcí, napsání stručných zpráv a umístění na webových stránkách školy, případně články do tisku.

Podporujeme komunikaci s jinými školami – dopisování v anglickém jazyce.

Spolupráce prvních ročníků s mateřskými školami.

Kompetence sociální a personální

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozuje rovněž na praktických cvičeních a úkolech, např. na lyžařském výcviku, výletech, pobytu v přírodě, Lyžačku aj.

Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování.

Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky.

Dodržujeme tradice školy.

Kompetence občanské

V třídních kolektivech žáci si společně stanovují pravidla chování.

Ve třídách volí třídní samosprávu a zástupce do školní samosprávy.

Podílejí se na estetizaci školy a třídy.

Žáky vedeme ke třídění odpadů, 2x ročně probíhá sběr papíru a plasty ve škole třídíme celoročně.

Je kladen důraz na environmentální výchovu, průběžně pečujeme o okolí školy.

Kompetence pracovní

Výuku doplňujeme podle možností o praktické exkurze, účast na Gemmě, návštěvy Úřadu práce

Na škole je vypracován celoškolní plán k volbě povolání.

Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení s reálnými možnostmi při profesní orientaci.

Vedeme je k udržování pořádku, k dokončení úkolu a dodržování bezpečnosti při práci.

3. 3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (žáci se specifickými poruchami učení)

Žáci, u kterých se projevují příznaky některé z vývojových poruch učení, posíláme po konzultaci třídních učitelů, dyslektických asistentek, výchovné poradkyně a případně i školního psychologa na vyšetření do pedagogicko-psychologické poradny.

Úzce spolupracujeme hlavně s rodiči, kteří musí dát k vyšetření písemný souhlas. Na základě vyšetření a doporučení poradny jsou pak tyto děti zařazovány do reedukační péče. Na podkladě odborné diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci se zdravotním postižením jsou integrováni v rámci běžných tříd. Podle odborného posudku poradenského pracoviště dyslektická asistentka, třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytváří a realizují individuální vzdělávací plán /IVP/. Ředitelství školy uzavírá se zákonnými zástupci žáka Dohodu o vzájemné úzké spolupráci při nápravě poruchy. Individuální vzdělávací plán obsahuje závěry a doporučení z vyšetření v PPP, cíle reedukace a konkrétní metody a formy práce, které budou používány.

Důležitým bodem plánu je i rozvržení učiva na jednotlivé měsíce, používané pomůcky a jméno odpovědného pedagoga. Při klasifikaci je přihlíženo ke stupni a druhu specifické poruchy, hodnotíme s tolerancí a průhledností chyby specifického dysgrafického i dysortografického charakteru. Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je přihlíženo k pokynům pedagogicko-psychologické poradny, která 1x ročně (podle Vyhlášky č.73/2005 Sb. §6 odst.8) inspekcí prověřuje, zda jsou plněny všechny náležitosti při reedukaci.

Na konci školního roku u každého IVP dyslektická asistentka shrnuje, v jaké fázi nápravy se dítě nachází, v čem nastalo zlepšení, nebo na co je nutné se zaměřit v příštím období nápravy. Podle těchto podmínek posílá dítě do poradny k dalšímu kontrolnímu přešetření.

Speciálně pedagogická péče.

Speciální pedagogickou péči zajišťuje dyslektická asistentka ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky. Podporuje rozvoj žáka, poskytuje poradenství rodičům a metodickou pomoc učitelům. Koordinuje sestavení individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci s učiteli a rodiči. Spolupracuje rovněž s výchovným radcem a zprostředkovává další odbornou péči a diagnostiku ve spolupráci s poradenským pracovištěm. Speciální skupinová práce probíhá ve skupinkách ve třídě nápravy, k tomuto účelu speciálně vybavené, doplněné didaktickou technikou. Snažíme se hodiny nápravy zařazovat před, nebo po vyučování v den, kdy mají děti méně náročný rozvrh hodin.

Žáci s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřízpůsobiví, impulsivní a snadno unavitelní.

Vzdělání těchto žáků bude probíhat ve třídách na 1. a 2. stupni školy formou individuální integrace.

Na doporučení pedagogicko-psychologické poradny a ve spolupráci s rodiči, na jejich písemnou žádost, se budou žáci vzdělávat podle individuálního výchovně-vzdělávacího plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci.

Učitel musí s žáky stanovit přesná pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s tímto žákem. Zavést systém pochval a trestů.

3. 4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Zařazení problematiky výchovy a vzdělávání nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, neboť tito žáci mají své specifické vzdělávací potřeby, na které je nutno reagovat. Pro tyto žáky je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte. Ne každé nadané dítě potřebuje úpravy vzdělávání včetně individuálního vzdělávacího plánu – záleží na jeho schopnostech a podmínkách školy. Důležitý je profil nadání dítěte – vyhraněnost, vývojová disproporce, vztah k emočně-sociální úrovni, tzv. „dvojitá výjimečnost“ (nadání + vývojová porucha učení nebo chování) apod. Není tedy výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný. Velký význam má proto provedení pedagogického vyšetření a úzká spolupráce pedagogů s pedagogicko-psychologickou poradnou. Chceme klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi), nechceme preferovat jen intelektuální nadání, ale chceme stejně podporovat žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.

V rámci vyučování matematiky projevují tito žáci kvalitní koncentraci, dobrou paměť, zálibu v řešení problémových úloh a svými znalostmi přesahují stanovené požadavky. Umožňujeme jim pracovat na počítači (výukové programy) a individuálně se zabývat i naučnou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy). V dalších naučných hodinách pracují podle individuálního plánu, jsou jim zadávány náročnější samostatné úkoly (referáty k probíranému učivu, zajímavosti ze světa techniky...), jsou pověřováni vedením a řízením skupin. Je jim dáván prostor pro hlubší bádání a zkoumání.

Na žáky s hudebním nadáním klade učitel vyšší nároky odpovídající jejich dovednostem a schopnostem. Vhodným způsobem je zapojuje do činnosti v hodině – mohou doprovázet na hudební nástroj, předzpívat píseň.

Žákům výtvárně nadaným jsou zadávány náročnější práce – volí různé techniky, jsou podporováni v mimoškolních aktivitách, navštěvují výtvarné obory při Základních uměleckých školách.

Žáci nadaní spíše technicky, manuálně zruční, bývají pověřováni náročnějšími částmi při plnění zadaných úkolů, jsou zodpovědní vedením skupiny.

Pohybově nadaní žáci jsou podporováni v rozvíjení všech pohybových aktivit, především těch, kde žák projevuje největší zájem a talent. Žáci jsou zapojováni do sportovních aktivit organizovaných školou a do sportovních soutěží, ať už v rámci školy nebo mimo ni. Reprezentují školu.

Chceme tedy těmto žákům vytvořit podmínky pro jejich rozvoj a tím omezit jejich přechod na jiné školy. Z metod práce chceme u těchto žáků preferovat samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování apod. Rovněž si dáváme za úkol dále rozvíjet silné stránky školy a maximálně eliminovat a napravit to, co považujeme za nedostatky.

Velmi často se stává, že tito žáci mají výkyvy v chování. Je nutné toto chování usměrňovat s pedagogickým optimismem a taktně, avšak důsledně. Usměrnujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

3. 5. Poskytování poradenských služeb ve škole.

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence, školním psychologem, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- kariérové poradenství, volba školy,
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci se žáky,
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.
- Školní akademie – jednotlivá pracoviště v intervalech 4 let

Výchovný poradce realizuje:

- aktiv pedagogických pracovníků
- konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů
- měsíční setkání poradenského pracoviště

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci a přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

3. 6. Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem a školním psychologem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky, otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik, výchovný poradce i psycholog jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě příslušných úřadů městských částí a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultuje s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence sociálně patologických jevů, využívá vybrané programy. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím žákovského školního parlamentu.

Psychologická péče

Na školního psychologa se mohou žáci kdykoliv ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Psycholog pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky (mediace). Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

3. 7. Začlenění průřezových témat

Jednotlivá průřezová témata a tématické okruhy jsou začleněny v našem ŠVP dle přílohy 1: [„Začlenění průřezových témat“](#).

4. Učební plány

Podrobné informace o učebním plánu jsou uvedeny v příloze 2 „[Učební plány](#)“, vč. tabulace s výčtem povinných a volitelných vyučovacích předmětů, jejich hodinovými dotacemi v jednotlivých ročnících a celkovými počty hodin v jednotlivých ročnících a za celý stupeň.

5. Učební osnovy

Podrobné informace k učebním osnovám naleznete v příloze 3 „[Učební osnovy](#)“ vč. rozdělení vzdělávacího obsahu do vyučovacích předmětů, popřípadě dalších organizačních forem výuky - kurzů, projektů atd.; rozpracování očekávaných výstupů do ročníků; výběr a rozpracování učiva ve vazbě na očekávané výstupy v jednotlivých ročnících; poznámky k organizaci výuky, použitým metodám, k mezipředmětovým souvislostem a vazbám na průřezová témata atd.

5. 1. Školní projekty

V rámci výuky jsou využívány projekty školy, jejichž podrobnější výčet naleznete v bodě 2. 4 „Dlouhodobé projekty“.

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole jsou činnosti spojené s hodnocením žáků a autoevaluací práce školy.

6. 1. Hodnocení žáka ve škole

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Hodnocení vychází ze stanovení jasných cílů a kritérií, jimiž lze žákovu činnost a její výsledky poměřovat, na jejichž základě může i žák hodnotit svou práci. Přednost dáváme pozitivnímu vyjádření. Nedílnou součástí hodnocení je i konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

V prvním až devátém ročníku jsou žáci hodnoceni známkami. Součástí hodnocení je ústní povzbuzení, pochvala, ocenění a pozitivní motivace. Přejeme si, aby se naši žáci učili ne pod hrozbou špatných známek, ale s vědomím smysluplnosti získávaných poznatků. Jedním z hlavních cílů naší práce je oslabování vnější motivace žáků – motivace prostřednictvím známek (učení pro známky) – a naopak posilování motivace vnitřní, která je podporována utvářením potřeb žáků, vytvářením vhodného klimatu ve třídě (škole), eliminováním nudy a odbouráním strachu.

Součástí hodnocení bývá zpravidla i sebehodnocení dětí, jejich snaha a schopnost posoudit nejen svou práci, ale i vynaložené úsilí, osobní možnosti a rezervy.

6. 2. Pravidla pro hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Hodnocení žáka se vztahuje především k dosahování očekávaných výstupů v jednotlivých vzdělávacích předmětech a současně s tím k utváření klíčových kompetencí.

Základní pravidla pro použití klasifikace:

- při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi
- při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáků, k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici
- známka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování

- klasifikuje se jen probrané a procvičené učivo, žáci mají dostatek času k naučení, procvičení a zažití látky
- při klasifikaci používá učitel pěti klasifikačních stupňů
- na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období – přihlíží se k systematickosti v práci žáka, stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období
- v předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě
- Významným prvkem procesu učení je práce s chybou. Žáci mají právo dělat chyby – uvědomění si chyby je příležitost naučit se to lépe.
- podklady pro klasifikaci učitel získává:
 - a) soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
 - b) zkouškami písemnými, ústními, praktickými, pohybovými, didaktickými testy, písemnou prací za delší období (čtvrtletní práce) přesahující 30 minut mohou žáci psát v jednom dni pouze jednu – takové práce oznámí vyučující žákům předem (nejméně jeden týden) a ostatní vyučující informuje zápisem termínu do třídní knihy

Hodnocení a klasifikace – kritéria

A. V předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí.

Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

B. Ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

Hodnocení a klasifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – kritéria

A. V předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

- ovládá bezpečně požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myšlení pohotové, dobře chápe souvislosti, myslí logicky správně
- je schopen samostatně studovat vhodné texty
- pracuje uvědoměle a aktivně v týmu, jeho působení je velmi přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se výstižně a poměrně přesně
- umí a používá kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce pracuje samostatně

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v podstatě uceleně ovládá požadovaná fakta, pojmy, definice a poznatky
- myslí logicky správně
- je schopen s menší pomocí samostatně studovat vhodné texty
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je přínosné
- je schopen téměř vždy sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- vyjadřuje se méně výstižně, ale poměrně přesně
- umí a dovede použít kompenzační pomůcky
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- po zadání práce učitelem pracuje s jistotou

Stupeň 3 (dobrý)

- má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby
- je schopen studovat vhodné texty podle návodu učitele
- pracuje částečně aktivně v týmu, jeho působení je částečně přínosné
- je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů s dopomocí učitele
- vyjadřuje se obtížně a nepřesně
- dovede použít kompenzační pomůcky s návodem učitele
- pracuje spolehlivě s upraveným textem
- nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat

Stupeň 4 (dostatečný)

- má závažné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti požadovaných faktů, pojmů, definic a poznatků
- v myšlení se vyskytují závažné chyby
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty
- práce v týmu se pouze účastní, jeho působení je občas přínosné
- málokdy je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů
- jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky používá s návodem učitele obtížně a s chybami
- má velké obtíže při práci s upraveným textem
- závažné chyby dovede s pomocí učitele opravit

Stupeň 5 (nedostatečný)

- požadované poznatky si neosvojil
- samostatnost v myšlení neprojevuje
- je nesamostatný v práci s vhodnými texty ani s podněty učitele
- žák nepracuje pro tým
- správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen
- jeho ústní a písemný projev má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti
- kompenzační pomůcky nedovede použít ani s návodem učitele
- s upraveným textem nedovede pracovat
- chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele

B. Ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

Stupeň 1 (výborný)

- v činnostech je velmi aktivní se zájmem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost
- pracuje velmi tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí
- jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný

- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje tvořivě

Stupeň 2 (chvalitebný)

- v činnostech aktivní, převážně samostatný
- úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady
- projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky
- osvojené dovednosti, vědomosti a návyky aplikuje samostatně, má zájem o umění, estetiku a tělesnou zdatnost

Stupeň 3 (dobrý)

- v činnostech je méně aktivní, samostatný, pohotový, občas i pasivní
- nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu
- jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb
- jeho dovednosti a vědomosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele
- nemá aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost

Stupeň 4 (dostatečný)

- v činnostech je málo tvořivý, často pasivní
- rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé
- úkoly řeší s častými chybami
- dovednosti a vědomosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele
- projevuje velmi malý zájem a snahu

Stupeň 5 (nedostatečný)

- v činnostech je skoro vždy pasivní
- rozvoj schopností je neuspokojivý
- jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu
- minimální osvojené dovednosti a vědomosti nedovede aplikovat
- neprojevuje zájem o práci, práci druhým znemožňuje

Klasifikační řád

Obecná ustanovení

Pravidla pro hodnocení jsou zpracována na základě vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání.

I. Zásady hodnocení

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a zákonní zástupci nezletilých žáků, byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka.

2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi výstupní hodnocení o tom, jak žák dosáhl cílů vzdělávání stanovených v § 44. V pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola výstupní hodnocení žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.
6. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
7. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
8. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
9. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Výsledek přezkoušení je konečný, další přezkoušení žáka je nepřípustné.
10. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
11. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
12. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel.

13. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy nebo školského zařízení se vždy považují za závažné zaviněné porušení pravidel chování.

14. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

15. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

16. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

17. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy nebo jeho zástupci uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

18. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

19. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

II. Hodnocení prospěchu a chování

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

3. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých

předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

4. Při hodnocení žáka podle odstavců 1 a 3 se na prvním stupni použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní označení stupně hodnocení podle odstavců 1 a 3.

5. **Celkové hodnocení žáka** se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a).

6. Žák je hodnocen stupněm:

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,
- b) **prospěl(a)**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) **neprospěl(a)**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

7. **Výsledky práce v zájmových útvarech** organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) pracoval(a) úspěšně,
- b) pracoval(a).

8. **Sebehodnocení.** Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonu žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku na učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační do dalšího období.

9. **Výstupní hodnocení.** Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené RVP pro základní vzdělávání. Dále výstupní hodnocení žáka obsahuje vyjádření o možnostech žáka a jeho nadání, o jeho předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka, o chování žáka v průběhu povinné školní docházky, o dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka.

Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku. Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí také v pátém a sedmém ročníku, jestliže se hlásí ke vzdělávání ve střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena RVP talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.

10. Při **hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky** a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného. Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.

III. Komisionální a opravné zkoušky

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

5. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

6. Komise je tříčlenná a tvoří ji:

- a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
- b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
- c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

7. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

8. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

9. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.

10. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

11. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení prospěchu

1. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

3. Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období.

Všeobecně však platí zásada při týdenní dotaci:

1 hodina	= 1 známka za čtvrtletí
2 hodiny	= 2 známky za čtvrtletí
3 hodiny	= 3 známky za čtvrtletí
4 hodiny	= 4 známky za čtvrtletí
5 hodin	= 5 známek za čtvrtletí

Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období.

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9. Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

10. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

11. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

13. Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číselné výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

14. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

15. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

16. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

17. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné, - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

19. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

V. Klasifikace chování

a) Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (viz školní řád).

b) Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré). Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé). Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo proti školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. **Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků,** narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé). Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. **Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.**

VI. Hodnocení nadaných dětí, žáků a studentů

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní

termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

6. 3. Autoevaluace školy

Autoevaluace – vnitřní hodnocení školy napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole. Vnitřní hodnocení školy stanoví § 11 a §12 zákona č.561/2004 Sb. (školní zákon) a vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

Cíle a kritéria autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy.

Kritéria autoevaluace jsou stanovována pro jednotlivé dílčí cíle, které si škola stanovuje na každý školní rok (jsou stanoveny v rámcovém plánu práce pro každý školní rok).

Nástroje autoevaluace

- rozbor dokumentace školy
- rozhovory s učiteli, rodiči
- dotazníky pro rodiče, žáky a učitele
- srovnávací prověrky, dovednostní testy
- hospitace

Časové rozvržení autoevaluačních činností

- **září** – stanovení kritérií pro osobní příplatky a jejich projednání s vedením školy
- projednání vlastního hodnocení školy v pedagogické radě za minulý školní rok (do konce října)
- **říjen** – posouzení práce školy širším vedením podle stanovených kritérií (rámec pro sebehodnocení)
- hospitační činnost (v průběhu celého škol. roku)
- **listopad** - sebehodnocení práce učitelů - dotazník
- **leden** - dovednostní testy žáků – Cermat

- **leden – březen** – srovnávací testy Kalibro v 5. a 7. ročníku
- srovnávací prověrky (průběžně celý škol. rok)
- **duben** - dotazníky na klima školy pro rodiče a učitele (1x za 2 roky)
- **květen** – vyhodnocení srovnávacích testů Kalibro a výsledků přijímacího řízení na střední školy
- **červen** – zjišťování názorů (různým způsobem – např. Sluníčka, Mapa školy) žáků 9. ročníku, jejich hodnocení školy a návrhy na změny
- realizace dlouhodobých opatření (učební plány, úvazky)
- **červenec** – zpracování všech výsledků do Výroční zprávy o činnosti školy
- **v průběhu školního roku (nepravidelně - podle potřeby)** - mapa školy, rozhovory s učiteli a žáky, výstupy z jednání školské rady, získávání informací (zpětné vazby) ze seminářů a jiných aktivit

7. Pravidla pro zařazování žáků do jednotlivých tříd

V první třídě zařazují žáky do tříd třídní učitelky dle zápisních lístků tak, aby byl vyvážený počet žáků ve třídách a s přihlédnutím k přání rodičů.

Skupiny jazyků mohou být vytvořeny buď podle počtu žáků, nebo mohou být vytvořeny rovněž podle schopností dětí.

V odůvodněných případech na žádost rodičů může být žák přeřazen do jiné skupiny či třídy, pokud to počet žáků dovolí.

Žák je zařazen do volitelného předmětu na základě své volby, možností školy a s písemným souhlasem zákonného zástupce. U každého volitelného předmětu je předem určeno časové období. Pro přihlášené žáky je toto období závazné. V odůvodněných případech – především zdravotních - může být žák výjimečně přeřazen během školního roku do jiného volitelného předmětu.

Příloha 1: Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání - pokrytí předmětem

- Výchova k občanství
- Výtvarná výchova
- Hudební výchova
- Ruský jazyk
- Tělesná výchova
- Dějepis
- Prvouka
- Přírodopis II
- Pracovní činnosti
- Fyzika
- Matematika
- Přírodopis I
- Zeměpis
- Informační a komunikační technologie
- Výchova ke zdraví
- Keramika
- Výpočetní technika
- Informatika

Sebezpoznání a sebepojetí - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Prvouka
- Přírodověda
- Tělesná výchova
- Německý jazyk
- Zeměpis
- Výchova k občanství
- Výchova ke zdraví
- Domácí nauky
- Pracovní činnosti III
- Hudební výchova

Seberegulace a sebeorganizace - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Prvouka
- Anglický jazyk
- Tělesná výchova
- Výchova k občanství
- Výchova ke zdraví
- Pracovní činnosti III
- Hudební výchova

Psychohygiena - pokrytí předmětem

- Přírodověda
- Prvouka
- Anglický jazyk
- Přírodopis II
- Tělesná výchova
- Přírodopis I
- Výchova k občanství
- Výchova ke zdraví
- Výpočetní technika
- Hudební výchova

Kreativita - pokrytí předmětem

- Výchova k občanství
- Výtvarná výchova
- Hudební výchova
- Tělesná výchova
- Matematika
- Prvouka
- Anglický jazyk
- Pracovní činnosti
- Německý jazyk
- Zeměpis
- Informační a komunikační technologie
- Výchova ke zdraví
- Keramika
- Domácí nauky
- Výpočetní technika
- Informatika

Poznávání lidí - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Prvouka
- Anglický jazyk
- Zeměpis
- Výchova k občanství
- Výchova ke zdraví
- Domácí nauky

Mezilidské vztahy - pokrytí předmětem

- Přírodověda
- Český jazyk a literatura
- Tělesná výchova
- Výtvarná výchova
- Prvouka
- Ruský jazyk

- Vlastivěda
- Fyzika
- Německý jazyk
- Hudební výchova
- Zeměpis
- Výchova k občanství
- Výchova ke zdraví
- Pracovní činnosti III
- Pracovní činnosti II
- Pracovní činnosti I
- Domácí nauky

Komunikace - pokrytí předmětem

- Výchova k občanství
- Hudební výchova
- Přírodověda
- Český jazyk a literatura
- Matematika
- Prvouka
- Pracovní činnosti
- Tělesná výchova
- Ruský jazyk
- Fyzika
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova
- Zeměpis
- Informační a komunikační technologie
- Výchova ke zdraví
- Výpočetní technika
- Informatika
- Pracovní činnosti III
- Pracovní činnosti II
- Pracovní činnosti I
- Domácí nauky

Kooperace a kompetice - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Matematika
- Anglický jazyk
- Vlastivěda
- Tělesná výchova
- Pracovní činnosti
- Výtvarná výchova
- Zeměpis
- Informační a komunikační technologie
- Výchova k občanství
- Výchova ke zdraví
- Prvouka
- Domácí nauky
- Výpočetní technika

- Informatika
- Hudební výchova

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Matematika
- Prvouka
- Vlastivěda
- Fyzika
- Zeměpis
- Informační a komunikační technologie
- Výchova k občanství
- Výchova ke zdraví
- Domácí nauky
- Výpočetní technika
- Informatika
- Hudební výchova

Hodnoty, postoje, praktická etika - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Prvouka
- Vlastivěda
- Informační a komunikační technologie
- Výchova k občanství
- Výchova ke zdraví
- Keramika
- Domácí nauky
- Výpočetní technika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola - pokrytí předmětem

- Matematika
- Český jazyk a literatura
- Prvouka
- Vlastivěda
- Tělesná výchova
- Výchova k občanství
- Výchova ke zdraví

Občan, občanská společnost a stát - pokrytí předmětem

- Přírodověda
- Dějepis
- Vlastivěda
- Tělesná výchova
- Zeměpis
- Výchova k občanství
- Prvouka

Formy participace občanů v politickém životě - pokrytí předmětem

- Dějepis
- Vlastivěda
- Zeměpis
- Výchova k občanství

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - pokrytí předmětem

- Vlastivěda
- Zeměpis
- Výchova k občanství

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá - pokrytí předmětem

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova
- Dějepis
- Výchova k občanství
- Český jazyk a literatura
- Německý jazyk
- Přírodopis II
- Vlastivěda
- Pracovní činnosti
- Ruský jazyk
- Přírodopis I
- Zeměpis

Objevujeme Evropu a svět - pokrytí předmětem

- Přírodověda
- Dějepis
- Německý jazyk
- Výtvarná výchova
- Ruský jazyk
- Český jazyk a literatura
- Vlastivěda
- Pracovní činnosti
- Hudební výchova
- Zeměpis
- Výchova k občanství

Jsme Evropané - pokrytí předmětem

- Dějepis
- Český jazyk a literatura
- Vlastivěda
- Německý jazyk

- Přírodopis I
- Zeměpis
- Výchova k občanství
- Hudební výchova
- Přírodopis II

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference - pokrytí předmětem

- Výchova k občanství
- Hudební výchova
- Přírodověda
- Dějepis
- Ruský jazyk
- Český jazyk a literatura
- Vlastivěda
- Výtvarná výchova
- Německý jazyk
- Zeměpis
- Prvouka

Lidské vztahy - pokrytí předmětem

- Výtvarná výchova
- Dějepis
- Český jazyk a literatura
- Tělesná výchova
- Prvouka
- Vlastivěda
- Ruský jazyk
- Přírodopis I
- Německý jazyk
- Hudební výchova
- Zeměpis
- Výchova k občanství
- Výchova ke zdraví
- Přírodopis II

Etnický původ - pokrytí předmětem

- Hudební výchova
- Přírodověda
- Dějepis
- Ruský jazyk
- Výtvarná výchova
- Prvouka
- Anglický jazyk
- Český jazyk a literatura
- Vlastivěda
- Pracovní činnosti
- Přírodopis I

- Německý jazyk
- Zeměpis
- Výchova k občanství
- Přírodopis II

Multikulturalita - pokrytí předmětem

- Přírodověda
- Prvouka
- Anglický jazyk
- Český jazyk a literatura
- Německý jazyk
- Hudební výchova
- Zeměpis
- Výchova k občanství

Princip sociálního smíru a solidarity - pokrytí předmětem

- Anglický jazyk
- Vlastivěda
- Zeměpis
- Výchova k občanství
- Prvouka
- Hudební výchova

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy - pokrytí předmětem

- Přírodověda
- Výtvarná výchova
- Prvouka
- Anglický jazyk
- Přírodopis I
- Zeměpis
- Přírodopis II

Základní podmínky života - pokrytí předmětem

- Přírodověda
- Chemie
- Prvouka
- Pracovní činnosti
- Přírodopis I
- Zeměpis
- Přírodopis II

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - pokrytí předmětem

- Chemie
- Přírodověda

- Výtvarná výchova
- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Prvouka
- Anglický jazyk
- Vlastivěda
- Fyzika
- Přírodopis I
- Německý jazyk
- Zeměpis
- Přírodopis II

Vztah člověka k prostředí - pokrytí předmětem

- Chemie
- Přírodověda
- Výtvarná výchova
- Hudební výchova
- Výchova k občanství
- Matematika
- Prvouka
- Anglický jazyk
- Vlastivěda
- Tělesná výchova
- Pracovní činnosti
- Fyzika
- Přírodopis I
- Německý jazyk
- Zeměpis
- Pracovní činnosti II
- Pracovní činnosti I
- Přírodopis II

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Výtvarná výchova
- Zeměpis
- Matematika
- Informační a komunikační technologie
- Výchova k občanství
- Prvouka
- Výpočetní technika
- Informatika

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Německý jazyk

- Zeměpis
- Výchova k občanství
- Prvouka
- Výpočetní technika
- Informatika

Stavba mediálních sdělení - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Dějepis
- Zeměpis
- Informační a komunikační technologie
- Prvouka
- Výpočetní technika
- Informatika
- Hudební výchova

Vnímání autora mediálních sdělení - pokrytí předmětem

- Výchova k občanství
- Hudební výchova
- Český jazyk a literatura
- Výtvarná výchova
- Zeměpis
- Prvouka
- Výpočetní technika
- Informatika

Fungování a vliv médií ve společnosti - pokrytí předmětem

- Přírodověda
- Český jazyk a literatura
- Vlastivěda
- Tělesná výchova
- Výtvarná výchova
- Hudební výchova
- Zeměpis
- Informační a komunikační technologie
- Výchova k občanství
- Prvouka
- Výpočetní technika
- Informatika

Tvorba mediálního sdělení - pokrytí předmětem

- Ruský jazyk
- Anglický jazyk
- Německý jazyk
- Zeměpis
- Informační a komunikační technologie
- Výpočetní technika
- Informatika

- Hudební výchova

Práce v realizačním týmu - pokrytí předmětem

- Český jazyk a literatura
- Prvouka
- Německý jazyk
- Zeměpis
- Matematika
- Informační a komunikační technologie
- Výtvarná výchova
- Výpočetní technika
- Informatika
- Hudební výchova

Příloha 2: Učební plán

1. Celkový

1. stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	54	44.0
Český jazyk a literatura	42	35.0
Anglický jazyk	12	9.0
Matematika a její aplikace	24	20.0
Matematika	24	0.0
Informační a komunikační technologie	1	1.0
Informační a komunikační technologie	1	0.0
Člověk a jeho svět	12	12.0
Prvouka	5	0.0
Přírodověda	3.5	X
Vlastivěda	3.5	X
Umění a kultura	12	12.0
Hudební výchova	5	0.0
Výtvarná výchova	7	0.0
Člověk a zdraví	10	10.0
Tělesná výchova	10	10.0
Člověk a svět práce	5	5.0
Pracovní činnosti	5	0.0

2. stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	28	27.0
Český jazyk a literatura	16	15.0
Anglický jazyk	12	12.0
Matematika a její aplikace	17	15.0
Matematika	17	0.0
Informační a komunikační technologie	1	1.0
Informační a komunikační technologie	1	0.0
Člověk a společnost	12	11.0
Dějepis	8	0.0
Výchova k občanství	4	0.0
Člověk a příroda	32	21.0
Fyzika	7	0.0
Zeměpis	7	0.0
Chemie	4	0.0
Přírodopis I	7	0.0

Přírodopis II	7	X
Umění a kultura	10	10.0
Hudební výchova	4	0.0
Výtvarná výchova	6	0.0
Člověk a zdraví	13	10.0
Výchova ke zdraví	4	0.0
Tělesná výchova	9	0.0
Člověk a svět práce	4+2	3.0
Pracovní činnosti I	2	X
Pracovní činnosti II	2	X
Pracovní činnosti III	2	X
Další obory	0+12	0.0
Ruský jazyk	0+6	0.0
Německý jazyk	0+6	0.0
Informatika	0+8	X
Výpočetní technika	0+3	X
Sportovní hry	0+4	X
Domácí nauky	0+4	X
Keramika	0+4	X
Hokej	0+12	X
Basketbal	0+12	X

2. Ročníkový

1. stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	1	2	3	4	5	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						54	44.0
Český jazyk a literatura	9	9	9	8	7	42	35.0
Anglický jazyk	1	2	3	3	3	12	9.0
Matematika a její aplikace						24	20.0
Matematika	4	5	5	5	5	24	0.0
Informační a komunikační technologie						1	1.0
Informační a komunikační technologie	X	X	X	X	1	1	0.0
Člověk a jeho svět						12	12.0
Prvouka	1	1	3	X	X	5	0.0
Přírodověda	X	X	X	1.5	2	3.5	X
Vlastivěda	X	X	X	1.5	2	3.5	X
Umění a kultura						12	12.0
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0.0
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0.0
Člověk a zdraví						10	10.0
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10.0

Člověk a svět práce						5	5.0
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0.0
CELKEM ZÁKLADNÍ	20	22	25	25	26	118	104.0
CELKEM DISPONIBILNÍ	0	0	0	0	0	0	14.0
CELKEM V ROČNÍKU	20	22	25	25	26	118	118.0

2. stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	6	7	8	9	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace					28	27.0
Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16	15.0
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12.0
Matematika a její aplikace					17	15.0
Matematika	4	5	4	4	17	0.0
Informační a komunikační technologie					1	1.0
Informační a komunikační technologie	X	X	X	1	1	0.0
Člověk a společnost					12	11.0
Dějepis	2	2	2	2	8	0.0
Výchova k občanství	1	1	1	1	4	0.0
Člověk a příroda					32	21.0
Fyzika	1	2	2	2	7	0.0
Zeměpis	2	2	2	1	7	0.0
Chemie	X	X	2	2	4	0.0
Přírodopis I	2	1	2	2	7	0.0
Přírodopis II	2	1	2	2	7	X
Umění a kultura					10	10.0
Hudební výchova	1	1	1	1	4	0.0
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	0.0
Člověk a zdraví					13	10.0
Výchova ke zdraví	1	1	1	1	4	0.0
Tělesná výchova	3	2	2	2	9	0.0
Člověk a svět práce					4+2	3.0
Pracovní činnosti I	1	1	X	X	2	X
Pracovní činnosti II	1	1	X	X	2	X
Pracovní činnosti III	X	X	1	1	2	X
Další obory					0+12	0.0
Ruský jazyk	X	0+2	0+2	0+2	0+6	0.0
Německý jazyk	X	0+2	0+2	0+2	0+6	0.0
Informatika	0+2	0+2	0+2	0+2	0+8	X
Výpočetní technika	X	0+1	0+1	0+1	0+3	X
Sportovní hry	0+1	0+1	0+1	0+1	0+4	X
Domácí nauky	0+1	0+1	0+1	0+1	0+4	X
Keramika	0+1	0+1	0+1	0+1	0+4	X

Hokej	0+3	0+3	0+3	0+3	0+12	X
Basketbal	0+3	0+3	0+3	0+3	0+12	X
CELKEM ZÁKLADNÍ	29	28	30	30	117	98.0
CELKEM DISPONIBILNÍ	3	3	3	3	12	24.0
CELKEM V ROČNÍKU	32	31	33	33	129	122.0

3. Poznámky k učebnímu plánu

Využití disponibilní časové dotace

Na 1. stupni byla disponibilní časová dotace využita k posílení v následujících předmětech: český jazyk a literatura – 7 hodin, anglický jazyk – 3 hodiny a matematiky – 4 hodiny. Při posílení časové dotace na 1. stupni chceme především vytvořit podmínky pro postupné zvládnutí čtenářské gramotnosti a pro profilaci školy.

Na 2. stupni bylo 12 disponibilních hodin použito k posílení časové dotace: český jazyk, dějepis, fyzika, zeměpis, chemie, přírodopis, tělesná výchova – 1 hodina, matematika – 2 hodiny, výchova ke zdraví – 2 hodiny. Navýšení hodinové dotace v povinných předmětech je využito pro realizaci průřezových témat a profilaci školy.

Dalších 12 disponibilních hodin na 2. stupni je určeno pro volitelné předměty od 6. až do 9. ročníku. V každém ročníku se jedná o 3 hodiny týdně. Každý žák si vybere z aktuální nabídky pro daný školní rok. Volitelné předměty jsou nabízeny dle zájmu žáků a personálního obsazení na daných pracovištích. Konečné rozhodnutí je v kompetenci ředitele školy. Škála volitelných předmětů se může postupně rozšiřovat či zužovat, což opět závisí na personálních možnostech školy. Nabídka volitelných předmětů může být na obou pracovištích různá.

Volitelný předmět německý jazyk a ruský jazyk je realizován v případě dostatečného počtu přihlášených žáků od 7. do 9. ročníku po 2 vyučovacích hodinách.

Příloha 3 - Učební osnovy

5.2. Jazyk a jazyková komunikace

5.2.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu 1.- 3. ročník

Jazykové vzdělávání vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého jazykového poznávání.

Dovednosti, které si v jeho rámci osvojují, umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Do výuky je zařazena návštěvy knihovny 1x ročně, práce s knihou a texty, recitace. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Cíle vzdělávací oblasti:

- rozumět spisovné řeči mluvené, čtené i psané
- vyjadřovat srozumitelně, mluvenou řečí myšlenky, psanou formou se vyjadřovat jen v jednoduchých větách
- číst správně a s porozuměním texty přiměřené délkou i obsahem
- znát příklady literárních děl vhodných pro daný věk, včetně ilustrací
- číst s porozuměním jednoduché naučné texty, vyjadřovat jejich myšlenky
- vnímat krásu a bohatství mateřského jazyka
- při výuce pamatovat na to, že v tomto období se vytváří vztah žáků k literatuře a jejich zájmu o četbu – výchova budoucích čtenářů
- schopnost vyjadřovat se uplatňovat v prvouce, matematice a dalších vyučovacích předmětech
- osvojovat a rozvíjet čtenářské dovednosti
- ovládat základních jazykové projevy pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- vést k využívání různých zdrojů informací – slovníky, encyklopedie

Cíle výuky českého jazyka jsou naplňovány:

Komunikační a slohovou výchovou

Čtením a literární výchovou

Psaním

Jazykovou výchovou

Komunikace v českém jazyce se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím dramatické výchovy, prvky zařazujeme do výuky ČJ i ostatních předmětů.

V komunikační výchově se žáci učí:

- vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná)
- mluvit a rozhodovat se na základě pokynů a přečteného textu
- výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, pocity
- rozumět různým typům textů

Důraz je kladen na ústní vyjadřování žáků. Samostatná písemná forma vyjadřování je uplatňována od 3. ročníku. Při písemném projevu žáci používají jednoduché věty.

Při výuce čtení:

- se snažíme naučit všechny žáky číst přiměřeně náročné, umělecké i naučné texty jasně, zřetelně a s porozuměním
- obohacujeme slovní zásobu žáků
- rozvíjíme ústní vyjadřování žáků
- rozvíjíme fantazii a paměť žáků

V literární výchově:

- seznamujeme žáky s literární tvorbou vhodnou pro mladší školní věk včetně ilustrací

Při výuce psaní:

- žáci získávají správné psací dovednosti a návyky
- základy čitelného, přiměřeně hbitého a úhledného rukopisu
- píšou s porozuměním

V jazykové výchově se žáci učí:

- prostě a jasně formulovat spisovným jazykem
- využívají slovní zásobu odpovídající jejich věku
- poznávají základy mluvnické stavby jazyka
- osvojují si základní pravopisné jevy
- rozvíjet slovní zásobu a vytváří návyky správné spisovné výslovnosti

V hodinách českého jazyka I. období nejsou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku, literární výchovy a psaní. Existuje vzájemná propojenost těchto složek. Složky lze zpestřit dramatickou výchovou.

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností jazykového vzdělávání v jiných oblastech a vytvářet podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními termíny souvisejícími s probíraným učivem
- vést ke stálému zdokonalování čtení a vytvářet podmínky pro práci s vhodnou literaturou
- vést žáky ke kultivovanému písemnému projevu

Kompetence k řešení problémů

- navrhnout různá řešení problémů, dokončovat úkoly a zdůvodňovat své závěry
- radit si a vzájemně si pomáhat
- hledat samostatně pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézt chyby v textu a zdůvodnit správné řešení

Kompetence komunikativní

- učitel učí žáky naslouchat se navzájem
- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory
- vést žáky ke správné, srozumitelné stavbě větných celků, k vyprávění

Kompetence sociální a personální

- organizovat práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů a brali ohled na druhé
- diskutovat o problému v malých skupinách i v rámci celé třídy
- prezentovat své názory a myšlenky
- vést žáky k tomu, aby dokázali požádat o pomoc
- naučit žáky respektovat pokyny vyučujícího

Kompetence občanské

- umožnit každému žákovi prožít úspěch
- učit žáky zvládat komunikaci ve vyhraněných situacích
- učit se spolupracovat s postiženými žáky a chovat se k nim správných způsobem

Kompetence pracovní

- vést žáky k přípravě a udržování učebního prostoru, organizování a plánování učení
- vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní
- vyžadovat dodržování dohodnutých postupů a termínů při výuce
- zajistit žákům přístup k pomůckám pro daný úkol

Výchovné a vzdělávací strategie ve 4. - 5. ročníku

Český jazyk a literatura má ve výchovně vzdělávacím procesu stěžejní postavení. Ve 4. - 5. ročníku je vyučovací předmět posílen vždy o jednu hodinu z DČD.

Celková výuka probíhá v kmenových třídách. Tvoří ji tři vzájemně se prolínající složky:

Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova. V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat, chápat a analyzovat mluvené, čtené a psané sdělení, rozvíjet komunikační schopnosti, obohacovat slovní zásobu. V Jazykové výchově získávají a uplatňují vědomosti a dovednosti k osvojování spisovné podoby jazyka, gramatickou správnost jako cestu k rozvoji komunikační dovednosti. V Literární výchově postupně rozvíjejí čtenářské návyky a tvořivou interpretaci literárního textu. V literárních celcích realizujeme krátkodobé projekty, návštěvy knihovny, práce s texty na internetu. Ve výchovných a vzdělávacích strategiích směřujeme k naplňování klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků schopnosti a dovednosti potřebné k osvojování učiva
- využívat a aplikovat jazykové znalosti v běžném životě
- číst s porozuměním textu, interpretovat jej a formulovat vlastní názor o přečteném díle na základě zobecnění
- umět pracovat s informací v daném prostoru a čase

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby dovedli využít již dříve získaná pravidla mluvnických a pravopisných jevů
- vést žáky k nalezení chyby v textu a k odůvodnění správného řešení
- při řešení problému používat odbornou literaturu (slovníky, encyklopedie)

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke kultivovanému projevu
- vést ke správné formulaci myšlenek, názorů a sdělení v rámci probíraných žánrů
- rozšiřovat slovní zásobu prostřednictvím gramatiky, stylistiky a literatury
- motivovat žáky ke správné a srozumitelné stavbě větných celků, ke komunikaci s ostatními

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k tomu, aby naslouchali a respektovali ostatní názory ve skupině
- vytvářet žákům prostor pro práci ve skupině a nést zodpovědnost za své rozhodnutí
- podporovat u žáků empatičnost, tolerantnost a vlastní originalitu
- nebát se chyb, dokázat požádat o pomoc a umět prožít úspěch

Kompetence občanské

- seznámit žáky s naším lingvistickým a literárním odkazem
- umět hodnotit chování literárních postav díla, hledat analogii v praktickém životě
- podněcovat u žáků zájem o náš národní jazyk a jeho jednotlivé složky, roviny literárního projevu, recitace, četby

Kompetence pracovní

- umět užívat svůj pracovní prostor včetně přípravy a úklidu
- vést žáky k dodržování zásad duševní hygieny při čtení, psaní
- vytvářet u žáka správné namotivování a nadchnutí pro danou aktivitu
- vést žáky k tomu, aby uměli zhodnotit výsledek své činnosti

6. - 9. ročník

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět český jazyk a literatura se vyučuje ve všech ročnících základní školy. Vychází z obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVPZV. Má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělání v oblasti jazyka a jazykové komunikace, ale umožňují získávat poznatky ve všech dalších oborech.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 4 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk a literatura má komplexní charakter, je formálně dělen do tří vzájemně propojených složek - jazykové výchovy, komunikační a slohové výchovy a literární výchovy.

Součástí výuky předmětu český jazyk a literatura jsou také návštěvy městské knihovny, divadelních a filmových představení, jež napomáhají k realizaci některých očekávaných výstupů.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, literární učebně, ve školní knihovně a učebnách informatiky.

Při výuce klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, tvůrčí činnosti, spolupráci, na využívání získaných poznatků v praxi. Zaměřujeme se na to, aby žáci byli schopni používat jazyk v podobě mluvené i psané, aby dokázali číst s porozuměním, pracovat s informacemi, vnímat umělecká díla a získávat vztah k umění.

Vyučovací předmět český jazyk a literatura úzce souvisí s dramatickou výchovou, dějepisem, hudební výchovou, občanskou výchovou, výtvarnou výchovou a informatikou.

Žáci jsou hodnoceni dle klasifikačního řádu a následujících kritérií:

- za práci podle pokynů vyučujícího
- za aktivitu v hodinách
- za plnění zadaných úkolů
- za přípravu na vyučování
- za estetickou úpravu sešitů

za vztah k předmětu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- využívat osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných předmětech
- vést žáky k systematické práci s informacemi
- vést žáky k používání naučených pravidel v praktickém životě
- seznamovat žáky s mluvnickými a literárními pojmy souvisejícími s probíraným učivem
- vést žáky k užívání správné terminologie

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby dokázali samostatně aplikovat mluvnická pravidla v praxi, aby uměli nalézat chyby v textu a odůvodnit správné řešení
- vést žáky k tomu, aby dle pokynů vyučujícího prostudovali příslušnou kapitolu sami, připravit jim cílené otázky, aby žáci soustředili svou pozornost na určité problémy textu
- nabízet žákům k posouzení běžné, z komunikační praxe převzaté texty k vyhledávání jejich shody či rozdílů nebo ke třídění textů do určitých skupin, např. podle funkčních stylů

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci obsahu sdělení
- umožnit žákům diskutovat nad významem a využitím věcného i literárního textu
- podněcovat žáky k formulaci a prezentaci vlastního názoru
- rozšiřovat pomocí učiva slovní zásobu žáků
- zadávat přesně vymezené a motivující úkoly pro mluvní cvičení

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli diskutovat ve skupinách i v rámci celé třídy
- vést žáky k tomu, aby dokázali naslouchat jeden druhému, aby dokázali prosadit svůj názor a vzájemně se tolerovat
- vést žáky k dodržování pravidel slušného chování
- používat skupinovou práci
- naučit žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

- seznámit žáky s kulturním dědictvím
- prohlubovat vztah žáků k mateřskému jazyku a literatuře
- vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických pravidel pro čtení a psaní

- spolupracovat s žáky při vytváření příjemného pracovního prostředí
- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- naučit je pracovat s časem

I. ROČNÍK - DOTACE: 9, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • skládá a čte slabiky, slova, jednoduché věty • porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • snaží se o správnou výslovnost • volí vhodné verbální i neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích (pozdrav, oslovení, prosba, omluva) • rozlišuje a přečte písmena malá, velká, tiskací i psací a číslice • porozumí přečtenému textu přiměřeného rozsahu a náročnosti • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	<ul style="list-style-type: none"> - písmena malá, velká, tiskací i psací - skládání a čtení slabik, slov a jednoduchých vět - porozumění přečtenému textu přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumění mluveným pokynům přiměřené složitosti - základní komunikační pravidla v rozhovoru - správné sezení při psaní, držení psacího náčiní - přepis tiskacího písmene do psací podoby
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a přečte písmena malá, velká, tiskací i psací a číslice • zvládá analýzu a syntézu slabiky a slova • odlišuje krátké a dlouhé samohlásky • tvoří smysluplné věty 	<ul style="list-style-type: none"> - analýza a syntéza slabiky a slova - diktát slov a jednoduchých vět
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí pozorně naslouchat ukázkám literárních textů • dokáže volně reprodukovat slyšený text • vypráví pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy • dokáže dramatizovat jednoduchý text 	<ul style="list-style-type: none"> - poslech literárních textů - tvořivá činnost s literárním textem - základní literární pojmy: hádanka, rozpočítadlo, říkanka, pohádka - recitace básně kratšího rozsahu

2. ROČNÍK - DOTACE: 9, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • vyslovuje pečlivě, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • na základě vlastních zážitků vytváří krátký mluvený projev • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> - plynulé čtení s porozuměním textů přiměřeného rozsahu a náročnosti - základní komunikační pravidla v rozhovoru (pozdrav, oslovení, prosba, omluva a vzkaz) - správná výslovnost - vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích, - správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky - opis, přepis a diktát jednoduchých textů - adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin - řazení ilustrací podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických 	<ul style="list-style-type: none"> - hlásky, samohlásky krátké, dlouhé, souhlásky tvrdé, měkké, obojetné - párové souhlásky - seznámení s abecedou - slova nadřazená, podřazená, souřadná - slovní druhy v základním tvaru - rozlišení podstatných jmen ve větách - vlastní jména osob a zvířat - tvoření smysluplných vět - druhy vět podle postoje mluvčího: oznamovací, tázací, rozkazovací, přací - pořádek slov ve větě - pořádek vět - dělení slov na konci řádku - velké písmeno na začátku věty, znaménko za větou - i/y po tvrdých a měkkých souhláskách - dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo

případech vlastních jmen osob, zvířat	morfologický šev - velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> - poslech literárních textů - tvořivé činnosti s literárním textem - dramatizace - základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, divadelní představení, spisovatel, básník, ilustrace, ilustrátor

3. ROČNÍK - DOTACE: 9, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • vyslovuje pečlivě • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • vytvoří krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh 	<ul style="list-style-type: none"> - plynulé a výrazné čtení textů přiměřeného rozsahu a náročnosti - hlasité a tiché čtení s porozuměním - orientace v textu - četba jako zdroj informací - volba vhodných verbálních i nonverbálních prostředků řeči v běžných školních i mimoškolních situacích (zpráva, oznámení, popis, telefonování, vypravování) - reprodukce textů přiměřeného rozsahu využitím obrázkové osnovy nebo pomocí jednoduché slovní osnovy - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, zdvořilé vystupování) - upevňování správných tvarů písmen a číslic v souladu s normou psaní - adresa, blahopřání, pozdrav, pozvánka, jednoduchý dopis a krátké vypravování

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost rozlišuje slovní druhy v základním tvaru užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková a grafická podoba slova slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná, jiný tvar slova seznámení se slovy protikladnými a souznačnými slovní druhy v základním tvaru užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves seznámení se základními gramatickými kategoriemi: pád, číslo, rod podstatných jmen a osoba, číslo, čas sloves vlastní jména měst, vesnic, ulic, řek i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech věta jednoduchá, souvětí spojování vět do jednoduchých souvětí s využitím vhodných spojek abeceda, řazení slov
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku vyjadřuje své pocity z přečteného textu rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností 	<ul style="list-style-type: none"> poslech literárních textů tvořivé činnosti s literárním textem: dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, volná reprodukce přečteného textu základní literární pojmy: kniha, čtenář, knihovna, pohádka, bajka, pověst, pranostika, lidová rčení, verš, rým

4. ROČNÍK - DOTACE: 8, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává posuzuje úplnost či neúplnost 	<ul style="list-style-type: none"> uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů tiché čtení s porozuměním věcné čtení jako zdroj informací, vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností, správná formulace myšlenek a sdělení

<p>jednoduchého sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické naslouchání, zdvořilost a tolerance v komunikaci - vystižení jádra sdělení se zapojením soustředěnosti a aktivity - zaznamenání a reprodukce slyšeného sdělení, reakce otázkami - základní komunikační pravidla dialogu (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí) - kultivovaný projev - dialog na základě obrazového materiálu, problematika vkusu a vhodnosti reklam - základy techniky mluveného projevu (dýchání, členění vět, frázování, tvoření hlasu) - uplatnění mimojazykových prostředků (mimika, gesta) - spisovná, hovorová a nespisovná podoba jazyka v ústním projevu - nalezení chyby v textu - žánry písemného projevu se správným členěním textu na odstavce: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenky, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, vypravování, přihláška, dotazník - uplatňování pravidel při sestavování osnovy
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • vyhledává základní a určovací skladební dvojice a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady 	<ul style="list-style-type: none"> - význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, slova souznačná, antonyma a homonyma - stavba slova - slovní druhy a jejich třídění - tvarosloví (slovní druhy ohebné) - mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves - slova spisovná, hovorová, nespisovná, citově zabarvená - práce s větou a její rozbor - využití již dříve získaných pravidel mluvnických a pravopisných jevů - stavba věty, základní skladební dvojice - věta jednoduchá a souvětí - srozumitelná stavba větných celků, aplikace v běžném životě - různé spojovací výrazy - vyjmenovaná slova, skupiny slov s y/y uvnitř slov, slova příbuzná, zvuková homonyma - shoda přísudku s holým podmětem - odůvodnění správného řešení

<p>syntaktického pravopisu</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišuje řeč přímou a nepřímou v písemném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> věta uvozovací, řeč přímá užívání členicích znamének v různých typech přímé řeči
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů v různých rovinách literárního projevu a recitaci při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy porovnává různé typy divadelních představení dokáže vstoupit do role a herní situace, hodnotí chování postav díla, hledá analogii v praktickém životě 	<ul style="list-style-type: none"> zážitkové čtení a naslouchání nalézání příčin věcí a porozumění jim vedení čtenářského deníku tvořivé činnosti s literárním textem, přednes, volná reprodukce, formulace vlastního názoru, vlastní ilustrace textu literární krátkodobé projekty, práce s texty na internetu, použití slovníku, encyklopedie základní literární druhy a žánry dětské literatury: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka literatura v proměnách času literární pojmy: spisovatel, básník, kniha, čtenář, verš, rým, přirovnání loutka, maňásek, živý herec, režisér tvořivá dramatizace herní dovednosti, pravidla hry, vlastní originalnost

5. ROČNÍK - DOTACE: 7, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační 	<ul style="list-style-type: none"> uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů tiché čtení s porozuměním věcné čtení jako zdroj informací, vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností, správná formulace myšlenek a sdělení praktické naslouchání, zdvořilost a tolerance v komunikaci vystižení jádra sdělení se zapojením soustředěnosti a aktivity zaznamenání a reprodukce slyšeného sdělení, reakce otázkami základní komunikační pravidla dialogu (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí) kultivovaný projev dialog na základě obrazového materiálu, problematika vkusu a vhodnosti reklam základy techniky mluveného projevu (dýchání, členění vět, frázování, tvoření hlasu)

<p>žánry</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatnění mimojazykových prostředků (mimika, gesta) - žánry písemného projevu se správným členěním textů na odstavce: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenky, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, vypravování, přihláška, dotazník - uplatňování pravidel při sestavování osnovy - členění příběhu
JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • vyhledává základní a určovací skladební dvojice a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu • rozlišuje řeč přímou a nepřímou v písemném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba slova - slovní druhy a jejich třídění - tvarosloví (slovní druhy ohebné) - mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves - práce s větou a její rozbor - využití již dříve získaných pravidel mluvnických a pravopisných jevů - stavba věty, základní skladební dvojice - věta jednoduchá a souvětí - srozumitelná stavba větných celků, aplikace v běžném životě - vytváření souvětí z vět jednoduchých - různé spojovací výrazy - vyjmenovaná slova, skupiny slov s y/ý uvnitř slov, slova příbuzná, zvuková homonyma - shoda přísudku s holým podmětem - odůvodnění správného řešení - věta uvozovací, řeč přímá - užívání členicích znamének v různých typech přímé řeči
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů v různých rovinách literárního projevu a recitaci • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy • porovnává různé typy divadelních představení 	<ul style="list-style-type: none"> - zážitkové čtení a naslouchání - nalézání příčin věcí a porozumění jim - vedení čtenářského deníku - tvořivé činnosti s literárním textem, přednes, volná reprodukce, formulace vlastního názoru, vlastní ilustrace textu - literární krátkodobé projekty, práce s texty na internetu, použití slovníku, encyklopedie - základní literární druhy a žánry dětské literatury: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka - literatura v proměnách času - literární pojmy: spisovatel, básník, kniha, čtenář, verš, rým, přirovnání

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vstoupit do role a herní situace, hodnotí chování postav díla, hledá analogii v praktickém životě 	<ul style="list-style-type: none"> - loutka, maňásek, živý herec, režisér - tvořivá dramaturgie - herní dovednosti, pravidla hry, vlastní originalita
--	--

6. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami • odliší spisovný a nespisovný jazykový projev, správně intonuje • učí se zvládat pravopisné jevy lexikální a morfologické • dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy, aplikuje jejich znalost v písemném projevu • uvědomuje si vztah mezi základními a rozvíjejícími větnými členy, umí aplikovat pravidla pro shodu přísudku s podmětem • rozezná větu jednoduchou od souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - obecné poučení o jazyce, jazykové příručky - zvuková stránka jazyka, spisovná a nespisovná výslovnost - pravopis lexikální a morfologický - tvarosloví (ohebné slovní druhy) - skladba (základní a rozvíjející větné členy) - pravopis (shoda přísudku s podmětem) - věta jednoduchá a souvětí
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace • osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu • dokáže odlišit a použít přímou a nepřímou řeč, ich-formu, změnu času a časovou posloupnost, umí sestavit osnovu • dokáže vyjadřovat vlastní postoje a pocity • vybírá vhodná slova při nácvičce popisu, umí rozlišit druhy popisu • komunikuje přiměřeně v běžných komunikačních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - oslovení - korespondence (vzkaz, pohled, soukromý dopis, e-mail, objednávka) - vypravování - popis - dialog a monolog
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje vyjadřování v próze a v poezii • přednáší z paměti literární texty přiměřené věku 	<ul style="list-style-type: none"> - lidová slovesnost (hádky, říkadla, rozpočítadla, slovní hříčky, ...) - poezie a próza (druhy lyriky, epiky) - drama

<ul style="list-style-type: none"> • zvládá dramatizaci jednoduchého textu • vyjádří své pocity z přečteného textu • reprodukuje volně text podle svých schopností, případně tvoří vlastní literární text na dané téma • rozpozná lyriku a epiku • odlišuje pověst od pohádky • rozpoznává a umí vysvětlit ponaučení • rozlišuje kladné a záporné hrdiny • zapojuje obrazotvornost a fantazii 	<ul style="list-style-type: none"> - pověsti - příběhy odvahy a dobrodružství - fantastická literatura
---	---

7. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • třídí slovní druhy • zvládá lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický pravopis v písemném projevu • pracuje s jazykovými příručkami a se slovníky • orientuje se v tvarosloví • ovládá morfologické pravopisné jevy • ovládá způsoby tvoření slov • chápe způsoby přenášení pojmenování • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě • rozlišuje souřadné a podřadné poměry v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> - ohebné a neohebné slovní druhy - mluvnické kategorie ohebných slovních druhů - shoda podmětu s přísudkem - interpunkce v souvětí - pravidla psaní pravopisných jevů - tvarosloví - skladba - slovní zásoba - práce s jazykovými příručkami - tvoření slov
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje slohové rozvrstvení slovní zásoby • dorozumívá se kultivovaně a výstižně dle svých schopností • využívá vhodné jazykové prostředky pro danou komunikační situaci • zapojuje se do diskuse, dodržuje zásady komunikace a pravidla dialogu • respektuje názory druhých, kriticky sleduje vlastní práci a dovede ji ohodnotit • vyjadřuje se přesně a výstižně • dokáže popsat své pocity a nálady 	<ul style="list-style-type: none"> - aplikace znalostí slohových postupů a útvarů v písemném projevu - připravený a nepřipravený mluvený projev - vypravování - popis - charakteristika - líčení - práce s odborným textem - vyprávěcí slohový postup

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže výstižně vyjádřit charakteristické rysy popisované osoby • učí se formulovat hlavní myšlenky textu • ovládá pravidla psaní vyprávěcího slohového postupu 	
---	--

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uceleně reprodukuje přečtený text • výrazně čte nebo recituje vhodný literární text • volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text • zážitkově naslouchá reprodukované texty • formuluje vlastní názory na přečtený text • tvoří vlastní text dle svých schopností a možností • charakterizuje hlavní žánry literatury • rozliší a porovná základní literární druhy a žánry a uvede představitele • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní • dovede zdramatizovat vlastní práci a uvést k ní výtvarný doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> - kronika, legenda - autobiografie - letopis - cestopis - báje - pověst - bajka - pohádka - povídka - limerik - deník - sci-fi literatura - nejstarší česká literatura po dobu husitskou - limeriky - sci-fi - vývoj od nejstarší literatury po období Jana Husa

8. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení • rozeznává jazykové a mimojazykové prostředky komunikace, vyhledává klíčová slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby • ovládá zásady tvoření slov • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími jazykovými příručkami • snaží se správně třídit slovní druhy • snaží se tvořit spisovné tvary slov a 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a význam slova - samostatná práce s jazykovými příručkami - tvarosloví - skoňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen, slovesa, slovesný vid - pravopis - i/y v koncovkách, předpony a předložky s/z, se/ze, vz, skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně - skladba - věta jednoduchá, souvětí, druhy vedlejších vět, významové poměry mezi větami hlavními, větnými členy a vedlejšími větami, souvětí souřadné a podřadné, spojovací výrazy v souvětí, interpunkce, složitější souvětí, jazykové rozbory - obecné výklady o jazyce - útvary českého

<p>vědomě je používat v komunikační situaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů • snaží se v písemném projevu zvládat pravopis • snaží se rozlišovat významové vztahy ve větě a souvětí • snaží se rozlišovat spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodňovat jejich užití • vyslovuje spisovně česká a běžně užívaná cizí slova 	<p>jazyka a jazyková kultura</p>
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá jazykové prostředky pro daný slohový útvar • rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení • rozeznává jazykové a mimojazykové prostředky komunikace, vyhledává klíčová slova • vyjadřuje svoje názory • odlišuje fakta od názorů a hodnocení • uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu • interpretuje charakteristiku literární postavy • tvoří charakteristiku vlastní • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a dalšími jazykovými příručkami • snaží se tvořit spisovné tvary slov a vědomě je používat v komunikační situaci • využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů • snaží se v písemném projevu zvládat pravopis • vyslovuje spisovně česká a běžně užívaná cizí slova • učí se správně formulovat své 	<ul style="list-style-type: none"> - výtah - výklad - úvaha (aktuální téma) - charakteristika filmové, literární postavy - líčení

<p>názory</p> <ul style="list-style-type: none"> • učí se respektovat názory druhých • vyhledává informace z různých zdrojů, samostatně je zpracovává do útvaru referátu • uvědomuje si estetickou funkci jazyka 	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje pojmy, fakta, názory, hodnocení • ovládá základy studijního čtení, formuluje hlavní myšlenku textu • vyjadřuje svoje názory • odlišuje fakta od názorů a hodnocení • uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu • interpretuje charakteristiku literární postavy • tvoří charakteristiku vlastní • učí se správně formulovat své názory • učí se respektovat názory druhých • reprodukuje uceleně přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • na základě svých znalostí užívá při hodnocení literárního díla odborné terminologie • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • rozlišuje a charakterizuje literární druhy a žánry, dokáže uvést jejich výrazné představitele • čte výrazně, ovládá v rámci možností vstup do role postavy, pokouší se o recitaci • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literatuře a filmu • vyhledává informace z různých zdrojů, samostatně je zpracovává do útvaru referátu • uvědomuje si estetickou funkci jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> - nejstarší světová literatura - cestopis - deník - povídka - balada, romance - román - fantasy literatura - literatura 17. - 19. století

9. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

JAZYKOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozlišit a příklady v textu doložit způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování • chápe významy běžně užívaných cizích slov a využívá je v praxi • vyslovuje spisovně česká i cizí slova • pracuje samostatně se Slovníkem spisovné češtiny a Slovníkem cizích slov • třídí slovní druhy • tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • rozlišuje druhy jmen, jejich mluvnické kategorie • chápe význam a využití neohebných druhů slov • pracuje samostatně se Stručnou mluvnici českou • rozlišuje věty jednoduché a souvětí • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • dokáže se orientovat i ve složitějších souvětích • využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché i v souvětí • umí aplikovat zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního jazykového projevu • zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché a v souvětí • zvládá zásady spisovné výslovnosti českých slov i slov přejatých • umí aplikovat zásady zvukové podoby věty v ústním projevu • pracuje samostatně s Pravidly českého pravopisu • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba a význam slova - nauka o tvoření slov - tvarosloví - slova ohebná a neohebná - mluvnické významy a tvary slov - skladba - pravopis - zvuková stránka jazyka - obecné poučení o jazyce

<p>obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve vývoji českého jazyka • orientuje se v jazykovědných disciplínách • uvědomuje si důležitost jazykové kultury • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a snaží se k ní zaujmout kritický postoj • má přehled o rozdělení slovanských jazyků 	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve slohových útvarech a využívá v nich typických slohových postupů a jazykových prostředků • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji • užívá vhodně v mluveném projevu připraveném i improvizovaném verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • dodržuje zásady spisovné výslovnosti, srozumitelnosti, frázování, intonace, tempa řeči i společenského chování • zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu • zapojuje se do diskuse, učí se ji řídit a využívat zásad komunikace a pravidel dialogu • učí se formulovat své názory • učí se naslouchat druhým 	<p>-funkční styly, slohové postupy a útvary podle záměru mluvčího</p> <ul style="list-style-type: none"> - popis - subjektivně zabarvený popis - charakteristika - vypravování - úvaha - proslov - diskuse - fejeton - strukturovaný profesní životopis - mluvní cvičení
LITERÁRNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje uceleně přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • užívá přiměřeně svým znalostem při hodnocení literárněteoretickou terminologii • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • rozlišuje a charakterizuje literární druhy a žánry, dokáže uvést jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry 2. poloviny 19. století a století 20. a jejich významné představitele v české a světové literatuře • čte výrazně, ovládá v rámci možností vstup do role postavy, pokouší se o recitaci • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literatuře a filmu • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • vyhledává informace z různých zdrojů, samostatně je zpracovává do útvaru referátu • prožívá a uvědomuje si estetickou funkci jazyka • chápe význam literatury pro život člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů - vlastní četba - základy literární teorie - struktura a jazyk literárního díla - literární druhy a žánry - česká a světová literatura 2. poloviny 19. století a století 20., literární směry tohoto období - internet jako zdroj informací - knihovna jako kulturní a literární centrum - divadlo a film
---	---

5.2.2. Anglický jazyk

Anglický jazyk je vyučován v prvním až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Výuka probíhá vždy v celém ročníku najednou. Žáci mohou být rozděleni do skupin podle dosažené úrovně. Rozdělení učiva do ročníků je pouze orientační, bude se vycházet z aktuální úrovně schopností žáků. V ročníku tak může být i více skupin na anglický jazyk, než je kmenových tříd. Skupiny mohou být prostupné. To znamená, že žák, jehož dovednosti se zlepší, přestoupí do jiné skupiny. Stejně tak ten, kdo začne z nějakého důvodu zaostávat. Skupina, v níž jsou žáci, kterým dělá zvládnutí angličtiny velké problémy, se věnuje pouze základnímu učivu, další skupiny si postupně osvojují širší slovní zásobu, pracují s delšími a náročnějšími texty.

V 1. ročníku se vyučuje jedna, ve druhém dvě a ve třetím až devátém ročníku tři hodiny. Předmět směřuje k tomu, aby žáci na konci 3. ročníku četli se správnou výslovností v přiměřeném rozsahu slovní zásoby, rozuměli jednoduchým větám a pokynů a adekvátně na ně reagovali, rozlišili grafickou a mluvnickou podobu slova a pochopili obsah jednoduché konverzace.

Při výuce ve 4. a 5. ročníku se žák naučí rozumět jednoduchým větám, číst plynule jednoduché texty se známou slovní zásobou, vyhledat potřebnou informaci a vytvořit odpověď na otázku a používat dvojjazyčný slovník. Žáci musí být rovněž schopni napsat krátký text a odpověď na sdělení, reprodukovat ústně i písemně jednoduchý text či konverzaci.

Ve 4. a 5. ročníku umí žák reagovat na pozdrav, poděkování a formulovat jednoduché sdělení. Jednoduchá konverzace se opírá o základní tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, příroda, tradice a zvyky aj. Žáci již ovládají vytvoření věty jednoduché, tvorbu otázky a záporu, pořádek slov ve větě.

Žáci druhého stupně zvládají plynulé čtení, porozumění obsahu jednoduchých textů, vyhledávání známých výrazů, frází a odpovědí na otázky. Rozumí jednoduché promluvě v konverzaci. Žáci se během výuky na druhém stupni naučí sestavit jednoduché /ústní i písemné/ sdělení týkající se každodenního života – škola, rodina, bydlení, zájmy, osobní dopis, formulář, sport, péče o zdraví, stravování, město aj. Dovedou písemně gramaticky správně tvořit a obměňovat jednoduché věty a krátké texty. Reprodukují obsah textu i přiměřené konverzace.

Výuka anglického jazyka probíhá většinou v jazykových učebnách – laboratořích, přičemž je možno pracovat se žáky prostřednictvím sluchátek individuálně i ve dvojicích. Zvyšuje se tak efektivita výuky i čas na konverzaci.

Žáci používají do 4. až 5. ročníku knihy s českými komentáři a pak jen knihy anglické s anglickými pokyny a vysvětlením mluvnické. Již od čtvrtého ročníku se výuka vede tak, aby se angličtina stala prostředkem ke komunikaci, výchově a získávání nových poznatků ze všech oblastí života přiměřeně danému věku žáků. V souladu s věkem dětí se začíná s obohacováním znalostí ze světa přírody, později ochrana životního prostředí, mezilidské vztahy, multikulturní svět a jeho historie i současnost aj.

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Kompetence k učení

- vybírat a využívat pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, organizovat a řídit vlastní učení
- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- posoudit vlastní pokrok v učení, své výsledky kriticky zhodnotit a prožít si svůj úspěch
- propojovat probraná témata
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí, vyhledávat informace a vhodné způsoby k řešení problémů, sledovat vlastní pokrok při jejich zdolávání
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
- využívat dovedností osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu, aktivně přispívat k diskusi, umět obhájit vlastní názor, respektovat zkušenosti a názory jiných

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi
- řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá pravidla a povinnosti

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat se slovníkem
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání
- umět si zvolit pracovní postup, prostředky a odhadnout své schopnosti k dosažení cíle

1. stupeň

Cílem předmětu anglický jazyk na 1.stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů, říkadel, jednoduchých básniček sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

2. stupeň

Na druhém stupni pracují žáci ve větší míře s autentickými texty, konverzují spolu anglicky ve větších celcích. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. Angličtinu používají při práci s internetem i v částech jiných vyučovacích předmětů.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací, o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Žáci jsou hodnoceni podle platného klasifikačního řádu a na základě těchto zásad:

- práce v hodinách (aktivní přístup, plnění a úplnost zadaných úkolů, tvořivost, samostatnost)
- úroveň mluveného projevu (výslovnost, plynulost, slovní zásoba)
- úroveň psaného projevu (gramatická a obsahová správnost)
- výsledky z testů a prověrek
- domácí příprava (řešení úkolů, zpracovávání projektů, samostudium)
- dobrovolná iniciativa (práce navíc, vlastní nápady)

I. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje• pozdraví a rozloučí se, poděkuje, zeptá se, co je to, pojmenuje členy rodiny, svoje školní potřeby, počítá do 10, označí základní barvy	Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představování Jednoduchá sdělení - pozdrav, rozloučení, poděkování Nacvičené gramatické vazby a spojení -

<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje anglická slova a věty, opakuje podle poslechu • používá nacvičené gramatické vazby a spojení • reaguje na procvičené otázky učitele, mluví sborově, v párech, při hře, pojmenuje věci kolem sebe, předvede jednoduchý rozhovor, zpívá písničky, říká básničky 	sloveso být, otázky a odpovědi, věta jednoduchá Domov Rodina Barvy Číslo do 10 Vánoce
---	--

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje • pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění • umí se představit, pojmenuje části domu a členy rodiny, některé hračky, zvířata • zeptá se: kdo, co a kolik je to • rozumí pokynům ve třídě a některé z nich aplikuje v praxi • vyslovuje a dovede imitovat výslovnost anglických slov a jednoduchých vět • reaguje na procvičené otázky učitele, mluví sborově, v párech, při hře, pojmenuje věci kolem sebe, předvede jednoduchý rozhovor, zpívá písničky, říká básničky • používá nacvičené gramatické vazby a spojení 	Pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představování Jednoduchá sdělení - pozdrav, omluva, poděkování Nacvičené gramatické vazby a spojení - sloveso být, otázky a odpovědi kladné i záporné, věta jednoduchá Pravidelné množné číslo podstatných jmen Člen neurčitý Domov Rodina Škola Hračky Základní barvy Číslo 1 - 10 Tradice a zvyky, svátky

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyslovuje a čte foneticky správně • rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje • rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova • používá slovníček učebnice • umí pozdravit, rozloučit se, představit se a oslovit osobu 	Pozdrav, poděkování, představování Číslo od jedné do dvanácti Školní potřeby a věci ve třídě Určení velikosti Moje rodina Anglická abeceda a hláskování Hračky Můj obličej

<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří souhlas a nesouhlas • počítá do dvanácti, určí celé hodiny, uvede svůj věk • pojmenuje školní potřeby, udá jejich barvu a počet • vyjádří velikost a délku předmětů • umí představit členy rodiny • pojmenuje základní vybavení místnosti • zná anglickou abecedu umí hláskovat • pojmenuje hračky a vyjádří jejich polohu za pomoci předložek • vyjádří pocit radosti a smutku • pojmenuje části obličeje • pojmenuje běžné ovoce a zeleninu • zná plné i zkrácené tvary slovesa "být" • umí použít existenční vazbu 	<p>Ovoce a zelenina Člen určitý a neurčitý Nacvičené gramatické vazby a spojení - sloveso být a mít, otázky a odpovědi kladné a záporné, věta jednoduchá Užití předložek Přivlastňovací zájmena a přivlastňovací pád</p>
---	--

4. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí známým slovům a jednoduchým větám • čte jednoduché texty • pojmenuje základní části těla a obličeje • umí počítat do sta • umí použít ukazovací zájmena • umí použít slovesa "mít" a "moci, umět" • dokáže pojmenovat místnosti v domě a sdělit jejich polohu • zná běžné oblečení a umí vyjádřit, co má na sobě • pojmenuje ovoce a zeleninu, dokáže se zeptat, zda spolužák má jednotlivé druhy rád, a umí odpovědět • umí pojmenovat domácí mazlíčky, zeptat se na informace o nich a odpovědět • pojmenuje základní potraviny a nápoje, dokáže vyjádřit pocit hladu a žízně, libosti a nelibosti • vyjádří čas v celých hodinách, popíše obvyklé činnosti během dne • je schopen vyjádřit, že určitou 	<p>Části těla Plán bytu, domu Oblečení Domácí mazlíčci Jídlo a pití Můj den Sporty a hry Ve městě Přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, otázky a odpovědi, kladné i záporné Způsobová slovesa Existenční vazba a předložky Přivlastňovací pád</p>

<p>činnost vykonává či nevykonává rád</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje dny v týdnu • pojmenuje běžné obchody v obci a je schopen se zeptat, kde se nacházejí • umí vyjádřit, co právě dělá • je schopen vydat příkazy a zákazy, porozumět jim a reagovat na ně • umí používat přivlastňovací zájmena • umí vyjádřit základní množství potravin • úvodní seznámení s neurčitým počtem 	
---	--

5. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí obsah a smysl jednoduchého sdělení nebo konverzace • rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje • porozumí jednoduchému poslechu • umí napsat jednoduché, gramaticky správné věty a texty • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace • domluví se jednoduchým způsobem v běžných každodenních situacích • poskytne a vyžádá si jednoduchou informaci • umí sdělit základní informace o sobě, své rodině a bydlišti • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejích se životem v rodině, škole a probíranými okruhy • rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům • rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci • čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu 	<p>Jména osob, názvy zemí, pozdravy, představování se, osobní informace, rodina, oblíbené věci, věk</p> <p>Základní barvy</p> <p>Části těla</p> <p>Dny v týdnu</p> <p>Škola, školní předměty, rozvrh hodin</p> <p>Denní povinnosti, volný čas, hudební nástroje, sporty, činnosti, domácí práce, oblečení</p> <p>Popisování lidí</p> <p>Ceny, nakupování</p> <p>Objednávání v restauraci</p> <p>Vytvoření pohlednice, přání k narozeninám</p> <p>Člen neurčitý a určitý</p> <p>Osobní a přivlastňovací zájmena</p> <p>Přídavná jména</p> <p>Abeceda, hláskování</p> <p>Číslovky 1 - 100, telefonní čísla, počítání</p> <p>Rozkaz, pokyny</p> <p>Přivlastňovací pád</p> <p>Předložky místa a času</p> <p>Pravidelní a nepravidelné tvoření množného čísla</p> <p>Existenční vazba</p> <p>Časování slovesa být a mít</p> <p>Ukazovací zájmena</p> <p>Určování času</p> <p>Přítomný čas prostý</p> <p>Přítomný čas průběhový</p> <p>Způsobová slovesa</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku • používá dvojjazyčný slovník • má základní poznatky o anglicky mluvících zemích 	
--	--

6. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • orientuje se v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, význam neznámých slov dokáže odhadnout • dokáže vystihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů • umí přednést krátkou zprávu či sdělení • tvoří gramaticky správně jednoduché věty a krátké texty • umí napsat stručný osobní dopis • vyžádá si potřebné informace • používá dvojjazyčný slovník 	<p>Řadové číslovky, datum Měsíce v roce Počasí Zvyky a záliby Části těla, popisování osob, zvířat a věcí Zvířata Zdraví, nemoci, u lékaře Jídlo a pití, v restauraci, recept Země a kontinenty, světové strany Oblečení Zábava, volný čas Předmětná zájmena Ukazovací zájmena Minulý čas slovesa být, pravidelných a nepravidelných sloves Přídavná jména Příslovce</p>

7. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas plynule a foneticky správně • dokáže se orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout • dokáže postihnout hlavní smysl sdělení • používá slovník • umí napsat neformální dopis 	<p>Záliby a zájmy Vyjádření prosté budoucnosti Vyjádření děje, který probíhal v minulosti Použití určitého a nulového členu v geografických názvech Použití přítomného času průběhového pro vyjádření blízké budoucnosti Vysvětlení a dotazy na směr cesty Reálie o vybraných anglicky mluvících zemích</p>

<ul style="list-style-type: none"> • má základní poznatky o anglicky mluvících zemích 	<p>Vyjádření kvality věci a děje Předpřítomný čas - úvod Volnočasové aktivity Škola a školní předměty Doprava a dopravní prostředky</p>
---	---

8. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném slovníku • dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů • dokáže se orientovat v textu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout • čte širší okruh tištěných materiálů • umí napsat formální dopis • umí vyjádřit radu, příkaz a zákaz 	<p>Opakování přítomného času Předpřítomný čas - tázací a záporné věty Opisné tvary modálních sloves Souvětí v minulém čase Srovnání minulého a předpřítomného času Složeniny neurčitých zájmen Čísla - desetinná a víceciferná Popis vzhledu osob Oblečení Zdravý životní styl Reálie anglicky mluvících zemí</p>

9. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu jednoduchých autentických materiálů, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky • odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy • reprodukuje přiměřeně obtížný text, promluvu i konverzaci 	<p>Gerundium - úvod Podmínkové věty Trpný rod Způsobová slovesa a jejich opis Opakování časů prostých a průběhových Vedlejší věty Opakování základních konverzačních témat Doplnění reálií anglicky mluvících zemí</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vyžádá jednoduchou informaci • domluví se jednoduchým způsobem v běžných každodenních situacích • dokáže samostatně vést jednoduchý dialog • dokáže formulovat otázky a odpovídat na ně • tvoří a obměňuje gramaticky správně jednoduché a krátké texty • používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova 	
---	--

5.3. Matematika a její aplikace

5.3.1. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu 1.- 3.

Matematické vzdělávání v tomto období pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Matematika u žáků rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat a objevovat. Žáci se učí svou práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře. S vyjadřovacími schopnostmi se rozvíjí jejich schopnost uvažovat a soustředit se. Žáci každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v učebně výpočetní techniky a k učení využívají různé formy práce. Během hodiny učitel i žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky. Necháváme žáky matematické poznatky za pomoci učitele při činnostním učení objevovat a formulovat je svými slovy. Učitel pak pojem upřesní a správně formuluje. V 1. období je nutné zařazovat časté počítání z paměti. Po celé první období se totiž kladou základy počítání z paměti. Žáci se učí způsoby pamětného sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru do 100. Při počítání slovních úloh je třeba, aby žák vyřešil mnoho jednoduchých slovních úloh. Žák může používat názor a z něho formulovat výsledek. Zájem žáků o počítání z paměti se dobře probouzí vhodnou motivací a poznáním, že je v jeho schopnostech úlohy řešit.

Cíle vzdělávací oblasti:

- osvojovat si základní matematické pojmy na základě aktivní činnosti žáka
- porozumět základním pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům
- využívat zkušenosti žáků z domova i ze života kolem nich
- zajistit prostor pro aktivní projev žáka – vymyšlení slovních úloh žáky
- grafické projevy žáka – obrázkový názor postupné osvojování prvních matematických pojmů, početních výkonů, základů jazyka matematiky a způsobu jejich využití

Cíle matematiky jsou naplňovány čtyřmi tematickými okruhy:

Číslo a početní operace

Závislosti a vztahy a práce s daty

Geometrie v rovině a prostoru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Číslo a početní operace

- žáci si osvojují aritmetické operace ve 4 složkách:

1. dovednost provádět operaci
2. algoritmické porozumění
3. významové porozumění

4. získávání číselných údajů

Závislosti a vztahy a práce s daty:

- rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí
- porovnávání velikosti věcí a čísel
- práce s tabulkami, grafy a diagramy

Geometrie v rovině a prostoru

- určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací
- poznávání a pojmenovávání základních geometrických útvarů a těles
- hledání geom. útvarů v okolí
- zkoumání tvarů a prostoru
- měření délky, poznávání základní jednotky délky
- základy grafického projevu v geometrii

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- uplatňování logického myšlení
- řešení problémových situací a úloh z běžného života

Hodiny matematiky dávají prostor k tomu, aby se žáci učili pozorně naslouchat slovům učitele. Pojmy čísel první desítky a početní výkony s nimi prováděné se vyvozují zásadně pomocí pomůcek, vždy ve spojení s manipulací. Jde to tzv. činnostní učení. Tyto činnosti pomáhají podchytit pozornost žáka a učitel získává hned zpětnou vazbu a možnost reagovat na úroveň zvládnutí učiva žáky.

Kompetence k učení

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka, včetně symboliky
- prováděním zápisů při řešení úloh se zdokonaluje v grafickém projevu
- rozvíjí logické myšlení, věcnou a srozumitelnou argumentaci
- učitel srozumitelně vysvětluje, stanovuje cíle, vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh
- učí se sebekontrolu, k vytrvalosti a přesnosti
- učí se odhadovat výsledek, volbu správného postupu, vyhodnocovat správný výsledek
- učitel klade otázky a vybízí žáky k pojmenovávání
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazuje metody, které vytvářejí situace objevování
- žáci sami docházejí k závěrům
- učitel žákům podle potřeby pomáhá, pracuje s chybou žáka, aby ukázal cestu ke správnému řešení
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence komunikativní

- žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování
- žáci používají matem. jazyk včetně symboliky
- žáci se učí pracovat a řešit úlohy ve skupině
- při společné práci se žáci učí komunikovat tak, aby dosáhli společného cíle
- učitel zadává takové úkoly, aby mohlo být více způsobů řešení
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální

- žáci se učí pracovat v týmu
- prostřednictvím řešení matem. problémů jsou žáci vedeni ke srozumitelné a věcné argumentaci
- žáci si umí poradit a pomoci
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence občanská

- žáci si uvědomují své školní povinnosti, zodpovídají za domácí přípravu
- učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních
- jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní

- naučit se bezpečně používat rýsovací a další potřeby a udržovat je v pořádku tak, aby byla zajištěna jejich funkčnost
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce
- využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití vybavení a pomůcek

Výchovné a vzdělávací strategie ve 4. - 5. ročníku

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je založena především na aktivních činnostech v každodenním styku s čísly, prolíná celým základním vzděláním, klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Ve 4. ročníku stanoví učební plán 5 hodin, v 5. ročníku je ze 4 hodin posílen o jednu hodinu z DČD na 5 hodin, z toho jedna hodina geometrie. Celková výuka probíhá v kmenových třídách nebo v počítačové učebně s využitím všech dostupných vhodných vyučovacích pomůcek.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen na 4 tematické okruhy:

1. Číslo a početní operace-

žáci si osvojují:

- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem)
- významné porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací)

2. Závislosti, vztahy a práce s daty-

žáci rozpoznají určité typy změn a závislostí běžných jevů reálného života, analyzují z tabulek, diagramů a grafů s využitím vhodného počítačového softwaru nebo grafických kalkulátorů

3. Geometrie v rovině a prostoru-

žáci určují a znázorňují geometrické útvary a modelují reálné situace, podobnosti a odlišnosti tvarů, porovnávají, odhadují, měří délku, velikost a zdokonalují svůj grafický projev

4. Nestandardní aplikační úkoly a problémy-

žáci řeší problémové situace a úlohy z běžného života, s uplatněním logického myšlení, hledají i řešení nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky. Úlohy by měly prolínat všemi tematickými okruhy, posilují vědomí žáka, podchytí i žáky méně úspěšné.

Ve výchovných a vzdělávacích strategiích se uplatňují tyto klíčové kompetence žáků:

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků schopnosti a dovednosti potřebné k osvojování učiva
- vést žáky k využívání a aplikování matematické znalosti a dovednosti v běžném životě
- vést žáky k posuzování a ověřování pokroku ve výsledcích vlastní činnosti

Kompetence k řešení problémů

- vytvářet obecné, univerzální modely, t.j. modely vytvořené opakovaným pozorováním a dostatečnou zkušeností s daným pojmem, problémem, manipulací s objekty a představami
- vytvářet tzv. separované modely, t.j. všimnout si v běžném životě jevů, ve kterých se nový pojem vyskytuje
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k ověřování a srovnávání
- vést žáky k vnímání a chápání problémů a nesrovnalostí, při ověřování správnosti řešení problému rozvíjet jejich důvěru ve vlastní schopnosti, vytrvalost a přesnost

Kompetence komunikativní

- vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním zásoby matematických pojmů včetně symboliky
- aplikovat pojmy na základě porovnávání svých zkušeností, představ učitele, reality a poznatků vědy

- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici, ve skupině při vyhledávání matematických informací

- učit žáky ve skupině hodnotit výsledky vlastní práce i ostatních, vést je k věcné argumentaci, ke kolegiálnosti a pomoci

- individuálním způsobem umožňovat každému žákovi zažít úspěch, sebedůvěru a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- při zpracovávání informací a úkolů vést žáky k ohleduplnosti a taktu mezi spoluřešiteli, k uznání úspěchů jiného jedince či skupiny

- vést žáky k chápání vztahů mezi pojmy a jejich významy v reálném životním prostředí

Kompetence pracovní

- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu, algoritmu a umožnit jim hledat vlastní postup a řešení

- u žáků s postižením využívat vhodně přizpůsobených pracovních pomůcek a materiálů

- formou projektové činnosti, skupinové i individuální práce, využitím informačních a komunikačních technologií hledat postupy a řešení

- vést žáky ke správné aplikaci textů, grafů a obrazových materiálů

6. - 9. ročník

Předmět matematika se vyučuje na II. stupni jako samostatný předmět

Vzdělávání v matematice zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích

- osvojení pojmů, matem. postupů

- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení

- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, řešení praktických příkladů, ...zeměpis - měřítko, výpočty..... chemie - řešení rovnic, převody jednotek, ...)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů

- vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)

- využívání prostředků výpočetní techniky

Učitel

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami

- vede žáky k plánování postupů a úkolů

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií

- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyuč. předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Žáci

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model

- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků

- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Učitel

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Učitel

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Žáci

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Učitel

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

6. kompetence pracovní

Žáci

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Učitel

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

1. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20 bez přechodu desítky, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech 	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel 0 - 10, 10 - 20 - zápis čísla v daném oboru, počítání předmětů v daném souboru - zápis čísel na číselnou osu - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - sčítání a odčítání 0 - 10, 10 - 20 bez přechodu základu 10 - písemné algoritmy početních operací sčítání a odčítání - slovní úlohy v oboru 0 - 10, 10 - 20, o n-více, o n-méně - znaky nerovnosti

<ul style="list-style-type: none"> • řeší a tvoří úlohy v oboru do 20 bez přechodu základu 10, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • přiřadí číslici k počtu prvků a naopak • umí rozložit čísla 0 - 20 na desítky a jednotky 	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - grafy, tabulky - závislosti a jejich vlastnosti
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • rozezná, pojmenuje základní rovinné útvary, nachází v realitě jejich reprezentaci • zná geometrické pojmy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za 	<ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - manipulace s geometrickými tělesy - orientace v prostoru a na ploše - osově souměrné útvary

2. ROČNÍK - DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • umí sčítat a odčítat v oboru do 20 s 	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel 0 - 100 - zápis čísel na číselnou osu - zápis čísla v desítkové soustavě - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes základ 10 - písemné algoritmy početních operací sčítání a odčítání do 100 - slovní úlohy v oboru do 100, o n-více, o n-méně, s využitím násobilky - vztah rovnosti a nerovnosti - násobilka 0 - 5 - zaokrouhlování na desítky - práce se závorkami - počítání po jedné, po desítkách v oboru do 100

<p>přechodem 10</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí zaokrouhlit čísla do 100 na desítky • zná význam závorek a umí je používat • zná pojem násobek, činitel, násobení jako opakované sčítání, používá záměnu činitelů • násobí a dělí v oboru 0 - 5, zná vztahy mezi násobením a dělením a řeší slovní úlohy s využitím násobilky 	
ZÁVISLOST, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - závislosti a jejich vlastnosti - grafy, tabulky - čtvercová síť - časové jednotky - den, hodina, minuta, typy hodin - posloupnosti čísel
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině • umí si připravit pomůcky na rýsování • zná pojem a označení bodu, přímky, čáry, úsečky, krajních bodů, lomené čáry • pracuje s jednotkami m, dm, cm, mm 	<ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v rovině - bod, krajní bod, lomená čára, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - délka úsečky, porovnávání úseček, jednotky délky - osová souměrnost - základy rýsování - stavebnice

3. ROČNÍK - DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří 	<ul style="list-style-type: none"> - obor přirozených čísel 0 - 1 000 - zápis čísla v desítkové soustavě 0 - 1 000 - zápis čísla na číselnou osu

<p>soubory s daným počtem prvků</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly v jednoduchých případech • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace • umí zaokrouhlovat dané číslo • provádí předběžný odhad výsledku • zná a využívá princip závorek • násobí a dělí v oboru 0 - 10, násobí a dělí dvojciferná čísla jednociferným • pamětně násobí dvojciferná čísla jednociferným mimo obor násobilky • zná pojmy součin, podíl, neúplný podíl, zbytek, používá správný zápis a kontrolu, řeší slovní úlohy na násobení a dělení • počítá pomocí kalkulatoru • rozezná čísla arabská a římská 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - sčítání a odčítání do 1 000 - písemné algoritmy početních operací sčítání a odčítání do 1 000 - slovní úlohy v oboru do 1 000, o n-více, o n-méně, s využitím násobilky - složené slovní úlohy - znaky nerovnosti - počítání po jednotkách, desítkách a stovkách - násobilka 0 - 10 - automatizace násobení a dělení čísly 10 - 100 - zaokrouhlování na desítky a stovky - sudá a lichá čísla - písemné sčítání a odčítání v daném oboru - závorky - dělení se zbytkem - odhady výsledků - práce s kalkulatorem - arabské a římské číslice 0 - 1 000
---	--

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v čase, převádí jednotky času • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - závislosti a jejich vlastnosti - grafy, tabulky, jízdní řády - římské číslice - schémata, posloupnosti čísel

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná pojmy mm, cm, dm, km • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině • pozná vzájemnou polohu dvou přímek v rovině • kreslí a rýsuje osově souměrné 	<ul style="list-style-type: none"> - základní útvary v rovině - bod, krajní bod, přímka, polopřímka, lomená čára, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník - rýsování přímek, úseček dané délky - vzájemná poloha dvou přímek v rovině, průsečík - základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - délka úsečky, jednotky délky a jejich převody - obvod obrazce - osová souměrnost

<p>útvary</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje se čtvercovou sítí • seznamuje se s pojmem kruh, kružnice • zná obvod jako součet stran obrazce 	<ul style="list-style-type: none"> - čtvercová síť - kruh, kružnice
---	---

4. ROČNÍK - DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojení početní operace v celém oboru přirozených čísel • orientuje se v oblasti zlomku, jeho celku a části 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - principy asociativnosti a komutativnosti - jednotky délky, času, hmotnosti, objemu, jejich převody - sčítání a odčítání čísel v oboru 10 000 až 1 000 000 včetně numerace - pamětné násobení přirozených čísel - velká násobilka - písemné násobení jednociferným a dvojciferným činitelem - písemné dělení jednociferným dělitelem - dělení se zbytkem v oboru přirozených čísel - orientovat se v číselné ose, řešení jednoduchých nerovnic - zaokrouhlování na 10, 100, 1000, 10 000 - odhady a kontroly výpočtu na základě porovnání a zkoušky - slovní úlohy jednoduché a složené (s jednou a se dvěma početními operacemi) - aplikace matematických dovedností v běžném životě - názorné vyznačení a určení části a celku
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, sbírá a třídí data • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> - závislosti, jejich vlastnosti - různé zdroje informací: diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády, využití počítačového softwaru, kalkulačtorů
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh), užívá jednoduché konstrukce • sestrojí rovnoběžky a kolmice • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> - práce se základními geometrickými útvary v rovině, jejich porovnávání, modelování, rýsování, obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku - vzájemná poloha dvou přímk v rovině (rovnoběžky, různoběžky, kolmice) - jednotky obsahu

<p>a určí osu souměrnosti překládáním papíru</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu 	<ul style="list-style-type: none"> - síť krychle (využití krabiček) - osová souměrnost
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy netradičními postupy - uplatnění logického myšlení - úlohy konstruktivní, numerické (magické čtverce, prostorová představivost) - hledání řešení i mimo rámec školské matematiky - posilování vědomí žáka, sebedůvěry

5. ROČNÍK - DOTACE: 5, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojení početní operace v celém oboru přirozených čísel • orientuje se v oblasti zlomku, jeho celku a části • využívá zlomky se jmenovatelem 10, 100 k zápisu desetinného čísla 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - principy asociativnosti a komutativnosti - jednotky délky, času, hmotnosti, objemu, jejich převody - sčítání a odčítání čísel v oboru 1 000 000 a více včetně numerace - písemné násobení jednociferným až trojiciferným číslem - písemné dělení dvojciferným číslem i se zbytkem - orientovat se v číselné ose, řešení jednoduchých nerovnic - odhady a kontroly výpočtu na základě porovnání a zkoušky - zaokrouhlování na 10 000, 100 000 a 1 000 000 - kontroly výpočtů, zdůvodnění postupů - slovní úlohy jednoduché a složené (s jednou a se dvěma početními operacemi) - aplikace matematických dovedností v běžném životě - názorné vyznačení a určení části a celku - jednoduché slovní úlohy se zlomky - sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem - numerace s desetinnými čísly - sčítání, odčítání, násobení, dělení a zaokrouhlování desetinných čísel řádu desetin a setin

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	<ul style="list-style-type: none"> závislosti, jejich vlastnosti změny a závislosti v reálném světě různé zdroje informací: diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády, využití počítačového softwaru, kalkulátorů soustava souřadnic
GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice, kruh), užívá jednoduché konstrukce sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	<ul style="list-style-type: none"> práce se základními geometrickými útvary v rovině a prostoru, jejich porovnávání, modelování, rýsování, obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku rýsování rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku, propedeutika pravoúhlého trojúhelníku délka úsečky, jednotky délky a jejich převody, obvod mnohoúhelníku, obrazce přesné matematické pojmy, symbolika zdokonalování grafického projevu obsah čtverce, obdélníku jednotky obsahu povrch krychle sečtením obsahu šesti stran čtverce souřadnice bodů střed úsečky, osa úsečky
NESTANDARTNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky 	<ul style="list-style-type: none"> slovní úlohy netradičními postupy uplatnění logického myšlení úlohy konstruktivní, numerické (magické čtverce, prostorová představivost) hledání řešení i mimo rámec školské matematiky - posilování vědomí žáka, sebedůvěry

6. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

ROZŠÍŘENÉ OPAKOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla provádí početní operace s přirozenými čísly z paměti a písemně provádí odhady a kontrolu výpočtů zaokrouhluje 	<ul style="list-style-type: none"> přirozená čísla čtení a zápis čísla v desítkové soustavě zobrazení na číselné ose početní operace

<ul style="list-style-type: none"> • umí zobrazit přír. číslo na čísel. ose 	
ZÁKLADNÍ PRAVIDLA RÝSOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje druhy čar • používá technické písmo k popisu geom. útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy čar, technické písmo
GEOMETRICKÉ ÚTVARY V ROVINĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka • rýsuje lineární útvary • převádí jednotky délky, hmotnosti, času • umí vypočítat obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktíc. problémů • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> - rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh - převody jednotek - obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku
DESETINNÁ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje desetinná čísla • umí zobrazit des. číslo na číselné ose • porovnává a zaokrouhluje des. čísla • provádí početní operace s des. čísly • umí vypočítat aritmetický průměr • převádí jednotky • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - porovnávání - zaokrouhlování - početní operace - aritmetický průměr - převody jednotek
DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dělitelnost přirozených čísel • zná pojem násobek, dělitel • umí použít znaky dělitelnosti • rozumí pojmu prvočíslo, číslo složené • rozloží číslo na součin prvočísel • určuje a užívá násobky a dělitele včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného 	<ul style="list-style-type: none"> - násobek, dělitel, znaky dělitelnosti - prvočíslo, číslo složené - společný násobek, společný dělitel

<p>dělitele</p> <ul style="list-style-type: none"> • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v N 	
ÚHEL A JEHO VELIKOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • úhel a jeho velikost • rozumí pojmu úhel • narýsuje a změří daný úhel • umí graficky přenést úhel a sestrojít jeho osu • rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů • provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách) • pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností • rozumí pojmu mnohoúhelník • umí sestrojít pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem, rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů - vrcholové a vedlejší úhly - mnohoúhelníky – pojem, pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník (konstrukce, obvod)
OSOVÁ SOUMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • osová souměrnost • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti • pozná útvary osově souměrné a shodné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> - osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útva
OBSAH ČTVERCE A OBDÉLNÍKU, POVRCH A OBJEM KRYCHLE A KVÁDRU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • obsah čtverce a obdélníku, povrch a objem krychle a kvádrů • zná jednotky obsahu, umí je převádět • umí vypočítat obsah čtverce a obdélníku • využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) při výpočtech obsahů složitějších obrazců • charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) • umí načrtnout a narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat • načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání • vypočítá povrch krychle, kvádrů 	<ul style="list-style-type: none"> - jednotky obsahu - obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců (s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníku) - kvádr, krychle, síť těles - zobrazování těles - povrch krychle, kvádrů - jednotky objemu - objem krychle, kvádrů

<ul style="list-style-type: none"> • užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí • odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádrů 	
TROJÚHELNÍK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • trojúhelník • určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a zná jejich vlastnosti • pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly, ...) • umí sestavit těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem, druhy - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - těžnice, střední příčky, výšky - kružnice opsaná, vepsaná

7. ROČNÍK - DOTACE: 5, POVINNÝ

OPAKOVÁNÍ UČIVA 6. ROČNÍKU	
RACIONÁLNÍ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • modeluje a zapisuje zlomkem část celku • převádí zlomky na des. čísla a naopak • porovnává zlomky • provádí početní operace s rac. čísly • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část – přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, deset. číslem, procentem • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematic. aparát v oboru racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a des. čísly - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace - složený zlomek
CELÁ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje kladná a záporná čísla • umí zobrazit kladná a záporná čísla na vodorovné i svislé číselné ose • chápe pojem opačné číslo • určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam • provádí početní operace s celými čísly • analyzuje a řeší jednoduché 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace

problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matematic. aparát v oboru celých čísel	
TROJÚHELNÍK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná shodné útvary • užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách • umí sestavit trojúhelník z daných prvků • dbá na kvalitu a přesnost rýsování 	<ul style="list-style-type: none"> - shodnost trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků
POMĚR, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami • zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru • dělí celek na části v daném poměru • pracuje s měřítky map a plánů • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem • rozumí a využívá pojmu poměr úměra • využívá trojčlenku při řešení slovních úloh • určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti • vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko - úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka
PROCENTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem 1% • užívá základní pojmy procentového počtu • vyjádří část celku pomocí procent • řeší slovní úlohy • chápe pojem promile • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - základ, procentová část, počet procent - promile - slovní úlohy

ROVNOBĚŽNÍKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí charakterizovat pojem rovnoběžníku • rozlišuje různé typy rovnoběžníků • umí sestrojít rovnoběžník • odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku • odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - vlastnosti - rozdělení - konstrukce - obvod a obsah - obsah trojúhelníku
LICHOBĚŽNÍK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná a pojmenuje lichoběžník • umí sestrojít lichoběžník • vypočítá obvod a obsah lichoběžníku 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - konstrukce - výpočet obvodu a obsahu lichoběžníku
POVRCH A OBJEM HRANOLŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná a pojmenuje hranol • načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině • načrtne a narýsuje síť hranolu • odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem hranol - povrch a objem hranolu
STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti • určí středově souměrný útvar 	<ul style="list-style-type: none"> - sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti

8. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

OPAKOVÁNÍ UČIVA 7. ROČNÍKU	
VÝRAZY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu výraz • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných • určí hodnotu číselného výrazu • zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text • umí dosadit do výrazu s proměnnou 	<ul style="list-style-type: none"> - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů

<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace s výrazy 	
DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky • užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech • chápe pojem reálné číslo 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla
PYTHAGOROVA VĚTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší odvěsny a přepony • využívá poznatků při výpočtu délek stran pravouhlého trojúhelníku • umí využít poznatky ve slovních úlohách • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - výpočet délek stran v pravouhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty
MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo • provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem - zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem
LINEÁRNÍ ROVNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá a zapisuje vztah rovnosti • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • provádí zkoušku řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - rovnost - lineární rovnice
SLOVNÍ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché reálné situace • vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností • řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy

<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní zvolený postup řešení • ověří výsledek řešení • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení 	
KRUH, KRUŽNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí vzájemnou polohu přímky a kružnice • určí vzájemnou polohu dvou kružnic • počítává obvod a obsah kruhu 	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic - délka kružnice - obsah kruhu
VÁLEC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje válec • vypočítá povrch a objem válce 	<ul style="list-style-type: none"> - pojem - povrch válce - objem válce
KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí sestrojít jednoduché konstrukce • rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti • využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice...) v konstrukčních úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy
SHROMAŽDOVÁNÍ, TŘÍDĚNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ STATISTICKÝCH ÚDAJŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy • zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek • vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách 	<ul style="list-style-type: none"> - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru

9. ROČNÍK - DOTACE: 4, POVINNÝ

VÝRAZY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozkládá výraz na součin • provádí početní operace s lomenými výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy

ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli 	<ul style="list-style-type: none"> - podmínky existence rovnice s neznámou ve jmenovateli - řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli
SOUSTAVY ROVNIC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic
NEROVNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá a zapisuje vztah nerovnosti řeší lineární nerovnice znázorní řešení lineární nerovnice na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> - nerovnost - lineární nerovnice
FUNKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zakreslí bod v PSS chápe pojem funkce rozlišuje lineární a kvadratickou funkci sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce užívá funkční vztahy při řešení úloh 	<ul style="list-style-type: none"> - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce (přímá úměrnost)
PODOBNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší shodné a podobné útvary užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků - dělení úsečky - praktické příklady na podobnost trojúhelníků
GONIOMETRICKÉ FUNKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe pojem goniometrické funkce jako poměr stran pravoúhlého trojúhelníku rozlišuje funkci sin, cos, tg najde v tabulkách hodnoty gon. funkce pro ostrý úhel 	<ul style="list-style-type: none"> - goniometrické f. v pravoúhlém trojúhelníku - hodnoty goniometrických f. v tabulkách - řešení praktických příkladů

<ul style="list-style-type: none"> • užívá funkční vztahy při řešení úloh 	
TĚLESA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivá tělesa • umí narýsovat síť a z ní těleso vymodelovat • vypočítá povrch a objem těles 	<ul style="list-style-type: none"> - kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles
FINANČNÍ MATEMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování 	<ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy finanční matematiky - úlohy z praxe na jednoduché a složené úrokování
KVADRATICKÉ ROVNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozná kvadratickou funkci • řeší kvadratické rovnice s pomocí vzorce 	<ul style="list-style-type: none"> - kvadratická rovnice - řešení kvadratické rovnice podle vzorce
ZÁVĚREČNÉ OPAKOVÁNÍ	

5.4. Informační a komunikační technologie

5.4.1. Informační a komunikační technologie

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s textem a grafikou. Tyto nástroje se učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na internetu. Pro komunikaci používají elektronickou poštu.

Žáci mohou být rozděleni do více skupin, podle počtu žáků, tak aby každý žák měl své pracovní místo s PC.

Výuka probíhá ve specializovaných učebnách vybavených počítačovou a prezentační technikou.

V dalších ročnících si mohou vybrat předmět Informatika nebo Výpočetní technika a získávat další znalosti a dovednosti v práci s PC.

Pro žáky, kteří si nezvolí Informatiku nebo Výpočetní techniku je určen předmět Informační a komunikační technologie v 9.roč. Žáci si zde doplní své znalosti z oblasti práce s PC. Náplň tohoto předmětu bude dán na základě úrovně znalostí žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají

zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie - některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty

- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.

- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat

- při zpracování informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou

- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

5. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím 	<ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce - struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení - operační systémy a jejich základní funkce - seznámení s formáty souborů (doc, gif) - multimediální využití počítače - jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software - zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • při vyhledávání informací na 	<ul style="list-style-type: none"> - společenský tok informací (vznik, přenos,

<p>internetu používá jednoduché a vhodné cesty</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení 	<p>transformace, zpracování, distribuce informací)</p> <ul style="list-style-type: none"> základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) metody a nástroje vyhledávání informací formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru 	<ul style="list-style-type: none"> základní funkce textového a grafického editoru

9. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů 	<ul style="list-style-type: none"> vývojové trendy informačních technologií práce s informacemi, jejich ověřování a třídění internet
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s textovým editorem a využívá vhodné aplikace ovládá práci s grafickým editorem a využívá vhodné aplikace ovládá práci s tabulkovými kalkulátory a využívá vhodné aplikace uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě 	<ul style="list-style-type: none"> počítačová grafika (rastrová a vektorová) práce s tabulkovým kalkulátorem - tvorba tabulek, jednoduché vzorce, porovnávání dat práce s informacemi (webové stránky, prezentační programy, multimedia) informační etika, autorský zákon

5.5. Člověk a jeho svět

5.5.1. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu 1.- 3.

Ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět – Prvouka jsou rozvíjeny poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově, v rodině a předškolním vzdělávání. Cíle jsou naplňovány prostřednictvím vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Podmínkou je vlastní prožitek. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Využíváme co nejvíce regionální přírodní i společenské jevy. Ve výuce je propojenost s jazykovou výchovou, matematikou i ostatními předměty. Žáci pozorují věci a jevy při vycházkách, pokusech, besedách, exkurzích, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činností vyučování podněcuje aktivitu všech žáků. V souvislosti s různými předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování a objevování zaznamenávali různými způsoby a to výtvarně i písemně.

Cíle vzdělávací oblasti:

- učit žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase
- vytvářet nové představy na základě činností a pozorování
- učit žáky objevovat souvislosti
- vytvářet u žáků pozitivní vztah k rodině, spolužákům, škole, domovu i přírodě a rozvíjet pozitivní vlastnosti žáků, dát žákům poučení o lidském těle a ochraně zdraví
- pěstovat u žáků hygienické návyky a návyky kulturní
- rozšiřovat slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

Charakteristika výuky:

Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období je její prolínání s učivem ostatních předmětů.

Právě toto prolínání dává možnost využít témata z prvouky i v ostatních předmětech

- vytváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání nejbližšího okolí
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi

Vzdělávací obsah je členěn do 5 tematických okruhů:

1. Místo kde žijeme

- důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

2. Lidé kolem nás

- upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi

3. Lidé a čas

- orientace v dějích a čase

4. Rozmanitost přírody

- poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé a neživé přírody

5. Člověk a jeho zdraví

- základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích

Kompetence k učení

- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci
- vést žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět
- poznávat podstatu zdraví, příčin nemocí
- upevňovat zásady chování
- orientovat se ve světě informací

- propojovat historické, zeměpisné a kulturní informace
- motivovat žáky k celoživotnímu učení

Kompetence k řešení problémů

- pomáhat žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- upevňovat rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení bezpečnosti a zdraví vlastního i jiných
- učit žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, využívat různé informační zdroje

Kompetence komunikativní

- rozvíjet u žáků dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- rozšiřovat slovní zásobu v osvojovaných tématech
- samostatnost při vystupování a jednání při komunikaci
- naslouchat a vzájemně zdůvodňovat své názory a závěry
- motivovat ke vzájemné pomoci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici či menší pracovní skupině
- stanovit pravidla pro činnost skupiny a vést k jejich dodržování
- budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vést žáky ke spolupráci ve skupině, respektovat a oceňovat názory druhých
- diskutovat a věcně argumentovat
- spolupracovat efektivně při řešení problémů

Kompetence občanská

- utvářet ohleduplný vztah k přírodě i kulturním památkám a výtvorům
- vést žáky k aktivnímu uplatnění ochrany přírody
- vést žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

- vést žáky k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- umožnit žákům používat různé materiály, nástroje a vybavení
- zohledňovat soudobý stav poznání technického rozvoje
- učit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit hledat cesty vlastního postupu

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve škole - zná název školy, cestu do školy a zpět, jméno třídního učitele a ředitele školy - umí vyprávět o svém domově, bydlišti a okolí - les, pole, potok apod, + adresa bydliště - umí si připravit pomůcky do školy - udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce, umí si uspořádat pracovní místo
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi 	<ul style="list-style-type: none"> - chová se ukázněně ve škole i mimo školu - dokáže rozlišit nežádoucí formy chování - zná některé vánoční a velikonoční zvyky a

<ul style="list-style-type: none"> • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě 	<p>tradice</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr,sestra, teta, apod.) - tolerance k odlišnostem jiných lidí
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje čas k práci a odpočinku - orientuje se v čase - rok, měsíc, týden, den, hodina, umí vyjmenovat dny v týdnu - zná čtvero ročních období a umí je charakterizovat - umí vyjmenovat měsíce jednotlivých ročních období - umí časově zařadit Vánoce a Velikonoce - zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	<ul style="list-style-type: none"> - umí popsat změny v přírodě podle ročního období - zná domácí zvířata a názvy jejich mláďat
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje základní hygienické návyky, denní režim - zná základy správné životosprávy - výživa, vitamíny, odpočinek, spánek, pitný režim apod. - umí pojmenovat části lidského těla - zná názvy běžných onemocnění, ví, co dělat v případě úrazu - zná zásady správného chování u lékaře - umí správně přecházet vozovku - zná vybrané dop. značky (stop, hl. silnice)

2. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - zná nejbližší ulice, významné budovy - orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí - místní krajina a její části
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> - zná základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti - umí slušně požádat o pomoc a poděkovat, je schopen komunikovat s prodávacem, umí zacházet s přidělenými penězi - zná vztahy rodina - příbuzní (sestřenice, bratranec apod.) - zná zaměstnání rodičů, odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností, zná běžně užívané výrobky, ví, čemu slouží - váží si práce a jejich výsledků - role členů rodiny, postavení jedince v rodině
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty - denní režim dětí, práce a odpočinek - seznámí se s významnými rodáky N.Jičína - pozná významné památky a památky v okolí bydliště
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • roztrídí některé přírodniny podle 	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje, popíše a porovná proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - rozlišuje a zná charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka

<p>nápadných určujících znaků, uveďte příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<ul style="list-style-type: none"> - má povědomí o významu životního prostředí pro člověka - chápe potřebu pravidelné péče o pokoj.rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) - rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny - zná a umí pojmenovat domácí zvířata - zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) - zná vybraná volně žijící zvířata a ptáky
---	--

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí - chování v krizové situaci (šikana, týrání...) a prostředí - zná a dodržuje základní pravidla pro chodce - zná vybrané dopravní značky - rozlišuje dopravní prostředky - auto, vlak apod. - zná a umí pojmenovat základní části a vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty - předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhýbat - zná názvy běžných onemocnění, ví, co dělat v případě úrazu, osobní hygiena - zdravá strava

3. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného 	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině - začlení svou obec do příslušného kraje - orientuje se v plánu obce - ví, kde je muzeum, divadlo, radnice, nádraží apod. - určí hlavní a vedlejší světové strany, orientační body a linie - v přírodě se umí orientovat podle světových stran

<p>centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije 	
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům • uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost 	<ul style="list-style-type: none"> - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije 	<ul style="list-style-type: none"> - zná základní údaje z historie a současnosti obce - zná některé lidové a místní zvyky a tradice - zná významné události regionu, vypráví pověsti nebo báje spjaté s nejbližším okolím
ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě 	<ul style="list-style-type: none"> - umí pozorovat, rozlišovat a popsat některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. - užívat vhodné pomůcky k měření délky, času, hmotnosti, objemu a teploty - rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny - voda a vzduch - význam pro život, koloběh vody - zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, obojživelníci, plazi, ryby, hmyz - umí uvést hlavní rozlišovací znaky a popsat stavbu těla - ví, čím se liší rozmnožování jednotlivých skupin - rozlišuje domácí a hospodářská zvířata - zná vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louka, les apod.) - umí vybrané živočichy zařadit do

	<p>příslušného přírodního společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí pojmenovat části rostlin - umí popsat projevy života rostlin - zná vybrané druhy plodů a semen a jejich význam - zná vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny (zahrádka, louka, les apod.) - zná vybrané hospodářské a léčivé rostliny, běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby - má povědomí o významu životního prostředí
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě • uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici (chodec, cyklista) - krizové situace (šikana, týrání...) - lidské tělo, základní stavba a funkce, životní potřeby a projevy - první pomoc

5.5.2. Přírodověda

Výchovné a vzdělávací strategie ve 4. - 5. ročníku

Vyučovací předmět Přírodověda jako vzdělávací oblast Rámcového vzdělávacího programu Člověk a jeho svět navazuje na poznatky, které žáci získali v prvouce v 1. - 3. ročníku. Ve 4. ročníku je navýšena časová dotace o 0,5 hodiny, tj. 1,5 hodiny týdně, v 5. ročníku jsou 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah Přírodovědy se týká člověka a jeho zdraví, živé a neživé přírody. Je členěn do dvou hlavních tematických okruhů.

Rozmanitost přírody

- poznávání Země jako planety sluneční soustavy a součásti vesmíru
 - chápání, že vznik a rozvoj života na Zemi tvoří nedílný celek
 - praktické poznávání rozmanitosti a proměnlivosti živé a neživé přírody v okolní krajině, ekosystémy
 - sledování vlivů lidské činnosti na přírodu
 - hledání možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí
- Člověk a jeho zdraví

- žáci poznávají člověka od narození po dospělost jako živou bytost se svými biologickými a fyziologickými funkcemi a potřebami
- získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o prevenci, hygieně, první pomoci, o osobním bezpečí

- postupně si uvědomují odpovědnost za své zdraví jako nejcennější hodnoty v životě člověka
 Výuka probíhá v kmenových třídách, v ekologické a odborné učebně, ve volné přírodě, v počítačové učebně s využitím různých forem práce a dostupných vyučovacích pomůcek, exkurze do planetária. Při práci s informacemi i v průřezových tématech žáci realizují vlastní projekty.

Výchovně vzdělávací práce v předmětu Přírodověda směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- vést žáky k používání správné terminologie a symboliky v dané oblasti
- využívat všech dostupných materiálů a informací (odborná literatura, encyklopedie, internet, naučné filmy, exkurze aj.)
- své poznatky využívat v běžném životě, hodnotit výsledky svého pozorování

Kompetence k řešení problémů

- schopnost obhájit svůj názor, možnost přijmout jiný
- samostatně uvážlivě a aktivně objevovat a rozhodovat o postupu při řešení zadaných úkolů a situací

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správné formulaci názorů, myšlenek, jejich sdělování ostatním
- vést ke kultivovanému projevu a k toleranci názorů a projevů ostatních členů skupiny
- vést žáky k ověřování výsledků, umožnit každému žákovi zažít úspěch

Kompetence sociální a personální

- vést žáky k respektování stanovených pravidel pro činnost jednotlivce i skupiny
- nést odpovědnost za svá rozhodnutí
- podporovat originální řešení problému ve společné práci (projekty)
- vést žáky k ohleduplnému chování ve skupině, umět včas poskytnout pomoc

Kompetence občanské

- vést žáky k chápání ekologických souvislostí a aktivnímu zapojení do ochrany životního prostředí a přírodního bohatství
- vést k dodržování pravidel slušného chování a jednání
- vést žáky k ochraně vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

- vést žáky k péči o rostliny, k jednoduché pěstitelské činnosti a samostatnému posuzování výsledků
- dodržovat základní hygienická pravidla, preventivní ochranu zdraví a normy bezpečnosti práce
- vést žáky k samostatnému plánování úkolů, pozorování, manipulaci a experimentování v dané oblasti

4. ROČNÍK - DOTACE: 1.5, POVINNÝ

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • zkoumá základní společenstva ve 	<ul style="list-style-type: none"> - živá a neživá příroda - třídění přírodnin, nerosty a horniny, význam půdy - voda a vzduch - význam pro život - rostliny, houby, živočichové - znaky života, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u nejnámějších druhů, lokalita v regionu

<p>vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu na základě poznatků jednoduchých strojů, látek a jejich vlastností, energie a průmyslové výroby 	<ul style="list-style-type: none"> - dělení organismů, práce s atlasy a klíči, použití encyklopedií, internetu a počítače - třídění a porovnávání látek, měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - pokusy: postup práce, výstupy, vyhodnocení
--	---

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - denní režim, pohybový režim, pitný režim - plánování a uspořádání času, zdravá strava, reklamní vlivy - první pomoc, úrazová zábrana, drobný úraz a poranění

NEGATIVNÍ PROJEVY CHOVÁNÍ A PREVENCE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí - bezpečné chování v rizikovém prostředí - ochrana vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých - bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty - zdravotní osvěta - osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika, služby odborné pomoci

ZEMĚ JAKO SOUČÁST VESMÍRU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času 	<ul style="list-style-type: none"> - vesmír a Země - den a noc, roční období v průběhu kalendářního roku

a střídáním ročních období	
----------------------------	--

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu na základě poznatků jednoduchých strojů, látek a jejich vlastností, energie a průmyslové výroby 	<ul style="list-style-type: none"> - vlivy člověka na prostředí, ochrana přírody, ekologické vztahy - rovnováha v přírodě - fauna a flóra v jednotlivých podnebných pásích, přizpůsobivost organismů, význam ovzduší, vodstva a půd, botanické a zoo zahrady - podnebí a počasí - dělení organismů, práce a atlasy a klíče, použití encyklopedií, internetu a počítače - tvoření herbářů a práce s nimi, používání správné terminologie a symboliky - využívání poznatků ze samostatného pozorování v běžném životě, práce na projektech - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy - jednoduché stroje - páka, nakloněná rovina, kolo - základní druhy energie, bezpečnost při práci s elektrickými přístroji - základní výrobní postupy (sklo, papír, plast) - pokusy: postup práce, výstupy, vyhodnocení
ZEMĚ JAKO SOUČÁST VESMÍRU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období 	<ul style="list-style-type: none"> - vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období, globus a práce s ním, návštěva planetária
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské tělo - životní potřeby a projevy, stavba a funkce orgánové soustavy, základy lidské reprodukce, vývoj jedince - vývoj jedince, partnerství, rodičovství,

<p>života</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	<p>základy sexuální výchovy, biologické a psychické změny v dospívání</p> <ul style="list-style-type: none"> - prevence úrazovosti, poskytnutí první pomoci - sexuální výchova - rodina a partnerství - etická stránka sexuality, HIV, AIDS (cesty přenosu)
NEGATIVNÍ PROJEVY CHOVÁNÍ A PREVENCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku 	<ul style="list-style-type: none"> - chování v krizových situacích - šikana, týrání, sexuální zneužívání, brutalita, násilí v médiích - návykové látky a zdraví, prevence odmítání návykových látek, hrací automaty, počítače - situace hromadného ohrožení - osobní, intimní a duševní hygiena - stres a jeho rizika, služby odborné pomoci

5.5.3. Vlastivěda

Výchovné a vzdělávací strategie ve 4. - 5. ročníku

Výchovně vzdělávací předmět Vlastivěda je realizován v Rámcovém vzdělávacím programu Člověk a jeho svět ve výuce na 1. stupni základního vzdělávání. Navazuje na prvouku v 1. - 3. ročníku. Ve 4. ročníku je časová dotace posílena o 0,5 hod., tj. na 1,5 hodin týdně, v 5. ročníku jsou 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah Vlastivědy je členěn do tří tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti, uplatňování vlastní aktivity

- praktické poznávání místních a regionálních skutečností, důraz se klade na dopravní výchovu

- probudit v žácích kladný vztah k místu, kde bydlí

- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi

- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen

- seznamování se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy ve společnosti i ve světě (globální problémy)

Lidé a čas

- orientace v dějích a čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů

- snaha vyvolání zájmu o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země

- důraz je kladen na samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů (památky, sbírky, muzea)

Výuka probíhá v kmenových třídách, v ekologické a odborné učebně, v počítačové učebně s využíváním dostupných vyučovacích pomůcek a různých forem práce (žakovské projekty).

Vzdělávání a výchova ve Vlastivědě směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- učit se orientovat na mapě, pracovat se slepou mapou ČR a Evropy
- učit se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- užívat správnou terminologii a symboliku

Kompetence k řešení problémů

- umožnit žákům pracovat v hodinách s odbornou literaturou, encyklopediemi, pracovat s počítačem
- učit se rozlišovat přírodní a umělé prvky v okolní krajině, globální problémy přírodního prostředí
- samostatně a aktivně přistupovat k řešení problému v daných situacích, ctít pravidla slušného chování

Kompetence komunikativní

- vést žáky vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívat časové údaje při řešení různých situací, rozlišit děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- vést žáky k ověřování výsledků
- podněcovat žáky k argumentaci v rámci principu demokracie

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání i zpracování výstupů
- předkládat žákům stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování
- rozlišit vztahy mezi lidmi, národy
- odvodit význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a jeho samostatnost

Kompetence občanské

- na základě příkladů z historie vést žáky k respektování přesvědčení druhých lidí
- pojmenovat některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události
- umožnit žákům podílet se na utváření kritérií hodnocení činností a výsledků
- vést žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- uplatnit elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnat minulost a současnost
- zajímat se o náměty, názory a zkušenosti žáků
- vést žáky k plánování úkolů a postupů
- vést žáky ke spolupráci při zadávaných úkolech
- vytvářet příležitosti k interpretaci či prezentaci různých vhodných textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů

4. ROČNÍK - DOTACE: 1.5, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu, začlení obec do příslušného kraje • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - obec (město), místní krajina - rozlišování přírodních a umělých prvků v okolní krajině - orientace v místě a ve vyšším územním a správním celku - práce s kompasem a mapou, s odbornou literaturou, encyklopedií, s počítačem - určování světové strany v přírodě

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje náčrty, plány a základní typy map • vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí 	<ul style="list-style-type: none"> - orientační body a linie - užívání správné terminologie a symboliky - orientace podle plánů a map, práce se slepou mapou - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí
ČESKÁ REPUBLIKA, EVROPA, SVĚT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska historického, politického, správního a vlastnického • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> - praktické poznávání místní a okolní krajiny a regionální skutečnosti včetně dopravy, uplatnění dopravní výchovy, Moravskoslezský kraj - regiony ČR včetně Prahy (surovinové zdroje, výroba, služby, obchod) - naše vlast - domov, krajina, národ
LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy, rodina a role členů rodiny, funkce rodiny, pravidla slušného chování, práce fyzická a duševní, zaměstnání, význam a potřeba různých povolání a pracovních činností - soužití lidí, pravidla dialogu ve vzájemné komunikaci, zájmové spolky, politické strany a církve, pomoc nemocným a sociálně slabým - význam a podstata tolerance, pomoci, solidarita mezi lidmi, vzájemná úcta, postavení mužů a žen - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, principy demokracie - lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy - vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné - hmotný a nehmotný majetek - peníze a jejich používání
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> - čas, časová osa - dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace

<p>mezi ději a mezi jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti, zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik 	<ul style="list-style-type: none"> - orientace v dějích a čase, utváření historie věcí a dějů - obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava - báje, mýty, pověsti - vyvolání zájmu o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země - Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové (včetně Marie Terezie a Josefa II.) - významní rodáci regionu, kulturní a historické památky a významné události regionu - péče o regionální památky
--	---

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje náčrty, plány a základní typy map • vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s kompasem a mapou, s odbornou literaturou, encyklopedií, s počítačem - určování světové strany v přírodě - orientační body a linie - užívání správné terminologie a symboliky - orientace podle plánů a map, práce se slepou mapou - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí
ČESKÁ REPUBLIKA, EVROPA, SVĚT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska historického, politického, správního a vlastnického • zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky, zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> - regiony ČR včetně Prahy (surovinové zdroje, výroba, služby, obchod) - Evropa - státy a města, evropské civilizace, kulturní rozmanitosti, tradice - svět - kontinenty - EU, cestování - předávání osobních zkušeností z cest, tvorba projektů - vyjádření estetických hodnot - státní zřízení ČR, státní moc, státní symboly, významné osobnosti naší politiky - argumentace v rámci principů demokracie

LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) 	<ul style="list-style-type: none"> - soužití lidí, pravidla dialogu ve vzájemné komunikaci, zájmové spolky, politické strany a církve, pomoc nemocným a sociálně slabým - význam a podstata tolerance, pomoci, solidarita mezi lidmi, vzájemná úcta, postavení mužů a žen - protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku - právo a spravedlnost - základní práva a povinnosti - kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura - základní globální problémy - sociální problémy, konzumní společnost, nesnášenlivost, problémy životního prostředí
LIDÉ A ČAS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů 	<ul style="list-style-type: none"> - novější české dějiny, národní obrození, život v 19. století, 1. světová válka - významní rodáci regionu, kulturní a historické památky a významné události v regionu - péče o regionální památky - vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice - důraz na samostatné vyhledávání, získávání a zkoumání informací z dostupných zdrojů, schopnost pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání a zpracovávání výstupů - hodnocení vlastních výsledků - historický přehled - znalost státních svátků a významných dnů v roce

5.6. Člověk a společnost

5.6.1. Dějepis

Úkolem dějepisného vzdělávání je kultivace historického vědomí žáků, rozvíjení chápání vztahů, vazeb, souvislostí a procesů v dějinách lidstva.

Vzdělávání ve VP dějepis směřuje k :

- rozvíjení historického vědomí
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí his. událostí a procesů
- utváření pozitivních občanských postojů
- prevenci rasistických, xenofobních a extremistických postojů

- výchově k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen
- úctě ke kulturnímu a přírodnímu prostředí
- k ochraně uměleckých a kulturních hodnot

Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení :

- čtení s porozuměním, práce s učebnicí (text, tabulky, časové přímkou), atlasem, mapou, doplňující literaturou
- vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení, využití nabytých znalostí v procesu učení
- realizace vlastních nápadů žáků (projekty, referáty)
- účast žáků na soutěžích (Mladý historik, Cesty do minulosti)
- schopnost žáků uvést věci do souvislosti, propojit do širších celků a na základě toho vytvořit komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů :

- zařazování různých aktivit (diskuse, výklad, využití ICT)
- vyhledávání informací vhodných k řešení problému (učební text, doplňující literatura, atlas, www stránky s historickou tematikou)
- schopnost samostatného řešení problému, prezentace svého názoru a jeho obhajoba

Kompetence komunikativní :

- vedení žáků k přesnému a výstižnému vyjadřování svých myšlenek a názorů
- pěstování kultivovaného písemného a ústního projevu
- zapojení do diskuse
- porozumění různým typům textu a záznamu, obrazových materiálů
- využití moderních komunikačních prostředků s cílem získávání informací a komunikace s okolním světem

Kompetence občanské :

- respekt k přesvědčení druhých a schopnost vcítit se do situace ostatních lidí
- odmítání útlatku a hrubého násilí jako způsobu řešení konfliktu
- pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respekt a úcta k národním tradicím
- ochrana kulturního a historického dědictví

Kompetence sociální a personální :

- schopnost práce ve skupině
- žák se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- chápe potřebu efektivně spolupracovat se spolužáky při řešení úkolu

Kompetence pracovní :

- dodržování dohodnutých pravidel
- plnění povinností a závazků
- využití nabytých znalostí v běžném životě

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

DĚJINY PRAVĚKU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si práci s časovou přímkou • osvojí si základní periodizaci dějin • dokáže pracovat s pojmy prostor, čas • uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti a pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány • rozpozná vývojová stadia člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - úvod do učiva - význam zkoumání dějin - získávání informací o dějinách - historické prameny - vývoj člověka - způsob života jednotlivých vývojových typů člověka - hlavní rasy a jazyky

<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s životem pravěkých sběračů a lovců • pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství • pochopí podmínky vzniku řemesel • pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu • uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa • chápe kulturní rozmanitost světa 	<ul style="list-style-type: none"> - počátky řemesel - rozvoj řemesel a obchodu - zánik rodové společnosti - naše země v období pravěku - významná archeologická naleziště v našich zemích a v Evropě
---	--

DĚJINY STAROVĚKU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států • seznámí se s podstatou společenského uspořádání staroorientálních států • seznámí se s projevy náboženských představ • umí objasnit vliv přírodních poměrů na rozvoj řecké společnosti • pochopí podstatu antické demokracie • chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury • uvede nejvýznamnější památky a osobnosti řeckých dějin • umí objasnit vliv přírodních poměrů na rozvoj římské společnosti • učí se chápat formy státní moci • popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše • uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států • umí objasnit vliv římské kultury na evropskou civilizaci • uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> - oblasti starověkého východu - charakteristické rysy oblastí - vývoj společnosti - náboženské představy - počátek písma a kultury - přínos starověkých civilizací - střední Evropa v době nejstarších států - dějiny starověkého Řecka - dějiny starověkého Říma - naše země v době antiky

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

DĚJINY STŘEDOVĚKU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si periodizaci středověku • seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu 	<ul style="list-style-type: none"> - nový etnický obraz Evropy - byzantská, arabská a franská říše - první státní útvary na našem území

<ul style="list-style-type: none"> • učí se chápat úlohu církve v životě středověké společnosti • uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu • seznámí se se státotvornou úlohou panovnických dynastií • uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí • učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní • seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě • učí se charakteristice dobového životního stylu • chápe odlišnosti vývoje západní a východní Evropy • seznámí se problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci • uvědomí si okolnosti vzniku střeoevropského soustátí • umí charakterizovat románskou, gotickou a renesanční kulturu • umí pojmenovat významné památky a osobnosti středověku 	<ul style="list-style-type: none"> - český stát v době knížecí - šíření křesťanství - formování prvních státních celků v Evropě - boj mezi mocí světskou a církevní - křížové výpravy - románská kultura a životní styl raného středověku - rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam - český stát za vlády posledních Přemyslovců - nástup Lucemburků a vláda Karla IV. - gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku - vzdělanost ve středověku, školy, univerzity - vývoj v západní a východní Evropě, vznik národních států - kritika poměrů v církvi - husitství v Čechách - doba poděbradská - počátky humanismu a renesance - střední Evropa v době jagellonské
--	--

DĚJINY NOVOVĚKU DO KONCE 18.STOLETÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si periodizaci novověku • seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí • poznává důvody, význam a důsledky objevných plaveb • seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli • chápe podstatu pojmů absolutní moc a absolutismus • učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii • chápe důsledky náboženské nesnášenlivost • osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie • učí se rozpoznávat projevy barokní kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - počátky novověku - humanismus a renesance - objevné plavby a jejich společenské důsledky - náboženská reformace - počátky absolutních monarchií - český stát v předbělohorských poměrech - třicetiletá válka - občanská válka v Anglii - baroko a životní styl společnosti - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce

DĚJINY NOVOVĚKU OD KONCE 18. STOLETÍ DO ROKU 1918

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam osvícenství jako významný myšlenkový předěl, který ovlivnil politický vývoj v Evropě i na americkém kontinentu • ujasní si pojem osvícenský absolutismus • uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie • chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu • uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur • uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí • uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti • chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů • seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků • seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození • uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností • chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) • seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků • chápe historický rozměr pojmu rasismus • umí charakterizovat hlavní změny konce 19. a počátku 20. století • objasní příčiny, průběh a důsledky 1. světové války 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj vzdělanosti v době osvícenství - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie - boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických - Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny - napoleonské války a jejich důsledky - průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury - národní a osvobozenecká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj - utváření novodobého českého národa - revoluční rok 1848 - postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. polovině 19. století, základní rysy české politiky, její představitelé - procesy sjednocování v Německu a v Itálii - občanská válka v USA - kapitalistická společnost - měšťanská civilizace a kultura - české země před první světovou válkou - vznik vojenských bloků, průběh první světové války - ruské revoluce a vítězství Dohody - Češi za první světové války

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

DĚJINY MODERNÍ DOBY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • učí se chápat 1. polovinu 20. století jako období dvou nejničivějších světových válek • učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky • uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu • uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby • chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus a agrese • umělecké slohy 20. století • seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky a protektorátu • učí se účt k odkazu účastníků odboje • učí se chápat poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 • chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím • seznámí se s postavením ČSR v mezinárodních souvislostech • učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti • učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa • uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých • seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události roku 1968) • učí se chápat postupný rozpad východního bloku a rozklad komunistických systémů v Evropě • seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech • chápe podmínky vzniku 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize a její důsledky - první projevy fašistické agrese - kultura, věda a technika před druhou světovou válkou - mnichovská dohoda a její důsledky - protektorát Čechy a Morava - druhá světová válka - domácí a zahraniční odboj - mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa - události roku 1948 v ČSR - poúnorové Československo - studená válka a rozdělení světa do vojenských bloků - rozpad koloniálního systému - krizové projevy v zemích východního bloku - charakteristika vyspělých západních států - krize sovětského impéria - obnova demokracie ve východní Evropě - rozpad Československa a vznik ČR - ČR na přelomu tisíciletí - věda, technika a kultura ve 2. polovině 20. století - evropská integrace a globalizace

<p>demokratického systému v Československu</p> <ul style="list-style-type: none"> • pochopí problémy začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU) • umí charakterizovat politický a hospodářský vývoj ve světě 	
---	--

5.6.2. Výchova k občanství

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, činnostmi různých politických institucí a orgánů a s možnými způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu výchova k občanství

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- klást důraz na čtení s porozuměním
- klást důraz na práci s informacemi z různých zdrojů
- vést žáky k sebehodnocení
- klást důraz na individuální přístup
- vést žáky k mimoškolním aktivitám
- podporovat tvořivost žáků, netradiční aktivity

2. Kompetence k řešení problému

- motivovat žáky úkoly z praktického života
- zdokonalovat práci s tříděním a využitím získaných informací
- využívat výpočetní techniku
- využívat technické vybavení učeben
- podporovat spolupráci mezi staršími a mladšími žáky
- vést žáky k aktivnímu podílu na vyučování

3. Kompetence komunikativní

- vést žáky ke slušné komunikaci se spolužáky a s učiteli
- vést žáky k vhodné argumentaci a formulování vlastních myšlenek a názorů
- vést žáky k tolerování ostatních myšlenek a názorů
- využívat metod kooperativního učení

4. Kompetence sociální a personální

- používat různé formy skupinové práce
- střídat jednotlivé role při různých formách skupinové práce
- naučit žáky základům kooperace a týmové práce

5. Kompetence občanské

- stanovovat pravidla chování v třídních kolektivech
- stanovená pravidla uvádět do souladu se školním řádem
- naučit žáky respektovat jiné národnostní a náboženské skupiny
- klást důraz na společný prožitek při různých aktivitách
- vést žáky k ochraně životního prostředí a okolí školy

6. Kompetence pracovní

- seznamování a dodržování pravidel bezpečnosti
- dodržování dohodnutých pravidel
- naučit se plnit své závazky

6. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s významnými dny a svátky v průběhu roku • uvede příklady kulturních tradic, chápe tradice jako spojenci s minulostí • umí vyjádřit, co znamená slovo domov • má zájem o historii našeho města a regionu • dokáže se orientovat v našem městě • dokáže uvést příklady nevhodného a vandalského chování • umí objasnit účel symbolů našeho státu a chápe způsoby jejich používání • svými slovy vyjádřit pojem vlastenectví 	<ul style="list-style-type: none"> - člověk v rytmu času, státní svátky, významné dny, tradice, pranostiky - naše obec a region - důležité instituce - zajímavá a památná místa - významní rodáci - místní tradice a pověsti - ochrana památek a životního prostředí města - naše vlast - pojem vlast a vlastenectví - zajímavá a památná místa - co nás proslavilo - významné osobnosti - státní symboly
STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmům státní správa a samospráva • dokáže popsat na příkladech fungování státní správy • dokáže vyložit smysl a funkci voleb • dokáže vyložit pojmy demokracie, republika • zná základní práva dítěte • dokáže hájit svá práva a povinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - orgány a instituce samosprávy, komunální volby - právní základy státu - formy a znaky státu, státní občanství - principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - lidská práva - základní lidská práva - práva dítěte a jejich ochrana - porušování práv dětí

7. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí zhodnotit a na příkladech doložit význam solidarity mezi lidmi • dokáže objasnit potřebu tolerance mezi lidmi ve společnosti • respektuje kulturní zvláštnosti a odlišné názory, zájmy, chování a myšlení lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy konflikty v mezilidských vztazích lidská solidarita mezilidská komunikace - kulturní život - rozmanitost kulturních projevů

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozpoznat chyby v komunikaci mezi lidmi • zaujímá tolerantní postoje k menšinám • dokáže rozpoznat netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy • zaujímá aktivní postoj proti projevům lidské nesnášenlivosti • umí posoudit a na příkladech doložit přínos spolupráce při řešení konkrétních úkolů v rodině, škole a obci • umí zhodnotit nabídku kulturních institucí, dokáže vybrat zajímavé akce • kriticky přistupuje k mediálním informacím, umí vyjádřit svůj postoj k reklamě a propagandě 	<p>Kulturní hodnoty kulturní instituce masová kultura prostředky masové komunikace masmédia</p>
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje různé formy vlastnictví, dovede uvést příklady • dokáže objasnit potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví a jejich znalost umí uplatnit v praxi • sestaví rozpočet vlastních financí • vysvětlí hlavní zdroje příjmů a výdajů v rodině • svými slovy vyjádřit význam majetku pro život člověka a zásady správného hospodaření • uvede, jak lze proti vandalskému chování vystupovat • chová se zodpovědně a hospodárně vůči veřejnému majetku • vysvětlí, v čem spočívá vandalské chování 	<ul style="list-style-type: none"> - majetek v našem životě - vlastnictví, naše potřeby, druhy majetku - funkce peněz, konzumní společnost - ochrana vlastnictví
STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí popsat základní funkce jednotlivých složek státní moci • uvede hlavní znaky státu • vysvětlí na příkladech nutnost pravidel ve společnosti • na příkladech uvede typy a formy státu 	<ul style="list-style-type: none"> - stát a právo - znaky státu, typy a formy státu - demokracie - volby a volební právo - složky státní moci - lidská práva - základní práva dítěte

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí smysl voleb • rozliší volby komunální, parlamentní a do EU • zná základní práva dítěte • vědět, kam se obrátit při porušování práv • hájit svá práva a zároveň dodržovat povinnosti • na příkladech uvést netolerantní, rasistické a extremistické chování 	- ochrana před poškozováním lidských práv
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady spolupráce v EU, popíše výhody či nevýhody spolupráce • vyjmenuje hlavní cíl mezinárodních organizací - OSN a NATO 	<ul style="list-style-type: none"> - EU - tolerance k národnostním menšinám - významné mez. organizace - OSN, NATO

8. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí uplatnit vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy mezilidská komunikace konflikty v mezilidských vztazích různé životní situace způsoby řešení různých životních situací
ČLOVĚK JAKO JEDINEC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže objasnit, jak může poznání a hodnocení ovlivnit rozhodování • dokáže posoudit vliv osobních vlastností na dosahování cílů • dokáže objasnit význam vůle • rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností • dokáže kriticky hodnotit své chování a jednání • umí popsat způsoby kultivování osobnosti • snaží se překonávat své nedostatky 	<ul style="list-style-type: none"> - podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter vrozené předpoklady a osobní potenciál - vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, systém osobních hodnot, sebehodnocení - osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny - význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně
STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozlišit úlohu výroby, 	- výroba, obchod, služby - jejich funkce

<p>obchodu a služeb</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí vyložit základní podstatu fungování trhu 	<ul style="list-style-type: none"> - principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh - fungování trhu - formy podnikání
STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí rozlišovat typy a formy států • rozlišuje úkoly složek státní moci, orgánů a institucí • dokáže vysvětlit výhody demokratického řízení státu • umí objasnit základní smysl voleb • umí uplatňovat základní práva • uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva • respektovat práva a oprávněné zájmy druhých lidí 	<ul style="list-style-type: none"> - právní základy státu - složky státní moci, jejich orgány a instituce - státní správa a samospráva - principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu - právní řád ČR - význam a funkce právního řádu, právo a morálka, soustava soudů, orgány právní ochrany - právo a morálka - Ústava - lidská práva

9. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vysvětlit funkci bank a jejich služby • umí rozlišit různé zdroje státu, dokáže uvést příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu 	<ul style="list-style-type: none"> - peníze - funkce a podoby peněz, formy práce - rozpočet rodiny a státu - význam daní - výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost - principy tržního hospodářství - nejčastější právní formy podnikání
STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí objasnit významy právních úprav důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství apod. • umí provádět jednoduché právní úkony, snaží se chápat jejich důsledky • dodržuje právní ustanovení a uvědomuje si rizika • umí rozlišovat úkoly orgánů právní ochrany, dokáže uvést příklady jejich činnosti • umí rozpoznat protiprávní jednání a umí uvést příklady takového 	<ul style="list-style-type: none"> - právo v každodenním životě - význam právních vztahů, důležité právní vztahy a závazky - porušování práv u duševního vlastnictví - přestupky a trestné činy - právní řád ČR - význam a funkce právního řádu - protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost - lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, poškozování lidských práv, šikana a diskriminace

chování	
MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže popsat vliv začlenění ČR do EU na život občanů, umí uvést příklady práv v rámci EU • dokáže uvést významné mezinárodní organizace, umí zhodnotit jejich význam a popsat příklady spolupráce mezi nimi • umí uvést příklady projevů globalizace • umí uvést příklady globálních problémů současnosti, má na ně osobní názor, dokáže objasnit příčiny a důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> - evropská integrace - podstata, význam a výhody - Evropská unie a ČR - mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody - významné mezinárodní organizace - globalizace - projevy, klady a zápory - významné globální problémy a způsoby jejich řešení

5.7. Člověk a příroda

5.7.1. Fyzika

Časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu – fyzika

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 6. ročníku jednu hodinu týdně, v 7., 8., 9. ročníku dvě hodiny týdně. Výuka probíhá v odborné pracovně.

Učivo postupně navazuje na výuku na prvním stupni.

Žák má být schopen na konci základního vzdělávání nabyté vědomosti a dovednosti na určité úrovni používat aktivně a operačně, tedy vždy na jisté úrovni něco změřit, určit, předpovědět, využít, sestavit, zapojit, rozpoznat, rozlišit, o něčem rozhodnout.

Je nutné, aby již během výuky žáci dostali co nejvíce možností reálně pozorovat objekty, procesy, které znají ze své zkušenosti. Mají je zkoumat z různých stránek, ověřovat si měření a experimenty své domněnky.

Žáci mohou při určitém měření pracovat frontálně nebo v menších skupinách. Některá měření mohou mít formu laboratorní práce.

Pokud jde o fyzikální fakta, která nelze z nejrůznějších důvodů ve školních podmínkách pozorovat a uskutečnit je třeba využít video a počítač.

Předmět fyzika je koncipován jako otevřený poznávací systém a žákům dává možnost pochopit podstatu fyzikálních jevů. Na získané vědomosti může žák v různých fázích svého vzdělávání navazovat, rozvíjet je, studovat v nových souvislostech či využívat v různých poznávacích i praktických situacích.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu fyzika se využívají pro utváření a rozvíjení dané klíčové kompetence výchovné a vzdělávací strategie, které žákům umožňují :

Samostatně nebo s ostatními spolužáky systematicky pozorovat různé fyzikální objekty, procesy i jejich vlastnosti a měřit různé fyzikální vlastnosti objektů, výsledky svých měření zpracovávat, vyhodnocovat a dále využívat pro své vlastní učení.

Samostatně či v kooperaci s ostatními žáky provádět experimenty, které buď ověřují, či potvrzují vyslovované hypotézy, nebo slouží jako základ pro odhalování fyzikálních zákonitostí, z nichž mohou žáci vycházet v dalších svých poznávacích aktivitách.

Vyslovovat v diskusích hypotézy o fyzikální podstatě studovaných jevů či jejich průběhu, ověřovat různými prostředky jejich pravdivost a využívat získané poznatky k rozšiřování vlastního poznávacího potenciálu.

Vyhledat v různých pramenech potřebné informace týkající se problematiky fyzikálního poznávání a využívat je ve svém dalším studiu.

Poznávat souvislosti fyzikálního zkoumání s ostatními, v první řadě přírodovědně zaměřenými oblastmi zkoumání.

Tzn.: umět řešit problémy a diskutovat o nich

organizovat čas při LP, SP

číst s porozuměním

umět využívat tabulky

koncentrovat se

předávat poznatky ostatním

umět využívat paměť

propojovat a využívat různé mezipředmětové vztahy M, CH, Př

umět vyhledávat informace - Internet, odborné časopisy

umět zobecňovat a analyzovat

Kompetence k řešení problému

Rozpoznávat problémy v průběhu jejich fyzikálního vzdělávání při využití všech metod a prostředků, jež mají v daném okamžiku k dispozici – pozorování, měření, experimentování, matematické prostředky, grafické prostředky.

Vyjádřit či formulovat problém, na který narazí při jejich fyzikálním vzdělávání.

Hledat, navrhovat, používat další metody, informace nebo nástroje, které by mohly přispět k řešení daného problému, jestliže dosavadní metody a prostředky nevedly k cíli.

Posuzovat řešení daného fyzikálního problému z hlediska jeho správnosti, jednoznačnosti či efektivnosti a z těchto hledisek porovnávat i případná různá řešení daného problému.

Korigovat chybná řešení problému.

Používat osvojené metody řešení fyzikálních problémů i v jiných oblastech jejich vzdělávání, pokud jsou dané metody v těchto oblastech aplikovatelné.

Tzn.: problém najít

stanovit postup řešení

využívat dříve získané vědomosti

vyhledávat nové zdroje informací

týmově spolupracovat

umět argumentovat, obhájit řešení

získávat zkušenosti

zapojovat talenty do soutěží (FO, Archimediáda)

ověřit správnost řešení

zpracovávat a vyhodnocovat informace

Kompetence komunikativní

- formulovat myšlenky a názory

- vést dialog, nebát se vyjádřit myšlenku

- umět naslouchat

- vyjadřovat se srozumitelně

- třídit informace

- držet se tématu

- umět pracovat ve skupině

- dát možnost ostatním komunikovat

- motivovat ostatní ke komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- umět naslouchat ostatním
- umět přehodnotit své názory
- respektovat ostatní
- umět pracovat ve skupině při skupinovém vyučování, frontálních pokusech, LP
- umět vyjádřit a obhájit svůj názor
- být schopen rozhodnout sám za sebe
- nebát se chyb, poučit se z nich a hledat nová řešení
- najít vhodný způsob své prezentace – projekty krátkodobé, dlouhodobé

Kompetence pracovní

- dodržovat bezpečnostní pravidla (při práci v laboratoři, při měření el. proudu a napětí, ...)
- organizovat svou činnost
- schopnost odhadnout své možnosti (limity)
- umět využít znalosti a dovednosti v praxi
- umět se na motivovat, nadchnout
- umět pracovat s časem, časovými limity – LP
- umět zvolit pracovní postup
- umět si po sobě uklidit, správně uložit pomůcky
- spolupráce, tvořivost, nevzdát se
- získávat zručnost
- využívat dřívější znalosti

Kompetence občanské

- dodržovat pravidla slušného chování
- vyjádřit a obhájit svůj názor
- aktivně se zapojit do dění
- respektovat názory jiných
- umět vést dialog
- přijímat zodpovědnost, chápat a nést důsledky

6. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

LÁTKA A TĚLESO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• vysvětlí pojem těleso, rozliší jej od látky, popíše tvar a vlastnosti tělesa• uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí• osvojí si charakteristiky pevných, kapalných a plynných látek i těles pomocí jejich vlastností: tekutost, tvárnost, volný povrch, rozpínavost, stlačitelnost• dokáže popsat vzájemné působení těles a některé jeho projevy, chápe pojem síla, pozná a popíše účinky gravitační síly a jejího pole• dokáže vysvětlit, že částice jsou v neustálém neuspořádaném pohybu, popíše Brownův pohyb	<ul style="list-style-type: none">- vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek a těles- složení látek- částicová stavba látek

FYZIKÁLNÍ VELIČINY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů • vysvětlí pojem fyzikální veličina • dokáže porovnat velikosti fyzikálních veličin stejného druhu, vyjmenuje značky i jednotky používaných fyzikálních veličin • osvojí si jednotku délky, seznámí se i s její historií, s jejími násobky a díly, vyjmenuje některá délková měřidla a umí je použít k měření délky těles, osvojí si pojmy jednotka, nejmenší dílek a odchylka měření, vypočítá průměrnou hodnotu naměřených déle • osvojí si základní jednotku objemu, její díly i násobky a to i se vztahem k jednotce litr, hektolitr, mililitr • měří objem kapalných i pevných těles pomocí odměrného válce, určí přesnost měření • rozezná hmotnost od gravitační síly, chápe pojem hmotnost • popíše rovníramenné váhy, umí je použít pro měření hmotnosti pevných i kapalných těles • zná jednotky hmotnosti a osvojí si jejich převádění • osvojí si vztah pro výpočet hustoty, vysvětlí hustotu látek na příkladech pomocí matematicko-fyzikálních tabulek, umí v nich vyhledávat a orientovat se v nich • na jednoduchých pokusech vysvětlí změnu objemu kapalného, pevného i plynného tělesa při změně teploty, vysvětlí, co to je bimetalový pásek • popíše teploměr, zná jednotku i značku teploty • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty 	<ul style="list-style-type: none"> - délka - hmotnost - objem - hustota - teplota - čas - změna objemu pevných a kapalných látek při zahřívání - síla

<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v druzích teploměrů i jejich použití, vysvětlí zásady měření teploty • popíše termograf a orientuje se ve čtení grafu 	
ELEKTRICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše model atomu, pojmenuje jeho části i částice v nich, vysvětlí jak na sebe jednotlivé částice silově působí • popíše elektrování těles při vzájemném dotyku a na jednoduchých pokusech ukáže vzájemné působení zelektrovaných těles přitažlivými a odpudivými silami 	<ul style="list-style-type: none"> - model atomu - elektrování těles
MAGNETICKÉ VLASTNOSTI LÁTEK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí z jakých látek jsou magnety vyrobeny, rozliší přírodní a umělé, vysvětlí pojem feromagnetická látka • vyjmenuje části magnetu - oba póly - severní a jižní, i netečné pásmo, popíše jejich vlastnosti • na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole i vzájemné působení dvou shodných pólů magnetů i dvou neshodných pólů, i magnetů na tělesa z feromagnetických látek • na jednoduchých pokusech ukáže magnetizaci látky, rozliší magneticky měkkou ocel od magneticky tvrdé, vysvětlí jejich vlastnosti • popíše magnetické vlastnosti Země, vysvětlí užití kompasu, busoly 	<ul style="list-style-type: none"> - působení magnetu - magnetické póly - magnetizace látky

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

POHYB A KLID TĚLESA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • má představu o mechanickém pohybu a jeho relativnosti, uvádí ji do souvislosti s příklady ze života (pohyb auta vzhledem k okolní 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy pohybů (posuvný, otáčivý, rovnoměrný, nerovnoměrný) - dráha - rychlost

<p>krajině, pohyb cestujícího v jedoucím vlaku atd.)</p> <ul style="list-style-type: none"> rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu operuje s pojmy trajektorie, dráha, na příkladech rozlišuje různé druhy pohybu používá pojmy dráha, rychlost, čas, za pomoci vzorců umí tyto veličiny vypočítat výpočtem určí průměrnou rychlost pohybu tělesa využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles 	<ul style="list-style-type: none"> čas průměrná rychlost
SÍLA A JEJÍ MĚŘENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje značku i jednotku síly, znázorní sílu pomocí orientované úsečky, zná její násobky i díly změří velikost síly osvojí si algoritmus pro výpočet gravitační síly, její velikost měří siloměrem 	<ul style="list-style-type: none"> síla, znázornění gravitační síla
SKLÁDÁNÍ SIL	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede složit 2 síly působící stejným i opačným směrem a to jak experimentálně, tak graficky, chápe princip skládání sil, užívá pojem výslednice určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici 	<ul style="list-style-type: none"> skládání sil stejného, opačného a různého směru rovnováha sil těžiště tělesa
POSUVNÉ A OTÁČIVÉ ÚČINKY SIL	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se ve vzájemném působení těles a polí, na příkladech rozlišuje účinky posuvné, otáčivé a deformační dojde k poznání o závislosti posuvných účinků na velikosti síly a na hmotnosti tělesa používá poznatků prvního 	<ul style="list-style-type: none"> zákony síly páka kladka

<p>Newtonova pohybového zákona – zákona setrvačnosti k objasnění jevů z běžného života, samostatně řeší úlohy upevňující poznatky o prvním i druhém Newtonově pohybovém zákonu</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích • užívá pojem páka, rameno síly, moment síly, používá jeho jednotku, při výpočtech uplatňuje podmínky pro rovnováhu na páce, vysvětlí užití a účelnost páky v běžném životě, popíše jednotlivá zařízení • pozná kladku pevnou, volnou i kladkostroj, zná účelnost jejich použití a umí uplatnit algoritmus výpočtu rovnováhy na těchto jednoduchých strojích k základním výpočtům • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů stálé výsledné síly v jednoduchých situacích 	
DEFORMAČNÍ ÚČINKY, TŘENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje pojem tlaková a tahová síla, vyjmenuje příklady účinků těchto sil • změří velikost třecí síly, na základě zkoumání závislosti velikosti třecí síly na jakosti stykových ploch a na velikosti tlakové síly vysloví závěr, objasní význam třecí síly v praxi, účelnost jejího zmenšování nebo naopak zvětšování 	<ul style="list-style-type: none"> - tlak - třecí síla
MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní účinky vnější tlakové síly na hladinu kapaliny, k vysvětlení jevů užívá Pascalova zákona, popisuje pokusy a objasní je • nakreslí jednoduché schéma hydraulického zařízení, vysvětlí je a 	<ul style="list-style-type: none"> - Pascalův zákon a jeho využití v hydraulických zařízeních - hydrostatický tlak - Archimédův zákon a chování těles v kapalině

<p>popíše jeho užití v praxi</p> <ul style="list-style-type: none"> • na základě pokusů se seznámí s účinkem gravitační síly na kapalinu, popíše tlakovou sílu kolmo na dno i hydrostatický tlak, vysvětlí jeho příčiny • vysvětlí existenci a příčiny vztlakové síly, její využití v praxi, dokáže vysvětlit Archimédův zákon • vyvodí podmínky pro plování těles v kapalině a určí souvislost velikosti ponořeného objemu tělesa a hustotou kapaliny 	
MECHANICKÉ VLASTNOSTI PLYNŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy a příčiny atmosférického tlaku a tlakové síly s ním související, ověří to pokusem • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • popíše Torricelliho pokus jako princip měření atmosférického tlaku • vyjmenuje a popíše přístroje k měření atmosférického tlaku i tlaku uvnitř nádoby • aplikuje platnost Archimédova zákona v atmosférickém tlaku, dokáže vysvětlit význam těchto poznatků v praxi – balóny • rozliší pojmy přetlak, podtlak 	<ul style="list-style-type: none"> - atmosférický tlak - tlak plynu v uzavřené nádobě
SVĚTELNÉ JEVY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí popsat příčiny světelných jevů, nikoliv jejich princip, používá pojmy světelný zdroj, optické prostředí, šíření světla, zná hodnotu rychlosti světla ve vakuu • vysvětlí vznik stínu i polostínu, vyjmenuje měsíční fáze, zatmění Slunce i Měsíce • formuluje zákon odrazu světla, dokáže ho ověřit na pokusu, sleduje zobrazení tělesa rovinným zrcadlem a graficky ho znázorní • rozlišuje kulová zrcadla a popíše 	<ul style="list-style-type: none"> - zdroj světla, šíření světla - odraz světla - rovinná zrcadla - kulová zrcadla - lom světla

<p>jejich použití v praxi</p> <ul style="list-style-type: none"> • na pokusu pozoruje lom světla, popíše jej na hranolu, dokáže jej znázornit graficky. na základě pokusů optickým hranolem popíše spojité spektrum a tyto poznatky aplikuje na použití v přírodě – duha 	
---	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

PRÁCE, ENERGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá pojmy mechanická práce, výkon, pohybová a polohová energie k objasnění fyzikálních dějů • určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie v gravitačním poli Země, objasní, že změna pohybové energie, polohové energie v gravitačním poli Země a energie pružnosti jsou vždy spojeny s konáním práce • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh 	<ul style="list-style-type: none"> - práce - výkon - pohybová, polohová energie
VNITŘNÍ ENERGIE, TEPLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dovede pojem vnitřní energie použít k vysvětlení fyzikálních jevů, spojuje její změny s ději konání práce a tepelné výměny, používá teplo jako fyzikální veličinu ekvivalentní mechanické práci • osvojí si vzorec pro výpočet tepla a používá jej k výpočtu tepla • orientuje se v matematicko-fyzikálních tabulkách, umí je používat k vyhledávání měrné tepelné kapacity látek, vysvětlí, co tato veličina udává 	<ul style="list-style-type: none"> - změny vnitřní energie - teplo - tepelná výměna

ZMĚNY SKUPENSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • změny skupenství tělesa spojuje se změnami jeho vnitřní energie • používají veličiny teplota tání, měrné skupenské teplo tání skupenské teplo tání, orientují se v tabulce teploty tání, porovnávají vlastnosti materiálů a spojují s nimi výhody a nevýhody materiálů • popíší rozdíl mezi vypařováním a varem • pojmenují různé změny skupenství 	<ul style="list-style-type: none"> - tání, tuhnutí - vypařování - var - kapalnění - sublimace, desublimace - tepelné proudění, záření
ELEKTRICKÝ NÁBOJ, ELEKTRICKÉ POLE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá pojem elementární náboj, zná jednotku coulomb i převod mezi nimi • na základě pokusu popíše elektrostatickou indukci i polarizaci nevodiče 	<ul style="list-style-type: none"> - jednotka el. náboje - elektrometr - vodič a izolant v el. poli
ELEKTRICKÝ PROUD	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • nakreslí schematické značky jednotlivých součástek el. obvodu, nakreslí schéma el. obvodu a umí ho sestavit • rozděluje látky na vodiče a izolanty, umí vysvětlit, proč některé látky vedou el. proud • definuje elektrický proud jako usměrněný pohyb volných částic a to jak v kovech, tak v kapalinách • popíší zdroje stejnosměrného napětí – el. články • vysloví Ohmův zákon a aplikuje v jednotlivých výpočtech napětí, proudu i odporu • orientuje se v grafickém znázornění el. proudu na el. napětí a dovede jednoduchý graf sám sestavit • sestaví el. obvod a pomocí měřících přístrojů změří napětí i proud v jednotlivých částech obvodu • používá zákonitostí při zapojení rezistorů za sebou i vedle sebe, 	<ul style="list-style-type: none"> - el. obvod - el. vodič, el. izolant. - stejnosměrný el. proud, el. napětí - Ohmův zákon pro kovy - odpor vodiče - spojování vodičů za sebou, vedle sebe - el. práce, el. energie - spotřeba el. energie

<p>vypočítá velikosti proudů a napětí na jednotlivých prvcích jednoduchého a rozvětveného elektrického obvodu</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše reostat • znalost algoritmu pro výpočet el. práce a výkonu i jejich jednotky prokáže na výpočtech • řídí se základními bezpečnostními pravidly pro práci s elektrickým proudem • zná základní pravidla pro používání el. spotřebičů a pro práci s el. proudem, zná výstražnou značku pro nebezpečí el. proudu a ví jak se má v její blízkosti chovat • stanoví, které spotřebiče v domácnosti mají největší odběr elektrické energie a navrhne způsob jejího šetření 	
ZVUKOVÉ JEVY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše zdroje a druhy zvuku, prostředí, kterým se zvuk šíří • prokáže znalost přibližné velikosti rychlosti zvuku ve vzduchu, ve vodě i v oceli • rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku • definuje kmitočet a na základě něho výšku tónu • podle obrázku popíše stavbu ucha i důležité části pro přijímání zvuků, určí hranice slyšitelnosti podle kmitočtu, používá pojmy ultrazvuk a infrazvuk a dokáže je určit podle kmitočtu • dokáže vysvětlit vznik ozvěny, vysvětlí pojem dozvuk • je seznámen s přibližnými hladinami zvuku v dB, určí práh slyšení i práh bolesti • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí • popíše, proč je nebezpečné pobývat 	<ul style="list-style-type: none"> - zdroj, šíření zvuku - kmitočet, výška tónů - hranice slyšitelnosti - hluk

dlouho a často ve velkém hluku	
--------------------------------	--

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje magnetické pole s usměrněným pohybem částic s el. nábojem v elektrickém poli • vysloví Ampérovo pravidlo pravé ruky a dokáže ho použít na příkladech, popíše elektromagnet, zvonek, jistič a elektromagnetické relé, při pokusu ukáže pohybové a otáčivé účinky magnetického pole na vodič, kterým prochází el. proud • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí • pomocí pokusu popíše elektromagnetickou indukci • na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole v okolí vodiče s el. proudem a příčinné souvislosti mezi el. proudem a magnetickým polem 	<ul style="list-style-type: none"> - magnetické pole cívky s proudem - elektromagnet - působení mg. pole na cívku s proudem - elektromagnetická indukce
STRÍDAVÝ PROUD	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • stručně popíše základní principy vzniku střídavého proudu • orientuje se v časovém grafickém znázornění – sinusoidě, prokáže znalost pojmu perioda a kmitočet, dokáže použít vzorec pro výpočet kmitočtu a periody • popíše transformátor, používá transformační poměr, vysvětlí rozvodnou síť 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik střídavého proudu - transformátor - rozvodná el. síť
VEDENÍ ELEKTRICKÉHO PROUDU V KAPALINÁCH A PLYNECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na základě pokusu popíše elektrolýzu, prokáže znalost pojmu elektroda, elektrolyt, popíše pokovování 	<ul style="list-style-type: none"> - vedení el. proudu v kapalinách - vedení el. proudu v plynech

<ul style="list-style-type: none"> • popíše princip jiskrového elektrického výboje, elektrického oblouku a výboje ve zředěných plynech, popíše princip blesku a nebezpečí z toho plynoucí • řídí se základními bezpečnostními pravidly pro práci s elektrickým proudem 	
POLOVODIČE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše změnu odporu v polovodičích, pojmenuje některé druhy polovodičů – fotorezistor, termistor, popíše změnu odporu v polovodičích, pojmenuje některé druhy polovodičů – fotorezistor, termistor • popíše vznik polovodiče typu P i polovodiče typu N • popíše princip polovodičové diody i způsob jejího zapojení v propustném i závěrném směru • prokáže, že ví, co je voltampérová charakteristika diody a dokáže se v ní orientovat, dokáže popsat užití diody jako jednoduchého usměrňovače a vznik tepavého proudu 	<ul style="list-style-type: none"> - změny odporu s teplotou - polovodiče typu P a N - dioda
ELEKTROMAGNETICKÉ VLNĚNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • podá přehled elektromagnetických vln a jejich užití, vysvětlí pojem vlnová délka, zná hodnotu rychlosti světla ve vakuu • popíše podstatu světla, prostředí, v jakém se elektromagnetické vlny šíří • popíše zdroje záření i jejich způsob užití 	<ul style="list-style-type: none"> - elektromagnetické vlny - zdroje záření a jejich užití
SVĚTELNÉ JEVY A JEJICH UŽITÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na pokusech popíše lom světla na rozhraní různých optických prostředí, dokáže je graficky znázornit 	<ul style="list-style-type: none"> - lom světla - čočky - optické vlastnosti oka

<ul style="list-style-type: none"> • na pokusech i graficky vysvětlí lom na čočce spojně i rozptylce, dokáže určit jaký obraz vznikne • popíše oko z fyzikálního hlediska, určí jak napravovat základní optické vady - dalekozrakost i krátkozrakost • dokáže sestavit ze stavebnicových pomůcek lupu, mikroskop a dalekohled i je graficky znázornit 	
JADERNÁ ENERGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže popsat stavbu atomu, používá pojmy nukleony, nukleonová čísla, vysvětlí pojem nuklidy • prokáže , že zná podstatu 3 druhů záření - alfa, beta i gama , jejich nebezpečnost i způsob ochrany před nimi • na některých známých přirozených radionuklidech popíše proces přeměny i užití radioaktivity v různých oborech činností • popíše řetězovou reakci i uvolňování jaderné energie • za pomoci obrázku popíše jaderný reaktor, zná možná nebezpečí jaderných reakcí i způsob ochrany • popíše historii jaderné energetiky, má znalosti o způsobech likvidace jaderného paliva, dokáže pohovořit o bezpečnosti jaderné elektrárny 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba atomu - radioaktivita - využití jaderného záření - jaderné reakce
ASTRONOMIE,ASTROFYZIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • podá přehled všech těles ve Sluneční soustavě • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností • orientuje se v základních souhvězdích na obloze • zná stručné dějiny kosmonautiky 	<ul style="list-style-type: none"> - sluneční soustava - hvězdy - galaxie - souhvězdí - dějiny kosmonautiky

5.7.2. Zeměpis

Vyučovací předmět zeměpis se vyučuje v 6. - 8. ročníku dvě hodiny týdně, v devátém ročníku 1 hodina týdně.

Zeměpisné vzdělávání umožňuje žákům porozumět přírodním zákonitostem, pomáhá se lépe orientovat v běžném životě. Příroda je celkem, jehož části se navzájem ovlivňují. Při praktických činnostech se žáci učí pozorovat přírodní objekty, měřit je a z výsledků vyvozovat závěry. Při výuce poznávají důležité vztahy mezi přírodou a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích, vliv činnosti člověka na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učivo zeměpisu seznamuje žáky s postavením planety Země ve vesmíru, s přírodními podmínkami pro všechny organismy i pro člověka. Společenskovední charakter umožňuje poznat a pochopit globální problémy lidstva - růst populace ve světě, problémy s výživou lidstva, ochranou přírody atd. Žáci získávají a rozvíjejí dovednosti v práci s plány, mapami, atlasy a dalšími geografickými podklady a zdroji informací, získávají trvalý zájem o poznání své vlasti, sousedních států, regionů světa. Je vytvářen a podporován aktivní přístup k ochraně životního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- práce s textem, čtení s porozuměním (učebnice, encyklopedie, tabulky)
- práce s atlasem, topografickými a speciálními mapami
- práce s doplňující literaturou (cestopisy, časopisy s geografickou tematikou)
- vyhledávání a třídění informací a jejich využití v procesu učení (internet, encyklopedie)
- realizace vlastních prací (projekty, referáty)
- provádění jednoduchých pokusů s geografickou tematikou
- využívání vhodných způsobů a metod efektivního učení
- propojování získaných poznatků do širších celků, nalézání souvislostí
- kritické posuzování poznatků, formulace závěrů
- poznávání smyslu a cíle učení

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávání informací vedoucích k efektivnímu řešení problému
- využívání Internetu, počítačových programů, videonahrávek, CD ROM
- chápání vztahů mezi fyzickogeografickými a socioekonomickými složkami zeměpisného prostředí
- prezentace vlastních názorů a jejich obhajoba (panelová diskuse)
- pochopení problému, vyhledání vhodných informací pro jeho řešení
- kritické myšlení, schopnost hájit svá rozhodnutí
- diskutovat o možných způsobech řešení problémů

Kompetence komunikativní

- využití skupinové práce (kvízy, skupinové hry)
- vedení žáků k výstižnému vyjadřování myšlenek
- vyhledávání informací v různých typech geografických záznamů
- využívání moderních sdělovacích prostředků pro komunikaci s okolním světem
- formulace a vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu
- souvislé a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu
- naslouchání názorům druhých lidí, vhodná reakce na ně

Kompetence občanské

- respektování národních tradic různých etnik
- intolerance k rasismu
- výchova k ochraně přírodního a kulturního dědictví národů
- odmítání nedemokratických principů řešení konfliktů mezi národy
- pochopení nutnosti zachování udržitelného rozvoje společnosti
- respektování názorů druhých, uvědomovat si práva a povinnosti ve škole i mimo školu

- zodpovědné rozhodování podle dané situace
- chápání environmentálních problémů
- respektování požadavků na kvalitní životní prostředí
- jednání v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Kompetence sociální a personální

- vypracovávání projektových úkolů týmovou spoluprací
- prezentace výsledků práce prostřednictvím skupiny
- pochopení role jednotlivce ve skupině
- vytváření potřeby efektivní spolupráce
- spolupráce ve skupinách na základě předem vytvořených pravidel
- pomáhat si a být schopen o pomoc požádat
- učit se vzájemnému naslouchání

Kompetence pracovní

- naučit se plnit své závazky
- dodržování dohodnutých pravidel chování ve skupině
- využití nabytých vědomostí v praktickém životě (práce s topografickou mapou, orientace v terénu)
- vedení žáků k objektivnímu sebehodnocení
- pochopení nutnosti profesní orientace (exkurze do podniků)
- seznamování a dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- snaha po co nejefektivnější práci

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

PLANETA ZEMĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • orientuje se v přírodě podle Slunce • hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů • vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období • používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i na mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi • vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180 poledníku pro určování času na Zemi 	<ul style="list-style-type: none"> - postavení Země ve vesmíru - tvar a rozměry Země - určování zeměpisné polohy - oběh Země kolem osy - oběh Země kolem Slunce - Měsíc, pohyby Měsíce - školní glóbus - poledníky a rovnoběžky - zeměpisná poloha místa na Zemi - časová pásma

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže stanovit místní čas • rozumí pojmům poledník, hlavní poledník, místní poledník, rovnoběžka, rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh, datová hranice. • určí geografickou polohu jednotlivých světadílů a oceánů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a podnebných pásích 	
MAPA - OBRAZ ZEMĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat • prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky • vyhledává potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě • porovná rozlohu jednotlivých světadílů a oceánů • popíše a srovnává členitost a typické znaky přírodních poměrů jednotlivých světadílů • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách 	<ul style="list-style-type: none"> - různé druhy plánů a map, jejich měřítko - obsah a grafika map, barvy, výškopis, polohopis a vysvětlivky (mapový klíč) - orientace plánu a mapy vzhledem ke světovým stranám - přepočet vzdáleností - práce s atlasem - určování absolutní (matematické) geografické polohy
PŘÍRODNÍ SLOŽKY A OBLASTI ZEMĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává složky a prvky 	<ul style="list-style-type: none"> - krajinná sféra

<p>přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • vysvětlí pojem krajinná sféra • orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry • rozpoznává souvislosti a vzájemnou polohu mezi jednotlivými přírodními složkami krajinné sféry • objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů • posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení vnitřních a vnějších přírodních činitelů a lidských činností • s porozuměním pracuje s pojmy počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře • vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy a porovnává je • pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště • seznámí se s rozložením vody na Zemi • porozumí a vyhledá na mapách pojmy oceán, moře, vodní toky, ledovce, pohyby mořské vody, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže • vysvětlí význam půdy, ochranu půdy, příčiny úbytku půdy ve světě • objasní uspořádání živých organismů v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce • seznámí se s vlivy člověka na životní prostředí • charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů • seznamuje se s ekologickou 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba Země - zemská kůra a její pohyby - vznik pohoří - vznik ostrovů - hydrosféra - voda v mořích a oceánech - voda na pevnině - atmosféra - počasí - podnebí - pedosféra - přírodní krajiny - polární kraje - tundra - lesy mírného pásu - stepi - subtropy - pouště - savany - tropické deštné lesy - výškové stupně v krajině - přírodní katastrofy - využití přírodních zdrojů
---	--

<p>problematikou moří a oceánů</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • porovnává různé krajiny jako součást pevninské částí krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	
JAK ŽIJÍ LIDÉ NA ZEMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat • používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbusu i na mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi • dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) státě • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • porovnává různé krajiny jako součást pevninské částí krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a 	<ul style="list-style-type: none"> - domov, obec, stát, světadíl - obyvatelé na Zemi - společné a odlišné znaky lidí - rasy, jazyky, náboženství - sídla, typy sídel - život ve městech - lesy, přírodní bohatství Země - voda, nezbytná podmínka života - výroba potravin - těžba nerostů - výroba energie - těžký průmysl - lehký průmysl - doprava - služby obyvatelstvu - rozdělení zemí podle vyspělosti - rozvojové země - velmi vyspělé země - mezinárodní spolupráce - mezinárodní organizace, OSN. EU

<p>funkce krajín</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	
SHRNUTÍ A OPAKOVÁNÍ UČIVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat • prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót, nadmořské výšky • vyhledává potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě • vysvětlí pojem krajinná sféra • zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování jednotlivých kapitol - zeměpisné vycházky - zeměpisná exkurze

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

AFRIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy se kterými se seznámí ve vyučovacím procesu • používá různé druhy plánů a map, umí je orientovat 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha - členitost pobřeží, povrch - přírodní poměry - vodstvo - přírodní krajiny - vývoj a současnost Afriky - národy, jazyky - region severní Afrika - Sahel - země u Guinejského zálivu - východní Afrika

<ul style="list-style-type: none"> • používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbu i na mapě geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí • vymezení geografické rozdělení Afriky, určí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa 	<p>- jižní Afrika</p>
ATLANTSKÝ OCEÁN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech • lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy se kterými se seznámí ve vyučovací proces • zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha - členitost pobřeží - ostrovy, souostroví - přírodní zdroje, využití

geografické učivo	
AMERIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislosti s přírodními poměry • vyhledává na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu • dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy se kterými se seznámí ve vyučovacím procesu • zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo • provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytýčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů • vyhledává a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské 	<ul style="list-style-type: none"> - historie osídlování - poloha, členitost pobřeží - povrch - přírodní poměry - podnebí - vodstvo - obyvatelstvo - USA - Kanada - země Střední Ameriky - ostrovy Karibského moře - Andské státy - Brazílie - země Jižního rohu

<p>poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa</p>	
ARKTIDA A ANTARKTIDA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • určí geografickou polohu a vyhledává na mapách polární oblasti • uvede význam Arktidy a Antarktidy, seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí • posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha, členitost pobřeží - povrch, fauna, flóra - statut Antarktidy
AUSTRÁLIE A OCEÁNIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislosti s přírodními poměry • dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy se kterými se seznámí ve vyučovacím procesu • provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytýčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha, rozloha - členitost pobřeží - ostrovy, souostroví - přírodní zdroje, využití - povrch, podnebí, vodstvo - příroda Austrálie - obyvatelstvo - hospodářství
ASIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá na mapách hlavní 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha a rozloha

<p>soustředění osídlení a hospodářských činností v jednotlivých světadílech, v regionech a modelových státech, popíše a porovná jejich odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislosti s přírodními poměry</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledává na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu • dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy se kterými se seznámí ve vyučovacím procesu • provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytýčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů • vyhledává a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa 	<ul style="list-style-type: none"> - členitost pobřeží - povrch - podnebí - vodstvo - přírodní krajiny - obyvatelstvo - rozdělení Asie - Blízký východ - Střední východ - Zakavkazsko - Střední Asie - Jižní Asie - Jihovýchodní Asie - Východní Asie - Čína - Japonsko - Sibiř a Dálný východ - Arktida
SHRNUTÍ A OPAKOVÁNÍ UČIVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy se 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování jednotlivých kapitol - zeměpisné vycházky

<p>kterými se seznámí ve vyučovacím procesu</p> <ul style="list-style-type: none"> • zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo 	- zeměpisná exkurze
---	---------------------

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

EVROPA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provede regionalizaci, vytýčí společné znaky daného regionu, provede porovnání jednotlivých regionů • vyhledává a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města • vyhledává na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností v regionech a modelových státech, popíše a porovnává jejich odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislosti s přírodními poměry • vyhledává na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu, rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha Evropy na Zemi - historický vývoj evropské civilizace - co Evropany rozděluje a co spojuje - přírodní podmínky v Evropě - přírodní oblasti Evropy - přírodní zdroje v Evropě - obyvatelstvo v Evropě - bude Evropanů ubývat? - přirozený pohyb obyvatelstva - struktura evropského obyvatelstva - migrace v Evropě - evropská města - pomoc zaostávajícím regionům - hospodářství Evropy - proměny evropského hospodářství - Evropa regionů - hledání řádu v různosti - Střední Evropa - Severní Evropa - Západní Evropa - Jižní Evropa - Jihovýchodní Evropa - Východní Evropa - Evropská unie

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámí ve vyučovacím procesu 	
ČESKÁ REPUBLIKA NA MAPĚ EVROPY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotí geografickou polohu České republiky podle různých kritérií • určí geografickou polohu České republiky • porovnává rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu • uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států 	<ul style="list-style-type: none"> - poloha České republiky v Evropě - vývoj státního území
PŘÍRODNÍ PODMÍNKY ČESKÉ REPUBLIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledává horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo • zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost 	<ul style="list-style-type: none"> - povrch, členění a vývoj reliéfu, Česká vysočina, Karpaty - působení ledovce u nás - mozaika české krajiny - surovinové zdroje na našem území - ochrana krajiny a přírody
OBYVATELSTVO A SÍDLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách nejmenší a největší soustředění obyvatelstva v České republice • vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice 	<ul style="list-style-type: none"> - kolik nás kde žije - bude nás ubývat či přibývat - sonda do české populace - stěhování obyvatelstva - život ve městech a na venkově - regionální rozvoj a politika

<ul style="list-style-type: none"> • srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy 	
HOSPODÁŘSTVÍ ČR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává předpoklady rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice • charakterizuje hospodářství České republiky po jednotlivých oblastech - průmysl, zemědělství, doprava a spoje, cestovní ruch, zahraniční obchod • zhodnotí postavení Nového Jičína v rámci hospodářství kraje, celé České republiky • popíše a posoudí regionální zvláštnosti, typické znaky přírody, osídlení, hospodářství a kultury místního regionu a jejich možné perspektivy 	<ul style="list-style-type: none"> - hospodářství pod vlivem politiky - zemědělství - průmysl - služby obyvatelstvu - doprava
REGIONY ČESKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • vyhledává aktuální demografické údaje týkající se města Nového Jičína, zpracovává je • vyhodnocuje aktuální demografické údaje týkající se Nového Jičína a pokouší se o prognózu dalšího vývoje • lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a administrativní celky v České republice • charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost 	<ul style="list-style-type: none"> - administrativní členění ČR - Praha - Středočeský kraj - Jihočeský kraj - Plzeňský kraj - Karlovarský kraj - Ústecký kraj - Liberecký kraj - Královéhradecký kraj - Pardubický kraj - Kraj Vysočina - Jihomoravský kraj - Olomoucký kraj - Zlínský kraj - Moravskoslezský kraj

<ul style="list-style-type: none"> • zjistí historii a statistické údaje vztahující se k Novému Jičínu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit 	
ČESKO-ZAHRANIČNÍ VZTAHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině 	<ul style="list-style-type: none"> - od izolace k přeshraniční spolupráci - ČR součást evropského i světového dění - Česko - cestovní ruch - kam se podívat a proč
SHRNUTÍ A OPAKOVÁNÍ UČIVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledává horopisné celky, charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy, rostlinstvo a živočišstvo • zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost • pracuje aktivně s turistickými mapami místního regionu • zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo České republiky 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování jednotlivých kapitol - zeměpisné vycházky - zeměpisná exkurze

9. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

POLITICKÁ MAPA DNEŠNÍHO SVĚTA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině • vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných 	<ul style="list-style-type: none"> - globalizace - dělení zemí světa podle vyspělosti - chudoba, co s ní souvisí - regionální nerovnosti a jejich vývoj - kolonizace, dekolonizace - vytváření mezinárodních organizací, integrace - ekonomické integrace - vojenské a politické mezinárodní organizace

(modelových) států

- **zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich**
- **posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel**
- **porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků**
- **lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech**
- **pracuje aktivně s tematickými mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku**
- **orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele**
- **popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací**
- **vymezí kritéria hodnocení vyspělosti států**
- **uvede, vyhledává a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje**
- **orientuje se na politické mapě světa**
- **uvede aktuální počet států současného světa, vyhledává na politické mapě světa nově vzniklé státy**
- **rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády, správního členění**
- **uvádí příklady různé míry demokracie ve světě**
- **lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě**
- **uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení**

<ul style="list-style-type: none"> • vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá způsoby řešení 	
SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ SLOŽKY KRAJINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> - od etnika ke globálnímu společenství - postavení národnostních menšin v Česku - filosofie a náboženství v životě člověka - prolínání světových kultur - lidská práva v současném světě - ochrana kulturního a přírodního dědictví - mezinárodní migrace - osídlení - město - kontrasty mezi městy rozvojového a vyspělého světa - venkov, venkovské osídlení - zemědělská výroba - rozmístění průmyslu - členění průmyslu - jednotlivá průmyslová odvětví - doprava - význam, druhy - vliv dopravy na život lidí - služby - cestovní ruch

<ul style="list-style-type: none"> • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • rozlišuje a posuzuje předpoklady a lokalizační faktory sídel a hospodářských aktivit na konkrétních regionálních příkladech • orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi, vyhodnocuje aktuální demografické ukazatele • popisuje rozmístění lidských ras, národů, jazyků, náboženství, lidských sídel, nejvýznamnějších aglomerací • určí a vyhledává hlavní oblasti světového hospodářství • porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství • vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu 	
KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé krajiny jako součást pevninské částí krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí • rozlišuje vzhled , funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady • posuzuje působení přírodních krajinoformujících procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností, jejich vliv na krajinu a životní prostředí • zhodnotí, jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí, 	<ul style="list-style-type: none"> - globální změny klimatu - člověk a přírodní katastrofy - rozmanitost živé přírody

<p>uvede kladné a záporné příklady</p> <ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni • navrhne možná řešení problematiky životního prostředí • provede prostorové rozmístění hlavních ekosystémů • porozumí pojmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj 	
SHRNUTÍ A OPAKOVÁNÍ UČIVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá zásady praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • využívá aktivně mapy, atlasy, cestovní průvodce, pracuje s internetem a dalšími materiály při vyhledávání informací • aplikuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • zopakuje si probírané učivo, systematicky si utřídí poznatky a vytvoří si celkový náhled na geografické učivo 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování jednotlivých kapitol - zeměpisné vycházky - zeměpisná exkurze - význam a využití geografie

5.7.3. Chemie

Výuka chemie probíhá v osmém a devátém ročníku a má časovou dotaci 2 hodiny týdně. Žáci používají učebnice Chemie pro základní školy a víceletá gymnázia 8 a 9 z nakladatelství Fraus. K oběma knihám byly vydány i pracovní sešity, které slouží k procvičení, upevnění i doplnění učiva.

Předmět se vyučuje v učebně chemie, kde je k dispozici počítač, dataprojektor a interaktivní tabule. K dispozici je také program s interaktivní učebnicí Chemie 8 a 9 z nakladatelství Fraus. Pokusy, které nelze v učebně v důsledku bezpečnosti a ochrany zdraví provádět, mohou žáci sledovat prostřednictvím interaktivní učebnice, popř. počítače.

Demonstrační pokusy připravené učitelem i laboratorní práce (cca 4 za rok), které děti provádějí samy, zvýší zájem o tento předmět i o předměty, které s chemií úzce souvisí např. přírodopis, fyzika. V případě velkého počtu žáků ve třídě (nad 24) se třída dělí při laboratorních pracích na 2 skupiny.

Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chem. látek a reakcí, které jsou součástí přírody a jejich každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném a účelném zacházení s chemickými látkami, jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Žáci postupně získávají základní poznatky z různých oborů chemie, osvojují si dovednosti spojené s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí, provádějí jednoduché chemické pokusy, poznávají zásady bezpečné práce s chemikáliemi. Jsou rovněž seznamováni s mnohostranným

využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka).

Kompetence k učení

- pozorovat vlastnosti látek a jejich přeměn ve škole i v běžném životě
- užívat různých aktivizujících metod, které přibližují základní poznatky z chemie a její využívání v životě
- předávat a vyhledávat dostatek zajímavých informací s chemickou tematikou, především v souvislosti s běžným životem občanů
- posuzovat věrohodnost informací a zpracovávat je z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení chemie
- poznávat souvislosti zkoumání v chemii a ostatních přírodních, popř. dalších vědách

Kompetence k řešení problémů

- vést k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností s významem chemie v každodenním životě člověka
- vést k samostatnému pozorování vlastností látek, chemických reakcí a k jejich vyhodnocování a k vyvozování praktických závěrů pro současnost i budoucnost
- hledat, navrhnout či používat různé informace i metody k řešení
- předkládat dostatečný počet námětů k samostatnému uvažování a k řešení problémů souvisejících s bezpečným užíváním chemických látek

Kompetence komunikativní

- vést k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) výsledky svých pozorování, experimentů a řešení problémů i běžných úkolů
- obhajovat výsledky své práce i svůj názor na řešení problémů
- přijmout kritiku a poučit se z ní
- využívat všechna (ve škole) dostupná informační a komunikační media

Kompetence sociální a personální

- učit se kooperaci a týmové spolupráci při řešení problémů i při posuzování situací v běžném životě
- porozumět myšlenkám druhých, plynule a kultivovaně mluvit při obhajování vlastních názorů na určitý stav nebo chystanou změnu

Kompetence občanské

- vést k poznání možnosti rozvoje a zneužití chemie, k odpovědnosti za zachování životního prostředí
- vést k poznání zásad chování občanů při úniku nebezpečných látek

Kompetence pracovní

- optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty, získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- učit se zásadám bezpečné práce a ochrany zdraví při práci

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ÚVOD DO UČIVA CHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady chemického děje a čím se zabývá chemie • určí společné a rozdílné vlastnosti látek • rozpozná skupenství látek a jejich změny • uvede zásady bezpečné práce s 	<ul style="list-style-type: none"> - vymezení chemie - vlastnosti látek - skupenství, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, hustota - změny skupenství - tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace - zásady bezpečné práce v laboratoři - nebezpečné látky a jejich označení

chemickými látkami	
SMĚSI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi rozliší směsi a chemické látky 	<ul style="list-style-type: none"> směsi - různorodé, stejnorodé (roztoky), koloidní rozpouštění pevné látky do roztoku oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, chromatografie)
VODA A VZDUCH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozliší různé druhy vod, uvede příklady jejich výskytu a použití uvede příklady znečišťování vody a vzduchu uvede princip výroby pitné vody ve vodárnách vysvětlí oběh vody v přírodě uvede složky vzduchu a vysvětlí, čím jsou způsobeny jevy jako kyselé deště a skleníkový efekt 	<ul style="list-style-type: none"> voda destilovaná, pitná, odpadní výroba pitné vody; čistota vody vzduch - složení, čistota ovzduší
ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše složení atomu, vznik kationtu a aniontu z neutrálních atomů používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny, pojmy užívá ve správných souvislostech orientuje se v periodické soustavě prvků, vyhledá známé prvky, rozpozná prvky s podobnými vlastnostmi 	<ul style="list-style-type: none"> atomy atomové jádro (protony, neutrony) elektronový obal, elektrony (valenční elektrony) chemická vazba, molekuly, chemické sloučeniny ionty periodická soustava prvků chemická reakce, zákon zachování hmotnosti, chemická rovnice
CHEMICKÉ PRVKY A CHEMICKÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá značky a názvy vybraných chemických prvků vysvětlí, co udává protonové číslo používá pojmy chemická látka, chemický prvek, chemická 	<ul style="list-style-type: none"> názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků protonové číslo kovy - Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au, Pt, Ti, alkalické kovy

<p>sloučenina a chemická vazba ve správných souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny odvodí složení chemické látky ze vzorce (a z modelu molekuly) chemické sloučeniny rozliší kovy, nekovy a polokovy, uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů, polokovů a nekovů 	<ul style="list-style-type: none"> nekovy - H, O, halogeny polokovy - Si, Ge, As
KYSELINY A HYDROXIDY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů, bezpečné ředění jejich koncentrovaných roztoků a první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH a změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem posoudí vliv vybraných kyselin a hydroxidů na životní prostředí uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti vybraných dvouprvkových a tříprvkových kyselin vlastnosti vybraných hydroxidů amoniak pH, indikátory pH neutralizace
UHLOVODÍKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí využívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie rozliší anorganické a organické sloučeniny rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití vyhledá a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a uhlí 	<ul style="list-style-type: none"> uhlík, uhlí, fosilní paliva alkany, alkeny, alkiny, areny průmyslové zpracování ropy a uhlí
DVOUPRVKOVÉ SLOUČENINY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech a halogenidech zapiše z názvů vzorce oxidů a 	<ul style="list-style-type: none"> vlastnosti vybraných oxidů názvosloví oxidů, oxidační číslo skleníkový efekt, kyselá dešť

<p>halogenidů a naopak ze vzorců jejich názvy</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše vlastnosti a použití vybraných oxidů a halogenidů, posoudí vliv těchto látek na životní prostředí • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti vybraných halogenidů - názvosloví halogenidů - vlastnosti vybraných sulfidů - názvosloví sulfidů
DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší a zapíše vzorce vybraných derivátů uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a příklady využití • rozliší pojmy: uhlovodík a derivát uhlovodíku • uvede výchozí látky a produkty esterifikace, rozliší esterifikaci mezi ostatními typy chemických reakcí 	<ul style="list-style-type: none"> - halogenderiváty - dusíkaté deriváty - alkoholy - fenoly - aldehydy a ketony - karboxylové kyseliny - estery a esterifikace - soli karboxylových kyselin
SOLI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady využití solí v praxi • zapíše z názvu vybraných solí jejich vzorce a ze vzorců jejich názvy • rozliší, které látky patří mezi soli 	<ul style="list-style-type: none"> - soli jako chemické látky - názvosloví solí - vlastnosti vybraných solí (uhličitany, dusičnany, fosforečnany)

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

PŘÍRODNÍ LÁTKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve výchozích látkách a produktech dýchání a fotosyntézy • uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi • rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka • uvede zdroje vitamínů • orientuje se v koncových produktech biochemického zpracování především bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů 	<ul style="list-style-type: none"> - sacharidy, tuky, bílkoviny - fotosyntéza - vitamíny - hormony - drogy

CHEMICKÉ REAKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojmy oxidace a redukce • určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní reakce • vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsoby ochrany ocelových výrobků před korozí • rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy, uvede příklady jejich praktického využití • rozliší, které ze známých reakcí jsou exotermické a které endotermické • rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami • uvede, jak postupovat při vzniku požáru, zná telefonní číslo pro přivolání hasičů, poskytne první pomoc při popálení • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi • uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede klasifikaci chemických reakcí • rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí a určí je správně v konkrétních příkladech • provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři • přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek 	<ul style="list-style-type: none"> - výchozí látky a produkty - chemický děj - chemické rovnice - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí (teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalyzátor) - exotermické a endotermické reakce - hoření, hašení - katalyzátory, enzymy, biokatalyzátory - oxidace, redukce - galvanický článek - elektrolýza - koroze
CHEMICKÉ VÝPOČTY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem molární hmotnost, najde v tabulkách molární hmotnost prvku, vypočítá molární sloučeniny • přečte chemické rovnice a s užitím zákona o zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu • vypočítá složení roztoku a připraví prakticky roztok daného složení 	<ul style="list-style-type: none"> - látkové množství, molární hmotnost - hmotnostní zlomek, procentuální koncentrace roztoků - látková koncentrace roztoků - výpočty z chemických rovnic

VÝROBA PALIV A ENERGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv, popíše jejich vlastnosti a zhodnotí jejich využívání • posoudí vliv spalování různých paliv na životní prostředí • rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie 	<ul style="list-style-type: none"> - fosilní paliva (uhlí, ropa, zemní plyn) - průmyslově vyráběná paliva - jaderná energie - alternativní zdroje energie
PLASTY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí vliv používání plastů na životní prostředí • charakterizuje vlastnosti a použití vybraných plastů • zhodnotí význam plastů pro moderního člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - polyethylen, polystyren, polyvinylchlorid, teflon, polyestery, polyamidy
CHEMIE A SPOLEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby, zhodnotí jejich využívání z hlediska trvalého udržitelného rozvoje na Zemi • rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek, uvede zásady bezpečné práce s běžně prodávanými hořlavinami • objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek • orientuje se v přípravě a využití různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - nebezpečné látky - hnojiva - pesticidy - léčiva - drogy - chemický průmysl v ČR - stavební materiály - obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje energie

5.7.4. Přírodopis I

Časové a organizační vymezení

- učivo druhého stupně navazuje na předmět přírodověda prvního stupně
- předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti člověk a příroda: chemie (ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy), fyzika (fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak), zeměpis (rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky)
- vyučuje se v přírodopisné učebně

- řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné

- při laboratorních cvičeních se třída s počtem žáků nad 24 dělí na dvě skupiny

- ve výuce upřednostňujeme pozorování okem, lupou a mikroskopem, využíváme video, přírodniny, pokusy, práci s jednoduchým klíčem a atlasy, referáty a popisování obrázků

- předmět rozvíjí zájem žáka o přírodu a její poznávání (předáváme mnoho různých informací, ale ještě nepřipravujeme odborníky pro jednotlivé oblasti – připravujeme občany, kteří

přijdou do přírody trávit volný čas, kteří budou v různém smyslu a různými způsoby rozhodovat o akcích ovlivňujících přírodu, budou vštěpovat svým dětem vztahy k přírodě atd. a budou se v ní nějak chovat, mít k ní vlastní postoje)

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- čtení s porozuměním a vyhledávání informací

- práce s textem (učebnice, atlasy, klíče)

- provádět pokusy, pozorovat, porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat závěry

- využívat tabelárních přehledů v učebnici

- uspořádávat výstavky rostlin

2. Kompetence k řešení problému:

- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle (výsledků)

- zapojovat talentované žáky do biologické olympiády a dalších soutěží

- využívat video, internet, počítačové programy

- připravovat samostatné referáty

- třídit obrázky živočichů a rostlin

3. Kompetence komunikativní

- spolupracovat při řešení úloh

- využívat skupinové práce

- hodnotit stav zeleně v okolí

4. Kompetence sociální a personální

- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je

- týmová práce při projektových úkolech

- prezentovat výsledky projektů

- diskutovat ve skupině i v celé třídě

5. Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a zodpovědnost za domácí přípravu

- chápat přírodu z hlediska ekosystému, ekologický myšlící jedinec

- vést žáky k třídění odpadů

- rozhodovat se v zájmu ochrany zdraví

6. Kompetence pracovní

- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

- pracovat s mikroskopem a lupou

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

EKOSYSTÉM LES - ROSTLINSTVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje lupou, mikroskopem • použije na konkrétním příkladu termín organismus a orgán • uvede základní části ekosystému a rozliší pojem ekosystém a společenstvo 	<ul style="list-style-type: none"> - poznáváme přírodu - řasy - houby - lišejníky - mechy - kapradiny, přesličky, plavuně

<ul style="list-style-type: none"> • popíše stavbu těla řasy • vysvětlí, proč je řasa organismus výživově soběstačný • uvede, že řasy jsou různé - jednobuněčné i mnohobuněčné • rozliší tělo a plodnici houby a popíše stavbu plodnice • rozpozná několik našich nejznámějších jedlých hub • vyjádří poznávací znaky muchomůrky zelené, uvede další příklad jedovaté houby • vyjádří svými slovy způsob výživy hub, jejich význam pro tvorbu humusu v půdě • objasní funkci dvou organismů v lišejníku • popíše mechovou rostlinu podle přírodniny nebo obrázku • uvede příklady 2 - 3 mechů • vysvětlí význam mechů v lese • popíše kapradinu a její život v průběhu roku • vysvětlí, proč je to organismus výživově soběstačný • vyjádří význam kapradin, přesliček a plavuní pro vznik uhlí • popíše stavbu těla a život borovice lesní • objasní pojem nahosemenná rostlina • pojmenuje alespoň rodovým jménem několik jehličnanů • uvede význam jehličnanů pro hospodářství • objasní význam správného chování v lese • rozliší byliny a dřeviny • opakuje základní části těla krytosemenné rostliny (kořen, stonek, list) • vyjmenuje základní části květu • vysvětlí pojem vytrvalá bylina • vysvětlí význam ochrany rostlin • pozoruje lesní byliny (přírodniny, obrázky), některé pojmenuje a uvede příklady rostlin jedovatých • vysvětlí princip označování organismů rodovým a druhovým jménem, uvede příklady • charakterizuje listnaté a smíšené lesy 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny nahosemenné - rostliny krytosemenné - lesní patra
--	--

<ul style="list-style-type: none"> • rozliší lesní patra 	
EKOSYSTÉM LES - ŽIVOČICHOVÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vnější stavbu plže, použije termín ulita a vyvodí termín měkkýš • popíše způsob života plže • objasní termín obojetné pohlaví • uvede příklady lesního hmyzu • uvede zásady ochrany před klíšťaty a nemocemi, které roznášejí • vysvětlí význam ochrany mravenišť pro život lesa • objasní biologickou rovnováhu, příčiny jejího narušení v lese a principy její ochrany • popíše a odliší zástupce mloků a žab • objasní nepřímý vývin obojživelníků • uvede příklady obojživelníků žijících v lese • vysvětlí význam ochrany obojživelníků • popíše zmiji obecnou a způsob jejího života • uvede, jak se chovat po zmijím uštknutí • popíše ptáky (přírodniny, obrázky) patřící do různých skupin (dravci, sovy, pěvci, šplhavci, kukačky) • vytkne jejich charakteristické znaky ve stavbě těla, způsobu života a získávání potravy • uvede příklady ptáků žijících v lese z jednotlivých uvedených skupin • popíše savce (přírodniny, obrázky) patřící do různých skupin (sudokopytníci, šelmy, hmyzožravci, letouni, hlodavci) • vytkne jejich charakteristické znaky ve stavbě těla, přizpůsobení podmínkám prostředí a způsobu života • vysvětlí význam vztahů mezi býložravci a masožravci pro rovnováhu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - měkkýši - členovci - obojživelníci - plazi - ptáci - savci
VZTAHY ŽIVOČICHŮ A ROSTLIN V LESE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady lesních živočichů, 	<ul style="list-style-type: none"> - potravní pyramida

<p>kteří jsou býložravci, predátoři a paraziti</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem producent, konzument a rozkladač • objasní termín potravní pyramida • uvede význam půdních bakterií • uvede podmínky důležité pro výskyt různých lesů v naší přírodě • objasní nebezpečí odlesnění a půdní eroze • vysvětlí význam ochrany lesů 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost a význam lesů - péče o lesy
--	--

VODA A JEJÍ OKOLÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše oběh vody v přírodě • na příkladu rybníka rozliší, co je vodní společenstvo a ekosystém • uvede příklady rostlin žijících ve vodě a rostoucích v okolí vody • rozliší na příkladu pojem rostlina jednodomá a dvoudomá • rozliší základní znaky rostlin dvouděložných a jednoděložných • vyjádří, co je plankton • uvede příklady živočichů žijících ve vodě na základě dosavadních znalostí • uvede termín jednobuněčný organismus • uvede příklady prvoků a popíše podle obrázku stavbu jejich těla a způsob života • popíše podle obrázku vnější stavbu těla nezmara a způsob jeho života • uvede zařazení nezmara do systematické skupiny žahavci a vyloží její název • charakterizuje plže a uvede příklady plžů žijících ve vodě • rozliší plže od mlžů a uvede příklady • charakterizuje vnější stavbu těla kroužkoců • uvede příklady kroužkoců žijících ve vodě • charakterizuje významné znaky členoců • charakterizuje významné znaky koryšů • charakterizuje vnější stavbu těla pavouků 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny rybníka a jeho okolí - živočichové rybníka a jeho okolí - prvoci - žahavci - měkkýši - kroužkocvi - členocvi - koryši - pavoukovci - hmyz - obratlovci - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - savci - rybník jako celek

<ul style="list-style-type: none"> • uvede vodoucha stříbřitého jako příklad pavouka žijícího ve vodě • charakterizuje vnější stavbu těla hmyzu • uvede příklady různého hmyzu žijícího ve vodě a u vody, několik zástupců pozná • charakterizuje významné znaky obratlovců • vyjádří základní znaky vnější stavby ryb • popíše rybu podle obrázku nebo přírodniny • charakterizuje obojživelníky - jejich vývin a způsob získávání potravy • uvede příklady obojživelníků - třídí je na ocasaté a bezocasé • charakterizuje plazy a jejich způsob života • charakterizuje vnější stavbu těla ptáků • rozliší různé skupiny vodních ptáků podle způsobu života a stavby těla • charakterizuje vnější stavbu těla savců • uvede příklady savců ve vodě a jejich způsob života 	
LOUKY, PASTVINY, POLE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje louky, pastviny a pole jako travní společenstva • uvede příklady několika trav • uvede příklady keřů a bylin běžných na pastvinách a na loukách • rozliší rostliny jednoleté, dvouleté a vytrvalé • uvede příklady obilnin a dalších polních plodin • objasní vlivy parazitických hub na obilniny • objasní pojem plevel, uvede příklady • uvede příklady plžů z travních ekosystémů • popíše vnější stavbu žížaly a uvede jejich význam v přírodě • objasní pojem rozkladač • charakterizuje znaky pavoukoců • uvede příklady pavouků v travních společenstvech 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny travních společenstev - rostliny polí - živočichové travních společenstev - měkkýši - kroužkovci - pavoukovci - hmyz - obratlovci - travní společenstva jako celek

<ul style="list-style-type: none"> • uvede charakteristické znaky a příklady hmyzu • objasní rozdíl mezi vývinem hmyzu s proměnou nedokonalou a dokonalou • uvede příklady živočichů patřících mezi obojživelníky, plazy, ptáky a savce žijící v travních společenstvech 	
PŘÍRODA NAŠEHO OKOLÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá dovedností a znalostí k pozorování prostředí • charakterizuje základní znaky probraných skupin organismů 	- třídění organismů

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

OPAKOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady různých organismů a objasňuje základní pojmy vyvozené v 6.ročníku (viz přehled pojmů) • uvede příklady ekosystémů přirozených a umělých a vysvětlí jejich základní odlišnosti • uvede základní skupiny polních plodin, jejich význam a příklady jejich zástupců • pozná naše hlavní polní plodiny 	<ul style="list-style-type: none"> - ekosystémy přirozené a umělé - rozmanitost polních ekosystémů
SADY A OVOCNÉ ZAHRADY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří, proč jsou sady umělé ekosystémy • vyjmenujte příklady ovoce pěstovaného v našich zahradách • pozoruje a určuje rostliny (přírodniny, obrázky) v bylinném patru sadu • uvede představu o velikosti bakterií a virů • uvede různé způsoby ochrany rostlin (biologické, chemické) • řekne, co způsobují houby, bakterie a viry v sadech 	<ul style="list-style-type: none"> - rostliny sadů a ovocných zahrad - houby, bakterie a viry - bezobratlí - ptáci

<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí kvalitu ovoce a význam z hlediska zdravé výživy • uvede příklady hmyzu žijícího v sadech • objasní pojem škůdce • popíše život včelstva a význam chovu včel • uvede příklady ptáků v zahradách a několik jich pozná • zhodnotí význam ptáků a dravého hmyzu v zahradách pro udržování biologické rovnováhy • uvede, jak lidé mohou pečovat o ptactvo v zahradách a v okolí lidských sídel 	
ZELINÁŘSKÉ ZAHRADY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zeleniny u nás pěstované, zná význam zeleniny pro správnou výživu • roztřídí příklady zeleniny podle částí rostliny, pro kterou je pěstována • uvede příklady chorob a škůdců v zelinářských zahradách 	<ul style="list-style-type: none"> - zelenina - choroby a škůdci
OKRASNÉ ZAHRADY, PARKY A SÍDLIŠTNÍ ZELENĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam těchto umělých ekosystémů a pojem cizokrajné rostliny • rozlišuje letničky, dvouletky, trvalky a rostliny popínavé • vyjádří význam sídlištní zeleně pro život města • diskutuje o zeleni v okolí • uvede příklady bezobratlých a obratlovců (především ptáků) v zeleni lidských sídel • určuje živočichy a zařazuje je do skupin, s využitím přehledů a tabulek • pozná několik druhů živočichů žijících v zeleni v okolí domů (přírodniny, obrázky) • vyjádří, jaký význam má aktivní ochrana živočichů • hodnotí chování lidí vůči živočichům 	<ul style="list-style-type: none"> - okrasné byliny, dřeviny a sídlištní zeleň - živočichové

v okolí	
RUMIŠTĚ A OKRAJE CEST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří, co je rumišťe • uvádí příklady, určuje rostliny a živočichy, žijící na rumištích • jmenuje příklady léčivých a jedovatých bylin, popíše je (obrázky, přírodniny), zařazuje je do systému a uvádí příklady jejich využití 	- rostliny na okrajích cest a na rumištích
LIDSKÁ SÍDLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady mikroorganismů provázející člověka • řekne, co je infekce, epidemie a pandemie • uvede příklady bakteriálních a virových onemocnění • uvede zásady ochrany před infekčním onemocněním, zdůrazní význam prevence • objasní význam očkování • uvede příklady vnitřních a vnějších parazitů člověka a jejich způsob života • uvede příklady členovců a obratlovců, žijících v bytech, v jejich okolí a charakterizuje jejich způsob života • jmenuje příklady pokojových rostlin • uvede příklady nejčastěji doma chovaných živočichů • třídí chované živočichy do systematických skupin (s pomocí tabulky, atlasů apod.) • uvede příklady našich hospodářsky významných organismů, pěstovaných nebo chovaných ve speciálních zařízeních (ze skupiny hub, rostlin, hmyzu, obratlovců) 	<ul style="list-style-type: none"> - organismy provázející člověka - organismy člověkem pěstované nebo chované - hospodářsky významné organismy
ZKOUMÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady biologických vědních oborů a příklady metod zkoumání přírody 	- vědní obory

<ul style="list-style-type: none"> vyjádří, čím se základní biologické vědní obory zabývají 	
--	--

STAVBA A ČINNOST TĚL ORGANISMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> objasní rozdíl mezi organismy jednobuněčnými a mnohobuněčnými uvede příklady jednobuněčných a mnohobuněčných rostlin, hub a živočichů vytkne rozdíly mezi buňkou rostlinnou (autotrofní výživa) a buňkou živočišnou (heterotrofní výživa) jmenuje příklady částí buňky a jejich význam pro život buňky charakterizuje viry jako živé částice závislé svou existencí na buňkách různých organismů uvede příklady virových onemocnění svými slovy vyjádří význam a způsoby ochrany před virovými infekcemi porovná bakterie a viry (velikost, složitost stavby) hodnotí význam bakterií pro oběh látek v přírodě a příklady možností jejich využívání (výroba bioplynu, zelené hnojení) charakterizuje sinice jako organismy schopné fotosyntézy, jejich vliv na kvalitu vody a hygienické zásady pro koupání uvede příklad zelené řasy, popíše způsob jejího života a postavení řas v potravních řetězcích uvede kvasinky jako jednobuněčné houby a vysvětlí jejich význam pro kvasný průmysl uvede příklady prvoků a jejich postavení v potravních řetězcích porovná rostlinná pletiva a živočišné tkáně - uvede příklady uvede příklady mnohobuněčných řas a jejich výskyt v přírodě ve vztahu k podmínkám prostředí uvede příklady hub vytvářejících 	<ul style="list-style-type: none"> buňka viry bakterie, sinice řasy kvasinky prvoci mnohobuněčné organismy bezcévné rostliny a houby výtrusné rostliny semenné rostliny

<p>podhoubí</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady mečů, kapradin, přesliček a plavuní, uvede, kde se nejčastěji vyskytují • uvede příklady nahosemenných a krytosemenných rostlin 	
ZÁKLADNÍ ORGÁNY TĚL SEMENNÝCH ROSTLIN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam kořenu pro rostlinu • uvede význam stonku a popíše jeho základní stavbu • vyjádří význam listu, popíše jeho základní části a uvede příklady různého uspořádání a vzhledu listů • uvede příklady nepohlavního rozmnožování semenných rostlin • porovná nepohlavní a pohlavní rozmnožování rostlin • popíše a rozliší růst a vývoj rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> - kořen - stonek - list - rozmnožování rostlin - život rostliny
BEZOBRATLÍ ŽIVOČICHOVÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady bezobratlých živočichů a jejich zařazení do potravních vztahů v různých ekosystémech • popíše na základě dřívějších poznatků nezmara a jeho způsob života (přisedlý živočich) • podle obrázku popíše vnitřní stavbu těla nezmara, přijímání a trávení potravy, dýchání a citlivost • popíše na základě dřívějších poznatků a podle obrázku ploštěnku a její způsob života • popíše způsob trávení, dýchání, vylučování a smyslového vnímání • popíše na základě dřívějších poznatků vnější stavbu těla hlemýžďe a jeho způsob života • vyjmenuje a na obrázku rozliší základní vnitřní orgánové soustavy • popíše na základě dřívějších poznatků vnější stavbu žížaly, způsob života • popíše podle obrázku vnitřní stavbu žížaly • uvede příklady různých skupin 	<ul style="list-style-type: none"> - žahavci - ploštěnci - měkkýši - kroužkovci - členovci - živočichové a prostředí

<p>členovců</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatně pozoruje na základě dřívějších poznatků a popíše základní části těla hmyzu • popíše podle obrázku vnitřní stavbu hmyzu • uvede příklady vlivů prostředí na živočicha a hodnotí je 	
--	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OBRATLOVCI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasňuje základní pojmy vyvozené v 7. ročníku (viz přehled pojmů) • uvede na základě dřívějších znalostí příklady a význam různého pokryvu těla u jednotlivých skupin obratlovců • vyjádří význam kostry pro život obratlovců • rozliší na kostře obratlovců tři základní části: páteř s žebry, lebku a kostru končetin • vyjádří souvislosti mezi stavbou kostry a způsobem života živočichů, uvede příklady • objasní význam svalů a jejich smršťování • charakterizuje odlišnosti kosterního svalstva, hladkého svalstva a srdečního svalu • vyjádří, že pro jakoukoliv činnost organismu je nezbytná energie, kterou živočichové získávají z potravy • uvede, že všechny organismy (i rostliny a houby) získávají energii dějem probíhajícím ve všech živých buňkách (buněčným dýcháním) • popíše příklady potravních vztahů v ekosystému, charakterizuje roli producentů, konzumentů a rozkladačů a uvede příklady postavení různých obratlovců v potravních vztazích (býložravci, masožravci, všežravci – konzumenti různého řádu) • vyjmenuje základní části trávicí soustavy a objasní jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování - povrch těla - tvar a pohyb - získávání energie z potravy - dýchací soustava - tělní tekutiny, oběhová soustava - vylučovací soustava - celistvost organismu - řídicí soustavy - smyslové orgány - rozmnožování živočichů - chování obratlovců - ochrana obratlovců

- objasní postup trávení, funkci enzymů a princip vstřebávání
- vyjádří význam dýchací soustavy a příklady různého přívodu vzduchu s kyslíkem do těla obratlovce
- uvede rozdíly ve stavbě plic obojživelníků, plazů, ptáků a savců ve vztahu ke způsobu života
- uvede nebezpečí škodlivých látek ve vzduchu pro živočichy
- vyjádří, jaký význam mají tělní tekutiny, odliší krev a mízu
- objasní výměnu látek mezi krví a buňkami těla
- objasní význam oběhové soustavy, funkci srdce a cév
- porovná oběhovou soustavu ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců
- objasní nezbytnost stálého vnitřního prostředí v těle organismů
- uvede funkci vylučovací soustavy
- vyjádří, že vylučování souvisí s prostředím, ve kterém živočich žije
- objasní funkci ledvin
- přehledně vyjádří funkce jednotlivých orgánových soustav a jejich vztahy
- vytkne rozdíly a způsoby hormonálního a nervového řízení organismu
- popíše nervovou buňku a přenos nervového vzruchu
- rozliší funkce mozku, míchy a obvodového nervstva
- uvede význam smyslových orgánů
- porovná smyslové orgány živočichů aktivních v noci a ve dne
- uvede, že všichni obratlovci se rozmnožují pohlavně
- uvede příklady pohlavní dvojtvárnosti
- pojmenuje pohlavní buňky samčí a samičí, uvede, kde vznikají
- vyjádří význam oplození a odliší oplození vnější a vnitřní
- popíše přímý vývoj ryby, nepřímý vývoj obojživelníka, vznik nového jedince u plazů, ptáků a savců
- uvede příklady chování obratlovců (během dne, v průběhu života)
- pozoruje chování živočichů v

<p>chovech</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří, čím jsou živočichové ohrožováni, důsledky pro celé ekosystémy • uvede příklady ohrožených druhů živočichů ve světě a u nás • vysvětlí způsoby ochrany živočichů, uvede, jak se zajišťuje ochrana živočichů • jmenuje příklady mezinárodních organizací zabývajících se ochranou živočichů 	
ČLOVĚK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady biologické příbuznosti a společenské odlišnosti člověka od ostatních živočichů • hodnotí vlastnosti lidí • popíše lidské tělo – pojmenuje jeho části • uvede význam kůže • objasní vnitřní stavbu kůže • popíše odlišnosti barvy kůže lidských ras • předvede předlékařskou první pomoc při poranění kůže • uvede zásady dodržování hygienických pravidel a příklady péče o kůži • porovná kostru člověka, šimpanze a jiných savců podle obrázku • rozliší na základě předchozích poznatků chrupavku a kost • popíše hlavní části lidské kostry, jejich význam a spojení kostí • vysvětlí význam správného držení těla a cvičení • popíše vnitřní stavbu kostí, objasní význam kostní dřeně pro tvorbu krve a kostnatění • zdůvodní nebezpečí úrazů, uvede jejich možné příčiny, následky, pravidla bezpečného chování, správného držení těla a správného obouvání a nošení břemen • uvede na základě předchozích poznatků, jaký význam má svalstvo • popíše podle obrazu hlavní části kosterního svalstva člověka 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy člověka k ostatním živočichům - povrch lidského těla - tvar a pohyb těla, lidská kostra - svalstvo - základní životní funkce - využívání potravy, složení potravy - dýchání - rozvádění látek po těle - vylučování - řízení lidského organismu - smyslové vnímání - vyšší nervová činnost - rozmnožování člověka - vývin nového jedince

- objasní připojení svalů ke kostře a princip pohybu končetin (protichůdnost činnosti svalů)
- porovná stavbu a funkci příčně pruhovaných svalů, hladkých svalů a srdečního svalu
- objasní význam prokrvení svalstva, význam cvičení
- objasní, co tvoří vnitřní prostředí těla
- zdůvodní nezbytnost udržování stálosti vnitřního prostředí (homeostázy)
- vysvětlí, co je fyziologický roztok
- uvede základní životní děje probíhající v buňkách lidského těla
- popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy
- zdůvodní význam péče o chrup
- objasní postup trávení potravy a vstřebávání živin
- objasní význam jater, stálého obsahu glukózy v krvi, a vliv inzulínu
- zdůvodní význam správné výživy pro zdraví
- uvede přehled látek potřebných pro výživu a sestaví příklad zdravého jídelníčku
- uvede zásady pro pití nároky na kvalitu pitné vody a zdroje pitné vody
- vyvodí postavení člověka v potravních řetězcích v závislosti na přijímané potravě (rostlinné a živočišné) a objasní možnosti hromadění cizorodých látek v lidském těle
- vysvětlí, co je buněčné dýchání
- uvede funkci dýchací soustavy a popíše její stavbu
- vyloží význam dýchacích pohybů a jejich závislost na pohybu
- objasní škodlivost kouření
- popíše složení krve a její funkce, význam jednotlivých složek krve
- objasní, jaký význam má očkování
- popíše oběhovou soustavu, srdce a jeho činnost podle obrázku
- odliší tepny a žíly, vyloží jejich význam v oběhové soustavě a

význam vlásečnic

- **změří tep a zdůvodní význam měření krevního tlaku**
- **uvede, co ohrožuje kvalitu cév, co přispívá k srdečnímu infarktu a mozkové mrtvici**
- **předvede poskytnutí první pomoci při poranění žíly a tepny**
- **objasní, co je mízní soustava a jaký význam má slezina**
- **uvede příklady škodlivých vlivů z prostředí na člověka**
- **popíše vylučovací soustavu, objasní funkci ledvin**
- **vyloží význam umělé ledviny, problémy transplantace ledvin a dalších orgánů**
- **popíše celkové uložení hlavních vnitřních orgánů v lidském těle**
- **vysvětlí propojenost všech dějů, které probíhají v lidském těle**
- **uvede příklady správného a nesprávného jednání s ohledem na péči o zdraví a jejich souvislosti**
- **objasní význam hormonů, uvede jejich příklady a místa jejich vytváření**
- **objasní význam nervového řízení, popíše na základě předchozích znalostí neuron**
- **popíše reflexní oblouk, odliší vrozené a získané reflexy, uvede příklady**
- **vyloží význam míchy a mozku, rozliší jeho jednotlivé části podle obrázku**
- **vysvětlí ochranu mozku a míchy, uvede příklady jejich poškození a důsledky**
- **nacvičí poskytnutí první pomoci při úrazu míchy nebo mozku**
- **hodnotí nebezpečí zneužívání léků a drog, jejich vliv na nervovou soustavu**
- **popíše vnímání chuti, hmatu, tepla a chladu, smyslová ústrojí zraku a sluchu a jejich funkci**
- **uvede možnosti poškození smyslových ústrojí, vady oka a význam brýlí**
- **uvede, jak se chovat k lidem s**

<p>postiženým zrakem a sluchem</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní na příkladu vytváření podmíněných reflexů a význam řeči (slova) pro abstraktní myšlení • vyloží význam odpočinku, spánku a pravidelného denního režimu pro činnost nervové soustavy • uvede vliv prostředí a mezilidských vztahů na vyšší nervovou činnost • popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkci • objasní hormonální řízení rozmnožování a menstruačního cyklu • vyloží vliv vývinu pohlavních orgánů v pubertě na celkové chování • uvede způsoby prevence před AIDS, příklady pohlavních chorob a jejich prevenci • popíše nitroděložní vývoj člověka, význam placenty a porod • hodnotí význam zdravého životního stylu matky pro zdraví dítěte, význam vztahu matky a dítěte po porodu, důležitost kojení • uvede zásady chování k těhotným ženám, k ženám v šestinedělí 	
DĚDIČNOST U ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasní funkci chromozomů a popíše dělení buněčného jádra při vzniku pohlavních buněk • uvede, že při oplození dochází ke spojení dědičných informací matky a otce • objasní vztah mezi vlastností organismu a vlohou, uvede, že některé vlohy převažují nad jinými • podle obrázku objasní jednoduché schéma přenosu vloh • uvede, že některé choroby jsou dědičné • vyloží význam genetické poradny 	<ul style="list-style-type: none"> - dědičnost - vlohy
PRŮBĚH LIDSKÉHO ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé etapy lidského života 	<ul style="list-style-type: none"> - etapy lidského života - rodina

<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam rodiny a mezilidských vztahů pro zdraví duševní i tělesné • vyloží práva a povinnosti rodičů a dětí • uvede zásady správného jednání vůči starým lidem 	
ZDRAVÍ A NEMOC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady infekčních onemocnění, jejich původce, objasní jejich šíření a prevenci, vysvětlí pojem epidemie a pandemie • objasní funkci bílých krvinek, význam imunity, možnosti jejího posilování a naopak oslabování • vyloží vlivy nadměrného hluku na člověka, vlivy kouření, alkoholu, drog • uvede nejčastější typy onemocnění a vysvětlí, co jsou tzv. civilizační choroby, proč se tak označují • uvede zásady zdravého způsobu života • posoudí nebezpečí úrazů a vyloží zásady poskytování první pomoci • předvede základní způsoby poskytnutí první pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> - infekce - imunita - úrazy
LIDSKÁ POPULACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvede, že každý člověk je členem lidské populace v určité době, v nějakém místě, oblasti a na celém světě, a to ovlivňuje jeho život • charakterizuje rozdíly mezi lidmi z hledisek kulturních, ekonomických a dalších, hodnotí vývoj lidské populace jako velmi nerovnoměrný • vyloží důležitost spolupráce, vstřícnosti a pomoci mezi lidmi • vyjádří příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, na jeho zdraví i způsob života • uvede příklady aktuálních environmentálních významných problémů ve světě, v naší republice a 	<ul style="list-style-type: none"> - populace

v nejbližším okolí	
ČLOVĚK A JEHO ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje a hodnotí okolní prostředí • vyjádří příklady pozitivních a negativních vlivů na člověka, na jeho zdraví i způsob života • uvede příklady aktuálních environmentálních významných problémů ve světě, v naší republice a v nejbližším okolí 	- životní prostředí

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ZKOUMÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • objasňuje základní pojmy vyvozené v 8.ročníku (viz přehled pojmů) • charakterizuje odlišnosti člověka od ostatních organismů • objasní na příkladech souvislosti mezi příčinou a následky • uvede, jak se vyvíjely názory na život • objasní na příkladech, jaký vliv mají základní objevy pro rozvoj společnosti a život lidí (ochrana zdraví) • uvede význam Louise Pasteura a dalších vědců 	- myšlení a způsob života lidí - postupné rozvíjení poznání
VESMÍR, ZEMĚ - PODMÍNKY ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje postavení Země ve sluneční soustavě a uvede v této souvislosti vytvoření základních podmínek pro život • objasní příčinu střídání dne a noci, ročních období – význam pro život • popíše stavbu zemského tělesa • vyjádří vztahy mezi zemskými sférami • charakterizuje nerosty a odliší je od hornin • rozlišuje nerosty a horniny • uvede příklady nerostů 	- země ve vesmíru - stavba Země - nerosty čili minerály - vnitřní geologické děje a vznik hornin - vnější geologické děje a vznik usazených hornin - přeměny hornin - horninový cyklus - vznik a vývoj litosféry - hydrosféra - atmosféra - pedosféra

- **objasní, jak vznikají krystaly a uvede jejich příklady**
- **určuje a rozlišuje vlastnosti nerostů**
- **rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné, objasní jejich vznik**
- **rozlišuje vyvřelé horniny hlubinné a výlevné, objasní jejich vznik, uvede jejich odlišnosti a příklady**
- **uvede příklady rud a jejich význam pro člověka**
- **jmenuje příklady výskytu rud v ČR (minulých a současných)**
- **objasní zvětrávání hornin, rozliší zvětrávání mechanické a chemické, vznik krasových jevů**
- **rozliší sedimenty úlomkovité, organické, chemické a uvede příklady**
- **vyloží příčinu vrstevnatosti úlomkovitých sedimentů, rozliší je podle velikosti částic a podle zpevnění, uvede příklady**
- **vyloží vznik uhlí, ropy, zemního plynu a jejich význam**
- **objasní vznik chemických usazenin a uvede příklady**
- **vysvětlí podle mapy výskyt sedimentů na území ČR**
- **objasní příčiny přeměny hornin**
- **uvede příklady přeměněných hornin**
- **charakterizuje vlastnosti přeměněných hornin**
- **popíše geologický cyklus a uvede jeho časové měřítko**
- **uvede, které horniny obsahuje oceánská, které pevninská kůra**
- **vyloží význam a využití hornin**
- **popíše pohyb kontinentů, vysvětlí jeho hlavní příčiny a následky**
- **objasní sopečnou činnost, zemětřesení, uvede jejich různé projevy a důsledky pro utváření zemského povrchu, přírodu a lidskou společnost**
- **objasní vlivy vody, větru a zemské přitažlivosti na zemský povrch**
- **vyloží význam vody pro život na Zemi**
- **objasní význam čistoty vody pro zdraví a uvede zdroje pitné vody**
- **vyloží význam minerálních vod a**

<p>zásady pro jejich používání</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede význam jednotlivých vrstev atmosféry pro život • objasní vlivy organismů (fotosyntézy a dýchání) na složení atmosféry • vyloží vlivy využívání fosilních paliv na skleníkový jev • objasní příčinu, důsledky inverze a uvede zásady chování při smogové situaci • vyloží vznik půdy a vlivy podnebí na vlastnosti půdy • objasní rozkladné řetězce probíhající v půdě a uvede příklady organismů, které se jich účastní, vysvětlí pojem humus a půdní úrodnost • rozliší půdní typy a půdní druhy, uvede jejich příklady • uvede, čím je půda ohrožována a jaké to má důsledky 	
VÝVOJ ZEMĚ, ŽIVOTA A ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivé geologické éry a vývoj života v nich • vyloží vznik fosilních paliv a zdůvodní jejich neobnovitelnost • uvede vlivy podnebí na tvárnost zemského povrchu (dob ledových a meziledových) • charakterizuje hlavní předchůdce člověka a vytkne jejich odlišnosti od současného člověka • charakterizuje biologický a společenský vývoj člověka • uvede příklady vědních oborů, které se zabývají studiem Země • jmenuje Ch. Darwina jako autora vývojové teorie a objasní základy této teorie • objasní, co je přírodní výběr a co vytváří jeho předpoklady • rozliší umělý a pohlavní výběr, uvede příklady • uvede různé doklady vývojové teorie • porovnává rozšíření příbuzných druhů živočichů ve vztahu k pohybu litosférických desek • uvede způsoby šlechtění, příklady 	<ul style="list-style-type: none"> - od vzniku Země k nejstarším formám života - prvohory - druhohory - třetihory - čtvrtohory - vývojová teorie - doklady vývojové teorie

různých odrůd u rostlin a plemen u živočichů	
ROZMANITOST ORGANISMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří přibližný počet organismů na Zemi, zdůvodní význam rozmanitosti přírody a nezbytnost její ochrany • objasní vztahy mezi druhem, populací, společenstvem, ekosystémem a biosférou • uvede na příkladech vzájemnou závislost organismů a důsledky porušení přírodní rovnováhy • charakterizuje ekosystémy typické pro vegetační pásy Země a uvede příklady organismů, které v nich žijí • zdůvodní prvořadý význam teploty prostředí a přítomnosti vody pro existenci ekosystémů • porovná ekosystémy vegetačních pásů a stupňů • popíše základní strukturu (části) a funkci ekosystému a odlišnost mezi ekosystémy přirozenými (les), uměle založenými (některé lesy, rybník) a uměle udržovanými (pole, zahrady) 	<ul style="list-style-type: none"> - organismy a prostředí - rozmanitost ekosystémů
ZÁKLAD A TRVÁNÍ ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše a rozliší buňku rostlinnou a živočišnou • objasní základní funkce buňky a charakterizuje jejich průběh • objasní vztah fotosyntézy a buněčného dýchání • uvede základní rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy, uvede příklady • vysvětlí význam specializace buněk, vyloží, co jsou pletiva a tkáně, uvede příklady stavby, funkce orgánů a orgánových soustav • objasní rozdíl mezi dělením buněčného jádra při vzniku tělní buňky (při růstu) a při vzniku pohlavní buňky 	<ul style="list-style-type: none"> - buněčný základ života - dědičnost

<ul style="list-style-type: none"> • uveďte rozdíly mezi rozmnožováním nepohlavním a pohlavním a různé případy vývoje organismů (přímý, nepřímý, s proměnou nedokonalou a dokonalou) • jmenuje J. G. Mendela jako zakladatele nauky o dědičnosti (genetiky) • objasní, co je vloh (gen), řekne, že každá vloh je podmíněna dvěma alelami, rozliší alely převládající a potlačené • podle schématu určí, co je kříženec 1. a 2. generace a vyloží první dva Mendelovy zákony • objasní pojem genotyp a fenotyp • uveďte, že geny jsou uspořádány za sebou v chromozomech, že chromozomy tvoří velmi složitá látka, která se označuje jako DNA • uveďte příklady látek a vlivů prostředí, které vyvolávají změny v uspořádání chromozomů – mutace a objasní jejich nebezpečí • objasní, co je genofond a jaký význam má jeho ochrana • vyjádří, že plemena a odrůdy jsou výsledky šlechtění, objasní, co jsou geneticky modifikované organismy • hodnotí rozmanitost organismů v přírodě a důležitost jejich ochrany 	
NAŠE PŘÍRODA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam podnebí, množství vody a složení zemského povrchu v souvislostech s vývojem přírody pro současnou rozmanitost přírody uveďte příklady druhové a ekosystémové rozmanitosti v naší přírodě a popíše, které ekosystémy jsou v okolí • vysvětlí význam a způsoby ochrany jednotlivých druhů organismů i ochrany celých ekosystémů s ohledem na regionální zvláštnosti • rozliší maloplošná a velkoplošná chráněná území a vyjmenuje naše národní parky • vysvětlí základní pojmy z učiva o 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmanitost podmínek života v naší přírodě - rozmanitost ekosystémů v naší přírodě - ochrana naší přírody

5.7.5. Přírodopis II

Časové a organizační vymezení

- učivo druhého stupně navazuje na předmět přírodověda prvního stupně
- předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti člověk a příroda: chemie (ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy), fyzika (fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak), zeměpis (rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky)
- vyučuje se v přírodopisné učebně
- řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné
- při laboratorních cvičeních se třída s počtem žáků nad 24 dělí na dvě skupiny
- ve výuce upřednostňujeme pozorování okem, lupou a mikroskopem, využíváme video, přírodniny, pokusy, práci s jednoduchým klíčem a atlasy, referáty a popisování obrázků
- předmět rozvíjí zájem žáka o přírodu a její poznávání (předáváme mnoho různých informací, ale ještě nepřipravujeme odborníky pro jednotlivé oblasti – připravujeme občany, kteří přijdou do přírody trávit volný čas, kteří budou v různém smyslu a různými způsoby rozhodovat o akcích ovlivňujících přírodu, budou vštěpovat svým dětem vztah k přírodě a budou se v ní nějak chovat, mít k ní vlastní postoje)

Výchovné a vzdělávací strategie:

1. Kompetence k učení:

- čtení s porozuměním a vyhledávání informací
- práce s textem (učebnice, atlasy, klíče)
- provádět pokusy, pozorovat, porovnávat, kritický posuzovat a vyvozovat závěry
- využívat přehledů v učebnici
- uspořádat výstavky rostlin

2. Kompetence k řešení problému:

- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle (výsledků)
- zapojovat talentované žáky do biologické olympiády a dalších soutěží
- využívat video, internet, počítačové programy
- připravovat samostatné referáty
- třídit obrázky živočichů a rostlin

3. Kompetence komunikativní

- spolupracovat při řešení úloh
- využívat skupinové práce
- hodnotit stav zeleně v okolí

4. Kompetence sociální a personální

- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je
- týmová práce při projektových úkolech
- prezentovat výsledky projektů
- diskutovat ve skupině i v celé třídě

5. Kompetence občanské

- uvědomovat si své školní povinnosti a zodpovědnost za domácí přípravu
- chápat přírodu z hlediska ekosystému, ekologický myšlící jedinec
- vést žáky k třídění odpadů
- rozhodovat se v zájmu ochrany zdraví

6. Kompetence pracovní

- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

- pracovat s mikroskopem a lupou

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

PLANETA ZEMĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé i neživé přírody • vysvětlí vznik vesmíru a vesmír. těles, zná postavení Země ve vesmíru • popíše stavbu zemského tělesa 	<p>úvod, vstupní motivační dvoustrana vznik života na Zemi</p>
ŽIVOT NA ZEMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s vznikem a projevy života na Zemi, rozmanitostí přírody • seznámí se s podmínkami života a vztahy mezi organismy • pochozí potravní vztahy mezi organismy a také okolnost, že člověk je též součástí těchto vztahů • porozumí potravnímu řetězci a potravní pyramidě, umí sestavit potravní řetězec • aplikuje praktické metody poznávání přírody, zná přístroje k poznávání přírody • používá mikroskop, zná jednotlivé části přístroje • připraví jednoduchý mikroskop. preparát 	<p>projevy života podmínky života rozmanitost přírody vztahy mezi organismy jak zkoumáme přírodu mikroskop</p>
ZÁKLADNÍ STRUKTURA ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • pochozí, že základní staveb. jednotkou všech organismů je buňka • popíše stavbu rostlinné a živočišné buňky, vysvětlí funkci organel a projevy živých organismů • vysvětlí rozdíly mezi rostlinnou a živočišnou buňkou • uvede rozdíly mezi jednobuněčným, koloniálním a mnohobuněčným organismem 	

PŘEHLED ORGANISMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů rostlin i živočichů • pochopí význam třídění organismů do systému a jejich pojmenování podle odborného názvosloví • zná jednotlivé taxonomické jednotky • uvede příklady nebuněčných organismů (viry) • uvede příklady virových onemocnění a způsob ochrany před nákazou • popíše bakteriální buňku a různé tvary bakterií • uvede na příkladech z běžného života význam bakterií v přírodě i pro člověka • zná choroby bakteriálního původu • umí popsat rozdíl. způsoby života • zná způsoby ochrany před bakteriálními onemocněními • zná význam sinic v potravním řetězci a v přírodě(fotosyntéza) • zná rizika vyplývající z přemnožení sinic v letním období • chápe rozdíly mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými houbami • popíše stavbu houby, způsoby rozmnožování a výživy • pozná významné zástupce (i s pomocí atlasu) jednotlivých skupin hub a jejich význam v ekosystému • umí popsat tělo lišejníku a objasní funkci dvou organismů v jejich stelce • pozná vybrané druhy • vysvětlí význam lišejníků v přírodě • pochopí souvislosti mezi způsobem výživy vodních řas a jejich významem pro ostatní vodní organismy • pochopí rozdíl mezi mnohobuněčným organismem a souborem buněk • naučí se rozlišovat jednotlivé typy řas a zařadit je do prostředí, v němž žijí • pozná některé naše druhy řas 	<p>soustava organismů</p> <p>viry</p> <p>bakterie</p> <p>sinice</p> <p>houby</p> <p>lišejníky</p> <p>řasy</p> <p>prvoci</p>

<ul style="list-style-type: none"> zná významné zástupce jednobuněčných živočichů (prvků), stavbu jejich těla, rozmnožování a význam v přírodě 	
MNOHOBUNĚČNÍ ŽIVOČICHOVÉ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> popíše vnitřní a vnější stavbu těla bezobratlých živočichů, způsob získávání potravy, rozmnožování a jejich výskyt v přírodě pochozí význam názvu skupiny živočichů – funkce žahavých buněk uvědomí si prostředí, ve kterém žijí pochozí rozdíl ve způsobu života volně žijících ploštěnců a cizopasných ploštěnců, zejména způsob rozmnožování a výživy zná preventivní opatření před nákazou vnitř. parazity zná rozdíl ve stavbě těla ploštěnců a hlístů, rozlišuje jednotlivé skupiny měkkýšů podle charakter. znaků těla - plže, mlže, hlavonožce seznámí se způsobem života vybraných zástupců a jejich postavením v přírodě zná význam živočichů v ekosystému popíše způsob života žížaly obecné a její hospodářský význam, dokáže popsat vnitř. a vnější stavbu jejího těla zná základní členění těla, umí popsat vnitřní stavbu těla členovců zná členění těla pavoukoců, jejich výživu a rozmnožování zná zástupce uvedených řádů pavouků uvědomí si vliv některých zástupců roztočů na zdraví člověka pochozí, proč členíme korýše mezi členovce – velikost, způsob pohybu, stavbu těla uvědomí si velkou rozmanitost této skupiny živočichů umí zařadit jednotlivé zástupce do prostředí ve kterém žijí uvědomí si souvislosti mezi pojmenováním vzdušnicovců a 	<p>žahavci ploštěnci hlísti měkkýši kroužkovci pavoukocvi korýši vzdušnicovci hmyz ostnokožci</p>

<p>způsobem jejich dýchání</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí popsat vnější i vnitřní stavbu hmyzu, rozeznat různé typy ústních ústrojí • pochopí rozdíl v rozmnožování hmyzu - rozdíl mezi proměnou dokonalou a nedokonalou • orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce, jejich způsob života a přizpůsobení se danému prostředí • pochopí význam hmyzu v ekosystému • seznámí se s životem vybraných druhů ostnokožců • umí rozlišovat jednotlivé skupiny bezobratlých živočichů a zařazuje je do hlavních taxonomických skupin 	
ČLOVĚK A PŘÍRODA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí zhodnotit význam živočichů v přírodě i pro člověka • vymezí složky ekosystému a souvislosti potravních řetězců • chápe důležitost ochrany přírody a života na Zemi • při poznávání významných zástupců organismů používá zoolog. klíče a atlasy 	<p>společenstvo organismů ekosystém člověk zasahuje do přírody ochrana přírody</p>

7. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

OPAKOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam a zásady třídění organismů 	<p>opakování učiva 6. ročníku</p>
ZOOLOGIE, STRUNATCI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe, proč obratlovce řadíme mezi strunatce • umí odlišit vývojově nižší strunatce od vyšších, zná společné znaky strunatců • chápe, proč jsou kruhoústí a paryby méně dokonalejšími obratlovci než ostatní 	<p>kruhoústí paryby ryby obojživelníci plazi ptáci</p>

- umí popsat jejich charakteristické znaky, prostředí, ve kterém žijí, zná jejich zástupce
- seznámí se s zvláštnostmi stavby těla
- zná význam těchto živočichů v přírodě, ekosystému i pro člověka
- dokáže vysvětlit, jak jsou ryby přizpůsobeny životu ve vodě
- umí podrobněji charakterizovat ryby na příkladu kapra
- pozná vybrané zástupce mořských a sladkovodních ryb
- ví, čím se ryby živí, umí popsat způsoby rozmnožování
- chápe význam chovu ryb pro člověka
- rozliší skupiny obojživelníků
- popíše stavbu těla, rozmnožování a vývoj jedince
- pozná vybrané zástupce
- seznámí se s vývojem plazů
- charakterizuje skupiny plazů
- pozná vybrané zástupce plazů, umí je zařadit do jednotlivých řádů
- zná společné a odlišné znaky ještěřů a hadů
- uvede příklady druhů žijících v ČR
- zná zásady první pomoci při uštknutí zmijí
- zná zástupce cizokrajných ještěřů a hadů
- chápe zdokonalení vnitř. a vnější stavby těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu
- seznámí se s rozmnožováním, péčí o potomstvo a přizpůsobením život. prostředí
- chápe složité prvky v chování ptáků (hnízdění, dorozumívání, tahy)
- umí dát do souvislosti druh přijímané potravy a způsob jejího získávání se stavbou zobáku a nohou
- chápe rozdíly ve způsobu života různých řádů ptáků (pěvci, dravci, hrabaví atd.)
- pozná vybrané zástupce, zná jejich význam, umí je zařadit do prostředí, ve kterém žijí
- uvědomuje si vývojové souvislosti mezi ptáky a plazy
- uvědomí si, že nejdokonalejšími

<p>obratlovci jsou savci, mezi které patří i člověk (savci jsou zařazeni do 8. ročníku)</p>	
BOTANIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v systému rostlin • vyjmenuje různé druhy pletiv a funkce rostl. orgánů (fotosyntéza, dýchání, růst) • rozlišuje nižší a vyšší rostliny, má představu o rozmanitosti rostlinné říše • podle charakteristických znaků rozlišuje jednotlivé skupiny výtrusných rostlin • chápe jejich rozmnožování • při vzniku černého uhlí zná běžné druhy a jejich význam v přírodě, umí vysvětlit jejich úlohu • rozlišuje jednotlivé části rostl. těla a jejich funkci (kořen, stonek, list, květ, plod) • dokáže vysvětlit, které látky rostlina přijímá a které vznikají při fotosyntéze • ví, proč rostliny nazýváme producenty • seznámí se s rozmnožováním rostlin (opylení, oplození) a délkou života • vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami • porovná znaky nahosemenných a krytosemenných rostlin • podle charakteristických znaků rozlišuje skupiny nahosemenných rostlin (cykasy, jinaný, jehličnany) • charakterizuje a pozná jednotlivé zástupce našich jehličnanů • umí vysvětlit pojem krytosemenná, dvouděložná a jednoděložná rostlina, pozná rozdíly mezi nimi • je schopen uvést příklady těchto rostlin • podle morfologických znaků rozliší jednotlivé čeledi rostlin • zná významné zástupce • rozpozná a umí vyjmenovat naše listnaté stromy 	<p>systém rostliny výtrusné (mechorosty, kaprad'orosty) rostliny semenné nahosemenné rostliny krytosemenné rostliny</p>

SPOLEČENSTVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s ochranou rostlin • chápe zvláštnosti ekosystémů a významné druhy • používá botanické atlasy a klíče 	les vody a mokřady louky a pastviny pole a sídla

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

OPAKOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná společné znaky všech strunatců • vysvětlí, jak se přizpůsobili svému životnímu prostředí 	opakování učiva 7. ročníku

SAVCI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe, že savci jsou nejvyvinutějšími obratlovci, zná jejich vývoj • popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku • podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce • vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, apod.) • pozná vybrané zástupce • zná význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému • má přehled o rozšíření zvířat v ČR a ve světě • vysvětlí princip šlechtění a domestikace a uvede příklady • vysvětlí význam chovu jednotlivých hospodářských zvířat • vysvětlí pojem etologie a ekologie 	vývoj savců savci se přizpůsobují prostředí vnitřní stavba těla savců přehled hlavních skupin savců etologie

BIOLOGIE ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí zařadit člověka do systému živočišné říše a charakterizovat znaky lidského a živočišného organismu • vysvětlí vývoj člověka 	člověk v živočišném systému původ a vývoj člověka lidská plemena od buňky k člověku

<ul style="list-style-type: none"> • zná lidské rasy a jejich charakteristické znaky • rozdělí pojmy: buňka, tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus • zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla 	
ORGÁNOVÉ SOUSTAVY ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam soustav tvořících oporu, tvar těla a umožňujících pohyb • dovede pojmenovat základní svaly a kosti lidského těla • zná stavbu kostí a svalu • vysvětlí funkce kostí a svalů při pohybu a jejich součinnost • vysvětlí nejčastější vady držení těla a navrhne preventivní zásady • seznámí se s první pomocí při zlomeninách • zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci • zdůvodní důležitost krve a tělních tekutin v organismu • zná složení krve • vysvětlí funkce částí krve, rozliší krevní skupiny • popíše stavbu srdce a druhy cév • umí vysvětlit činnost srdce, krevní oběh • posoudí pozitiva a úskalí krevní transfuze (dárcovství krve) • vyjmenuje některé nemoci oběhové soustavy i jejich prevenci a zásady první pomoci • chápe význam mízní soustavy • pojmenuje a popíše části dýchací soustavy • vysvětlí činnost dýchací soustavy • vysvětlí mechanismus nádechu a výdechu • zná příčiny nemocí dýchací soustavy, prevence, zásady první pomoci • pojmenuje a popíše části trávicí soustavy, zná jejich funkci • vyjmenuje základní složky výživy a uvede jejich nejbohatší zdroje • zná význam vitamínů a zdravého 	<p>kosterní soustava svalová soustava oběhová soustava a tělní tekutiny mízní soustava dýchací soustava trávicí soustava výživa a zdraví vylučovací soustava kožní soustava nervová soustava smyslová ústrojí hormonální soustava pohlavní soustava</p>

život. stylu

- **vyjádří vlastní názor na problematiku zdraví, vytvoří zdravý jídelníček**
- **dokáže zdůvodnit vliv výživy a způsob stravování na zdraví člověka**
- **dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí**
- **v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky**
- **správně chápe energetické hodnoty stravy**
- **dokáže zaujmout postoj k lidem s obezitou, podvýživou a uvědomit si jejich pocity**
- **umí vyhledávat informace z oblasti zdravé výživy**
- **seznámí se s poruchami příjmu potravy**
- **zná pojmy anorexie (hladovění), bulimie (nadměrný příjem potravy), „ideální“ hmotnost, BMI, vegetariánství, veganství**
- **objasní pojem metabolismus**
- **zná příčiny některých nemocí trávicí soustavy a zásady první pomoci**
- **zná stavbu a funkci vylučovací soustavy**
- **chápe ledviny jako čistírnu krve**
- **pochopí tvorbu moči**
- **vyjmenuje některá onemocnění a jejich příčiny, prevenci**
- **zná význam a stavbu kůže**
- **zná příčiny onemocnění soustavy kožní, jejich prevenci a zásady první pomoci**
- **zná stavbu nervové soustavy**
- **chápe činnost nervové soustavy**
- **nakreslí neuron a synapsi, vysvětlí princip přenosu vzruchů**
- **popíše části mozku a jejich význam**
- **zná příčiny nemocí nervové soustavy, jejich prevence a zásady první pomoci při úrazu**
- **vyjmenuje smyslové orgány a jejich umístění**
- **umí jednotlivé orgány popsat a vysvětlit ochranu před poškozením**
- **najde společné a rozdílné znaky nervového a hormonálního řízení**

<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje žlázy s vnitřním vyměšováním • dovede popsat jejich umístění v těle • zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení organismu • popíše stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy • vysvětlí způsob oplození 	
VÝVIN ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní význačnost puberty v životě člověka • chápe nebezpečí přenosu pohlavních chorob • umí vysvětlit základní etapy nitroděložního vývoje • orientuje se ve vývojových etapách lidského života • žák chápe a umí vysvětlit jedinečnost každého člověka , nedílnou jednotu tělesné i duševní stránky • umí vysvětlit tělesné, duševní a společenské změny v dětství, pubertě a dospívání • dokáže vysvětlit pojmy pohlaví, prepuberta, puberta, adolescence, hormony, sexualita, primární a sekundární znaky dospívání • chápe rozdíl mezi přátelstvím, láskou mateřskou a partnerskou • rozumí fyziologickým změnám v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování • chápe nebezpečí přenosu pohlavních chorob • diskutuje o těhotenství a rodičovství mladistvých • orientuje se v potřebách těhotné matky a novorozence • chápe poruchy pohlavní identity • vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu, uvede příklady v praktickém životě 	<p>období lidského života změny v životě člověka a jejich reflexe genetika</p>

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm • chápe zdraví jako největší bohatství člověka • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu • dodržuje zásady osobní, intimní a duševní hygieny • chápe význam otužování a zdravého pohybu • seznámí se s ochranou před civilizačními a jinými chorobami • svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá pomoc • projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví • v případě potřeby poskytne adekvátní pomoc 	<p>tělesná a duševní hygiena režim dne ochrana před chorobami, chronickým onemocněním a úrazy první pomoc</p>

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

GEOLOGIE - VĚDA O ZEMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s poznatky o vzniku a vývoji vesmíru a vědami, které zkoumají neživou přírodu 	<p>význam geologie geologické vědy práce geologa v terénu</p>
HORNINY A MINERÁLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje různé způsoby vzniku minerálu, krystalové tvary • popíše fyzikální a chemické vlastnosti minerálů • podle chemického složení rozdělí minerály do jednotlivých skupin, pozná vybrané nerosty • zná možnosti použití u vybraných zástupců minerálů • na mapě surovin ČR vyhledá ložiska paliv a nerudných surovin 	<p>minerály, horniny krystaly, krystalové soustavy fyzikální a chemické vlastnosti minerálů určování minerálů</p>
ZEMĚ JAKO GEOLOGICKÉ TĚLESO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše rozdílnost jednotlivých sfér 	<p>stavba Země</p>

<p>Země</p> <ul style="list-style-type: none"> • objasní příčiny a důsledky pohybu litosférických desek • vysvětlí pohyby a utváření kontinentů • nakreslí a popíše vrásu a zlom • vysvětlí princip vzniku pohoří • objasní příčiny a důsledky sopečné činnosti a zemětřesení • vysvětlí způsob měření zemětřesení • nakreslí schéma činné sopky • objasní proces vzniku vyvřelých hornin, jejich složení a výskyt v přírodě a možné využití některých hornin • objasní proces zvětrávání a jejich vliv na změny zemského povrchu (vznik půd) • posoudí vliv jednotlivých půdotvorných činitelů na vznik půd • pojmenuje běžné krasové oblasti, na mapě ukáže krasové oblasti ČR • vyjmenuje vnější geolog. činitele a u každého z nich konkretizuje jejich tvořivou a rušivou činnost • diskutuje o působení člověka coby geolog. činitele utvářejícího zemský povrch • zdůvodní roli vnitřních a vnějších činitelů při vzniku hornin • objasní vznik hornin usazených • vysvětlí proces přeměny • seznámí se s některými druhy usazených a přeměněných hornin, zná jejich použití • uvede společné a rozdílné znaky vyvřelých, usazených a přeměněných hornin • chápe přírodní procesy, které vedly ke vzniku života na Zemi • popíše vrstvy atmosféry, důležitost ochrany • vysvětlí oběh dusíku, CO₂, kyslíku a vody v atmosféře • zná význam vody v přírodě a nebezpečí znečištění, oběh vody, zdroje pitné vody 	<p>litosféra horniny magmatické horniny metamorfované horniny sedimentární půdy voda atmosféra</p>
---	--

PŘÍRODNÍ ZDROJE A HOSPODAŘENÍ S NIMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe vliv člověka na přeměnu krajiny, získávání surovin a průmyslový rozvoj • diskutuje o odpovědnosti lidstva za stav životního prostředí • uvede kladné i záporné vlivy člověka na životní prostředí • popíše obtíže spojené se vzrůstající populací • zná význam půdy a nutnost ochrany • uvědomí si nutnost ochrany přírody a zachování života na Zemi • chápe vymírání druhů jako důsledek změn klimatu 	obnovitelné a neobnovitelné zdroje ložiska nerostných surovin vliv těžby nerostných surovin na krajinu a životní prostředí
PŘÍRODNÍ KATASTROFY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe nebezpečí katastrof, které mohou ohrozit život na Zemi • uvědomí si nutnost ochrany přírody a zachování života na Zemi 	sopky zemětřesení tsunami sesuvy
DĚJINY PLANETY ZEMĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • popíše utváření zemského tělesa, rozdílnost jednotlivých sfér Země • chápe přírodní procesy, které vedly ke vzniku života na Zemi • charakterizuje jednotlivá geologická období • popíše vývoj lidského rodu • rozliší vývojové druhy • chápe vymírání druhů jako důsledek změn klimatu • seznámí se zákonitostmi vývoje a možnostmi zachování života na Zemi 	paleontologie vznik vesmíru, sluneční soustavy a Země geologické období, vývoj života
ČESKÁ REPUBLIKA OČIMA GEOLOGA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v geologické stavbě ČR pomocí geologické mapy • chápe geologický vývoj ČR v souvislosti s vývojem celé Evropy 	území ČR v geologické stavbě Evropy geologická stavba a vývoj ČR významné geologické objekty

5.8. Umění a kultura

5.8.1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu 1.-3.

Hlavními složkami hudební výchovy jsou zpěv a poslech hudby. Těžištěm hudebně – výchovné práce je zpěv. Žák je při zpěvu aktivní a tvořivý. Zpívaná píseň nejlépe rozvíjí pěvecké i hudební dovednosti a návyky žáků. V tomto období jde o zpěv jednohlasý. Učitel vede žáky k tomu, aby zpívali čistě, lehce a bez křiku. Dále je třeba střídat činnosti tak, aby žáci nezpívali po celou vyučovací hodinu.

Nejvhodnější jsou lidové písně, dětmi oblíbené písně umělé. Zařazujeme i písně místní či krajové. Současně s pěveckým výcvikem rozvíjíme sluch žáků, smysl pro čistotu intonaci a rytmus. Pro nácvik rytmu zařazujeme jednoduché doprovodné nástroje, popřípadě i hru na flétnu.

Vnímání hudby se rozvíjí v celé hudebně výchovné práci, nejvýrazněji při poslechu hudby. Poslechem se žáci učí soustředit se a hudbu citově prožívat. Zpěv by se měl stát pro děti potřebou i v jiných předmětech než Hv. Důležitý je každodenní zpěv jako doplněk učiva nebo příjemná relaxační chvilka.

Cíle vzdělávací oblasti:

- probouzet zpěvem lásku k hudbě
- dodržovat hlasovou hygienu
- rozvíjet hudební sluch žáků
- využívat v hodinách Orfovy nástroje rytmické i melodické
- zpěv spojovat s pohybovými aktivitami - hra na tělo, tanečky, jednoduché taneční variace a kroky
- vést děti k aktivním činnostem v HV
- nadaným žákům doporučovat zájmovou činnost

Charakteristika výuky:

S hudbou se žáci setkávají od malička. V počátcích Hv vycházíme ze znalosti jednoduchých lidových písní, které žáci znají z rodin, ze zpívání v mat. školách či dětmi oblíbených nahrávek. Žáci pracují ve třídě nebo v učebně Hv a jsou využívány dostupné vyučovací pomůcky.

Vzdělávací obsah je rozdělen do 4 oblastí:

1. Vokální činnost

- práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

2. Instrumentální činnost

- hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

3. Hudebně pohybová činnost

- ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

4. Poslechová činnost

- aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů, podob

Kompetence k učení

- zpívat podle dispozic žáků intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- vést žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- umožnit každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- rozlišovat jednotlivé kvality tónů, rozpoznat výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpoznat některé hudební nástroje, odlišit hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- sledovat pokrok všech žáků
- vést žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- rytmizovat a melodizovat jednoduché texty
- improvizovat v rámci nejjednodušších hudebních formách
- reagovat pohybem na znějící hudbu
- vyjadřovat pohybem tempo, dynamiku
- vysvětlit žákům, jak přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- vést dialog nebo diskusi o dojmu z uměleckého díla
- vytvářet příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- předkládat žákům dostatečné množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytovat prostor pro hudební projevy žáků
- vést žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence občanská

- seznamovat žáky s významnými hudebními díly a jejich autory
- navštěvovat hudební koncerty
- podporovat individuální hudební zájem dětí

Kompetence pracovní

- využívat jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- sledovat pokrok všech žáků
- vést k využívání různých nástrojů a vybavení

Výchovné a vzdělávací strategie 4. - 5. ročník

Vzdělávání v tomto výchovném předmětu přináší umělecké osvojování světa. U žáků je tak rozvíjeno estetické cítění, tvořivost a vnímavost.

Výuka HV probíhá v kmenových třídách nebo odborné pracovní HV s využitím klavíru, elektrických kláves, zobcových fléten, kytary a Orffových nástrojů bicích či melodických vždy jednou týdně. Cíleně vedeme žáky prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu. Tyto hudební činnosti v rovině produkce, recepce a reflexe jsou obsahem hudební výchovy, vzájemně se propojují a ovlivňují celkovou osobnost žáka.

Rozvíjejí individuální hudební dovednosti:

- sluchové
- rytmické
- pěvecké a intonační
- instrumentální
- hudebně pohybové
- hudebně tvořivé
- poslechové

Vzdělávání a výchova v daném předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- vést žáky k tomu, aby chápali kulturu a umění jako součást lidské existence
- podporovat subjektivní hudební vnímání, cítění, prožívání a představivost
- učit se kultivovanému projevu, utvářet si žebříček hierarchie hodnot, respektovat "krásno"

Kompetence k řešení problémů

- umět hodnotit bez zaujatosti kulturní hodnoty různých skupin, národů a národností s ohledem na dobu vzniku
- v estetických prožitcích žákům poskytnout dostatečný prostor pro různé vnímání hudební tvorby
- hledat vzájemnou propojenost mezi jednotlivými hudebními směry

Kompetence komunikativní

- v hudebních kracích rozvíjet schopnosti nonverbálního vyjadřování (gesta, mimika apod.)

- poskytnout žákům prostor pro kultivovaný a nebojácný projev
- účinně se zapojovat do diskuze, naslouchat promluvám druhých

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke společenské etiketě na kulturních akcích
- umět najít vhodný způsob své prezentace a nést zodpovědnost za své rozhodnutí
- posilovat sebedůvěru, samostatnost a uvědomovat si svou osobní zainteresovanost ve skupině a celé třídě

Kompetence občanské

- respektovat kulturní tradice národní a tradice cizích národů
- dát žákovi příležitost "interpretovat" hudbu podle svého individuálního zájmu
- vést žáky k pozitivnímu postoji v hudební tvorbě (instrumentální a vokální díla)

Kompetence pracovní

- dodržovat hygienická pravidla při hudebních činnostech
- umět pracovat a projevovat se na bázi spolupráce, tvořivosti a hudební instrumentace
- využívat znalosti a zkušenosti z oblasti hudby pro vlastní rozvoj estetického vnímání

Charakteristika vyučovacího předmětu pro 6.-9. ročník

Realizuje se ve vzdělávacím oboru Umění a kultura. Časová dotace činí 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v učebně hudební výchovy. Cílem je upevnit u žáků pozitivní vztah k hudbě, správné pěvecké návyky i zásady hlasové hygieny. Hlavními složkami hudební výchovy jsou vokální, instrumentální, poslechové a hudebně-pohybové činnosti. Žáci získávají celkový přehled o dějinách české i světové hudby minulosti i současnosti, osvojí si základy hudební teorie a práci s Orffovým instrumentárem. Dovedou kriticky hodnotit vlastní práci i práci ostatních, samostatně vytvořit hudební recenze a kritiky a chápat hudbu jako celek v širších kulturních souvislostech.

Klíčové kompetence:

1. kompetence k učení

- žák podle individuálních schopností a dovedností vyhledává a třídí informace
- používá obecnou hudební terminologii
- dovede propojit znalosti do souvislostí

2. kompetence k řešení problémů

- slovně charakterizují skladby, porovnávají je a hledá souvislosti mezi vlastními zkušenosti a zkušenostmi autorů hudebních děl
- samostatně a kriticky přemýšlí

3. kompetence komunikativní

- vyjadřuje svůj názor, dokáže jej obhájit a toleruje názory spolužáků

4. kompetence sociální a personální

- aktivně se zapojuje do diskuze
- spolupracuje se spolužáky

5. kompetence občanské

- získává představu o hudbě v širších kulturních souvislostech

6. kompetence pracovní

- žák se koncentruje na výkon a na dokončení úkolů
- dodržuje stanovená pravidla při všech formách práce

1. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvuk a tón, zpívá jednoduché lidové a umělé písně • rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná výrazné tempové a 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), - hlasová hygiena,

dynamické změny v proudu znějící hudby	- rozšiřování hlasového rozsahu - hudební hry a říkadla
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchý doprovod 	- hra na jednoduché nástroje z Orffova instrumentáře - rytmizace říkadel, rytmické hry
HUDEBNĚ-POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje pohybem na znějící hudbu a zpěv 	- jednoduchý pohybový doprovod k znějící hudbě, hra na tělo - taneční hry se zpěvem - jednoduché lidové tance - orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná druhy hlasů • rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby 	- hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. hudební kontrasty - hudební nástroje: flétna, klavír, housle, kytara - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj

2. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, zpívá melodii stoupavou a klesavou s doprovodem nástroje • orientuje se v jednoduchém notovém zápisu • rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby 	- pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), - hlasová hygiena, - rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 taktu - jednoduchý kánon - notová osnova, houslový klíč, druhy not, takt 2/4, 3/4, taktová čára, repetice - hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.)

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, písně využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře 	<ul style="list-style-type: none"> rytmizace a melodizace textů, hra na tělo, hra na ozvěnu hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orfova instrumentáře hudební doprovod (akceptace těžké doby v rytmickém doprovodu,
HUDEBNĚ-POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie 	<ul style="list-style-type: none"> jednoduché lidové tance, krok přísunný, poskočný taktování 2/4, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý takt, taneční hry se zpěvem orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé kvality tónu, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální 	<ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi tóny – souzvuk hudební výrazové prostředky– rytmus, melodie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) hudební styly a žánry, vážná a populární hudba lidová a umělá píseň poslech dětských sborů nástroje bicí a dechové

3. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase a v jednoduchém dvojhase orientuje se v notovém zápisu 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev - rozvoj pěveckých dovedností (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena rozšiřování hlasového rozsahu a upevnění tonálního cítění hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu

	<ul style="list-style-type: none"> - dvojhlas - kánon, lidový dvojhlas apod. - vokální improvizace, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) - orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie - druhy not a pomlk
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře • improvizuje doprovod k písním 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, jednoduchých skladbiček pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře a jednoduchých melodických nástrojů - rytmicke, melodizace, hudební improvizace, hudební doprovod (akceptace těžké doby v rytmickém doprovodu, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď),
HUDEBNĚ-POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie • uchovává a reprodukuje jednoduchý taneční pohyb 	<ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, - taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků, - orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci /polka, mazurka/ či pohybových hrách,
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • diferencuje hudbu populární a vážnou 	<ul style="list-style-type: none"> - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky – rytmus, melodie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu - hudební styly a žánry – hudba taneční, populární a vážná hudba - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) - poslech hudby s danými nástroji - dechové, bicí, smyčcové, strunné

4. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti • orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> - pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu (h-d2) - hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas - intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď, hra na řetěz) - grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis v notové osnově (linky, mezery, pomocné linky) - orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI A POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	<ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů - tvoření hudební hry v dur s rozsahem oktávy, spolupráce - doprovod dvěma tóny na nástroje melodické, využití pentatoniky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj, hudební styly a žánry-hudba taneční, pochodová, ukolébavka - propojenost mezi jednotlivými hudebními směry - hudební formy - malá písňová forma (a, b ...) - grafický záznam melodie - rytmické schéma jednoduché skladby (její části - motivku, tématu apod.), záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí 	<ul style="list-style-type: none"> - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba přede her, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akceptace těžké doby v

elementární hudební improvizace	rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny 	<ul style="list-style-type: none"> kvality tónů – délka, síla, barva, výška hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, harmonie a její změny v hudebním proudu vybrané skladby hudebních skladatelů: B. Smetana, A. Dvořák, P. I. Čajkovskij, J. S. Bach, J. J. Ryba, W. A. Mozart, J. Haydn, L. v. Beethoven, A. Vivaldi, L. Janáček, V. Novák, C. Orff, G. Gershwin, J. Ježek aj. umění jako součást lidské existence, subjektivní estetické vnímání, cítění, prožívání, představivost individuální interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s tanečními kroky, gesta, mimika orientace v prostoru – pamětné uchování a samostatná reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

5. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje 	<ul style="list-style-type: none"> pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu (h-d2) hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas intonace, vokální improvizace - diatonické

	<p>postupy v durových a mollových tóninách, hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď, hra na řetěz) - grafický záznam vokální hudby - čtení a zápis v notové osnově (linky, mezery, pomocné linky) - orientace v notovém (grafickém) záznamu jednoduché melodie, její reprodukce</p>
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI A POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby 	<p>- hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů - tvoření hudební hry v dur s rozsahem oktávy, spolupráce - doprovod dvěma tóny na nástroje melodické, využití pentatoniky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj, hudební styly a žánry - hudby v chrámu, na zámku, hudba polyfonní a homofonní, lidová kapela, jazzový orchestr, rocková kapela - propojenost mezi jednotlivými hudebními směry - hudební formy - velká písňová forma - grafický záznam melodie - rytmické schéma jednoduché skladby (její části - motivku, tématu apod.), záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů</p>
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace 	<p>- rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akceptace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma - tónika, dominanta, aplikace v doprovodu písně, využití pentatoniky</p>
POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické 	<p>- vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a</p>

<p>i zřetelné harmonické změny</p>	<p>sestupná), zvukomalba, harmonie a její změny v hudebním proudu - symfonický orchestr, dirigent, sbormistr, nástrojové skupiny orchestru - vybrané skladby hudebních skladatelů: B. Smetana, A. Dvořák, P. I. Čajkovskij, J. S. Bach, J. J. Ryba, W. A. Mozart, J. Haydn, L. v. Beethoven, A. Vivaldi, L. Janáček, V. Novák, C. Orff, G. Gershwin, J. Ježek aj. - umění jako součást lidské existence, subjektivní estetické vnímání, cítění, prožívání, představivost - individuální interpretace hudby - slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)</p>
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace 	<ul style="list-style-type: none"> taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, jednoduché lidové tance pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s tanečními kroky, gesta, mimika orientace v prostoru – pamětné uchování a samostatná reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách

6. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ZPĚV JEDNOHLASU V RÁMCI VOKÁLNÍCH ČINNOSTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Uplatňuje zásady hlasové hygieny a pěvecké návyky 	<p>zpěv jednohlasu lidová a umělá píseň tempo, dynamika a intonace v písni improvizace na danou píseň</p>
VOKÁLNÍ, POSLECHOVÉ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Aktivně se zapojuje do hudebních aktivit 	<p>tvořivá práce v oblasti poslechu a zpěvu analýza poslechových skladeb srovnání skladeb v rámci období</p>
RYTMUS A INTONACE V PÍSNI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Zpívá rytmicky přesně a intonačně čistě dle svých individuálních dispozic 	<p>Druhy rytmů v lidové a umělé písni Intonace a její analýza při zpěvu intonace a analýza při poslechu skladby</p>

ANALÝZA RYTMICKÉHO CELKU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže zopakovat jednoduchý rytmický celek 	Vytleskávání jednoduchého rytmu analýza poslouchaných rytmů tvoření vlastních rytmických celků
NOTOVÝ ZÁPIS A ZÁKLADY HUDEBNÍ TEORIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v notovém zápise 	Délka not stupnice a tonina aplikace v písních takty
HUDEBNÍ DOPROVODY K PÍSNÍM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Vytváří doprovod k písním s využitím Orffova instrumentáře 	jednoduché doprovody k písním rytmické a melodické nástroje Orffova instrumentáře vytvoření vlastního orchestru prezentace improvizovaných skladeb seznámení s Orffovým instrumentářem
RYTMUS, TEMPO, DYNAMIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže držet rytmus a tempo, reaguje na dynamiku 	poslech a aplikace v rámci poslechových skladeb změny tempa a dynamiky dynamické značky
KONTRAST V HUDBĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v dynamice a hudebním kontrastu 	kontrast ve zpěvu kontrast při poslechu názvosloví dynamika v poslechové skladbě sluchová analýza
SYMFONICKÉ A KOMORNÍ OBSAZENÍ ORCHESTRU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se ve znacích a hudebním spektru symfonického orchestru 	role dirigenta komorní seskupení symfonický a komorní orchestr nástrojové obsazení orchestru zvukové možnosti nástrojů
DĚLENÍ A ZVUKOVÉ MOŽNOSTI HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Dokáže rozdělit hudební nástroje 	dechové nástroje smyčcové nástroje

podle skupin a zvukových možností	bicí nástroje strunné nástroje aplikace zvukových možností nástrojů v poslechu role dirigenta zvukové spektrum komorního a symfonického orchestru netradiční nástrojové obsazení v orchestru
HUDEBNÍ FORMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v pojmosloví hudebních forem 	dělení hudebních forem podle slohových období rondo opera píseň koncert srovnání na základě poslechových skladeb

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

DYNAMIKA A RYTMUS V PÍSNĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Zpívá dle individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně 	analýza rytmického celku vytleskávání zadaného rytmu tvoření vlastních rytmických celků dynamika v poslechové skladbě dynamická znaménka rytmus v lidové a umělé písni
DYNAMIKA A KONTRAST VE STYLOVÝCH OBDOBÍCH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v proudu znějící hudby a vnímá hudebně-výrazové prostředky 	kontrast v rámci poslechových skladeb dynamická znaménka kontrast v rámci komorního seskupení kontrast v rámci symfonického orchestru zvukové možnosti nástrojů a kontrast
VÝRAZOVÉ MOŽNOSTI HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Rozpozná hudební nástroje a jejich výrazové možnosti 	ton a zvuk dynamika a výraz jednotlivých nástrojových skupin
DOPROVODY K PÍSNÍM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Realizuje písně různých žánrů a stylů jednoduchými doprovody s využitím hudební improvizace 	Orffův rytmický a melodický instrumentál tvoření doprovodů k písním vlastní doprovod k lidové písni tvoření orchestru

	prezentace hudební skladby
HUDEBNÍ KLIP	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Vytvoří hudebně-pohybové vystoupení 	skupinová práce pohybové ztvárnění připravené poslechové skladby pohybové ztvárnění skladby nebo písně dle vlastního výběru
SROVNÁNÍ SKLADEB JEDNOTLIVÝCH STYLOVÝCH OBDOBÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Zařadí hudbu do stylových období a porovná ji se skladbami různých období 	průřez znaky a představiteli jednotlivých období poslechové skladby - srovnání analýza poslouchané skladby z hlediska nástrojového složení, dynamiky a kontrastu
ZÁSADY HLASOVÉ HYGIENY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky 	správné pěvecké návyky intonace, dynamika, rytmus a kontrast

8. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VLASTNOSTI TÓNU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Sluchově rozliší základní vlastnosti tónu, melodie a dynamiky 	ton a zvuk barva a výška tonu vzestupná a sestupná melodie dynamika, rytmus, tempo, kontrast
DOPROVODY K PÍSNÍM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Tvoří jednoduché doprovody a využívá hudební improvizaci 	Orffův instrumentář tvoření doprovodů k zadané písni tvoření vlastních doprovodů rytmické a melodické nástroje Orffova instrumentáře prezentace hudební skladby
ZÁSADY HLASOVÉ HYGIENY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Dodržuje zásady hlasové hygieny a správné pěvecké návyky 	správné pěvecké návyky rytmus, intonace, dynamika, kontrast
HUDEBNÍ STYLY A ŽÁNRY	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> Zařadí hudbu do žánrů a porovná ji se skladbami ostatních období 	<p>přehled hudebních období a představitelů přehled hudebních žánrů a znaků jednotlivé hudby poslech a srovnání na základě odlišností jednotlivých období analýza poslechové skladby a srovnání</p>
HUDEBNÍ KLIP	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Vytvoří jednoduché hudebně-pohybové vystoupení 	<p>pohybové ztvárnění hudby pohybové reakce na zadaný hudební úryvek vlastní námět s hudebním podkladem</p>
HUDEBNĚ-VÝRAZOVÉ PROSTŘEDKY V RÁMCI POSLECHOVÝCH ČINNOSTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v proudu znějící hudby 	<p>analýza skladby zvukové možnosti hudebních nástrojů při poslechu sluchová analýza hudebního úseku dynamika, kontrast, rytmus a tempo ve skladbě netradiční hudební pojetí skladby</p>
HUDEBNÍ KRITIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Vnímá hudbu v širších souvislostech 	<p>studium hudebních pramenů z oblasti hudební teorie a kritiky prezentace hudební kritiky znaky a obsah hudební kritiky</p>

9. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Dodržuje zásady hlasové hygieny a správné pěvecké návyky 	<p>zpěv jednohlasu a vícehlasu správná hlasová hygiena intonace, rytmus a dynamika v písni</p>
PRÁCE S RYTMEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Sluchově rozlišuje dvojzvuky a trojzvuky 	<p>sluchová analýza a opakování rytmických úseků</p>
HUDEBNÍ DOPROVODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Tvoří doprovody k písním a využívá hudební improvizaci 	<p>hudební improvizace tvoření doprovodů zadané písni nebo úryvku skladby prezentace skladeb dle vlastního výběru</p>

	rytmické a melodické nástroje Orffova instrumentáře zapojení netradičních nástrojů, využití zvuků a šumu
POSLECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Zařadí hudbu do období a porovná ji s ostatními 	zařazení do slohového období srovnání jednotlivých skladeb z hlediska nástrojového obsazení a dalších kritérií zařazení hlavních představitelů k období znaky hudby v jednotlivých obdobích
HUDBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Vnímá hudbu v širších souvislostech 	hudba jako prostředek komunikace hudba a výtvarné umění hudba a literatura současná hudební produkce hudební žánry 20. století hudební kritika hudební časopisy, pořady a internetové portály
ARTIFICIÁLNÍ HUDBA 20. STOLETÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v artificiální hudbě 20. století 	druhy a žánry představitelé zvukové možnosti nástrojů zvuky a šumy jako náhražky hudebních nástrojů nové kompoziční snahy
HLUK A ŠUM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Vnímá výrazové prostředky hudebních nástrojů 20. století v artificiální hudbě 	nové výrazové možnosti artificiální hudby 20. století nové kompoziční snahy využití hluku a šumu v rámci kompozic
HUDEBNÍ KLIP	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Vytvoří hudebně-pohybové vystoupení 	pohybové ztvárnění hudby pohybové reakce na zadaný hudební úsek prezentace skladeb dle vlastního výběru
STYLOVÁ OBDOBÍ DO KONCE 19. STOLETÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v artificiální hudbě v rozmezí Baroko-přelom 20. století 	přehled období, představitelů analýza poslechové skladby

<ul style="list-style-type: none"> • Zařadí hudbu do stylových období 	zařazení skladeb období znaky hudby v rámci století srovnání osobností jednotlivých období
---	--

5.8.2. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu 1. - 3.

Cíle vzdělávací oblasti:

- vést žáky k vlastní výtvarné a aktivní tvorbě
- směřuje k podchycení a rozvoji zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve Vv
- seznamuje s používáním různých výtvarných technik
- učí chápat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky
- výtvarně zpracovat dané téma pro výtvarnou soutěž, výstavu nebo přehlídku

Charakteristika výuky:

Vyučovací předmět výtvarná výchova je úzce spjat s ostatními předměty všech vzdělávacích oblastí

Kompetence k učení

- vést žáky k učení prostřednictvím vlastní tvorby
- poznávat svět pomocí výtvarného umění
- rozvíjet u žáků tvořivost různými výtvarnými technikami
- vést žáky k aktivnímu obraznému vyjádření
- využívat poznatky v dalších výtvarných činnostech

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k vhodnému výběru výtvarných vyjadřovacích prostředků
- vést žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- využívat získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

- otevírat žákům možnosti přistupovat k umění jako ke způsobu dorozumívání
- vést s žáky diskusi o dojmu z uměleckého díla
- zapojovat žáky do diskuse a respektovat názory druhých
- umět ocenit obrazná vyjádření
- vést žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Kompetence sociální a personální

- poskytovat prostor pro osobité výtvarné projevy žáků
- pracovat tvořivě ve skupině
- vést žáky ke spolupráci a pomoci

Kompetence občanská

- seznamovat žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- navštěvovat výtvarné výstavy
- podchycovat individuální zájem o výtvarné umění a podporovat ho
- vštěpovat estetické požadavky na životní prostředí
- pomáhat žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům

Kompetence pracovní

- osvojovat výtvarné techniky a práci s výtvarnými nástroji
- dodržovat hygienická a bezpečnostní pravidla
- vést žáky k využívání návyků

a znalostí v další praxi

Výchovné a vzdělávací strategie Výtvarné výchovy ve 4. - 5.ročníku

Vzdělávací předmět Výtvarná výchova umožňuje žákům jiné než jen racionální poznávání světa. Je postavena na tvůrčích činnostech - na estetickém vnímání, tvorbě a interpretaci, rozvíjí smysl pro krásu a kulturnost okolního prostředí.

Výuka probíhá ve dvou vyučovacích hodinách týdně v kmenových třídách, v učebně Vv, v keramické dílně, ve volné přírodě i v počítačové učebně.

Učivo je podle obsahu zaměřeno na:

Rozvíjení smyslové citlivosti - podíl smyslů na vnímání reality a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Uplatňování subjektivity - činnosti vedou žáka k vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a vlastních zkušeností při vizuálně obrazném projevu.

Ověřování komunikačních účinků - hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, v komunikaci se spolužáky, v dílech výtvarného umění a v obrazových médiích.

Vzdělávání a výchova v daném předmětu směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- vést žáky k chápání kultury a umění jako součástí lidské existence
- podporovat a rozvíjet subjektivní výtvarné vnímání, cítění, prožívání představivosti
- vést k samostatnému pozorování a vnímání reality

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů, nacházet shodné, podobné a odlišné znaky
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě
- využít získaná poznání při vlastní tvorbě, volit vhodné řešení

Kompetence komunikativní

- vést žáky k vnímání i mimojazykového vyjadřování a umět tuto komunikaci využívat
- umět pojmenovávat vizuálně obrazné elementy, ve vizuálně obrazném vyjádření respektovat názory jiných
- poskytnout žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu výtvarnému projevu, k uplatnění osobní kreativity

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke společenské etiketě na kulturních akcích, výstavách
- umět tvořivě pracovat ve skupinách, vést ke kolegiální pomoci, podílet se na příjemné atmosféře ve skupině
- respektovat různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu
- podporovat sebedůvěru, vyzvednout úspěch ve vlastní tvorbě žáků

Kompetence občanské

- vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše národní tradice a historické dědictví
- pomáhat žákům vytvořit si pozitivní postoj k výtvarným dílům
- vést žáky k aktivnímu zapojování do kulturního dění, společenských aktivit

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- naučit se samostatně užívat vizuálně obrazné techniky
- vést žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi a zapojování do ochrany kulturních hodnot

Charakteristika předmětu pro II.st.

jejím cílem je:

- rozvíjení smyslové citlivosti, vedení žáků ke vnímání krásy kolem sebe a tím i rozvíjení jejich psychické rovnováhy a zdraví
- uplatňování subjektivity, rozvíjení postoje ke stávajícímu kulturnímu i historickému dědictví, nacházet v něm uspokojení

- ověřování komunikačních účinků, ukazovat na podstatu tvorby jako přirozeného projevu každého člověka a jako na jedinečný způsob komunikace a samostatně jej prakticky rozvíjet

Obsahové vymezení

Specifičnost postavení výtvarné výchovy spočívá v rozvíjení jedinečného dialogu se světem, přitom respektuje odlišné předpoklady a zkušenosti žáků, různost jejich dovedností a vlastních zážitků, tím vznikají nové, osobité výtvarné kompozice.

Časové vymezení

Výtvarná výchova je především předmětem činnostním postaveným na vnímání a prožitku a tudíž i vlastní interpretaci. Proto je doporučena dvouhodinová dotace (6.-7.roč), dvouhodinové bloky jednou za 14dní (8.-9.roč).

Organizační vymezení

Při podpoře činnostní složky je výuka vedena ve speciálně vybavené učebně (lavice,světlost...), spojené s ateliérem pro prostorové práce. Tato může sloužit i pro výuku volitelných předmětů. Kromě toho lze využít členitého terénu v okolí k tematickým pracem v plenéru. Část hodinové dotace v rámci větší názornosti je určena na návštěvy výstav a exkurze dle vyspělosti žáků.

Pozn. Žáci mohou výsledky své práce prezentovat na tradičních školních akcích, popř. se účastnit vyhlášených soutěží.

Uplatnění individuálního přístupu pro žáky s nadáním, či budoucím profesním zájmem (zaměření se na přípravu pro případné talentové zkoušky).

Kompetence k učení

- dle svých možností operovat s obecně užívanými termíny výtvarných technik, nástrojů a materiálů, slohů

- samostatně pozorovat a výtvarně dle svých možností a zkušeností zobrazovat, snažit se posuzovat a porovnávat

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávat dle svých možností informace, využívat je ke kreativnímu řešení výtvarného zobrazení

- je schopen v rámci svých možností toto řešení vizuálních zobrazení obhájit

Kompetence komunikativní

- je schopen podpořit své vizuálně obrazné vyjádření- vyjadřovat se výstižně,souvisle a dle své úrovně i kultivovaně

- dle svých pozorovacích schopností rozumět různým typům obrazových realistických vyjádření, popř. komentovat zobrazení z fantazie

Kompetence sociální a personální

- dle svých možností účinně spolupracovat ve skupině při kolektivním vizuálně obrazném vyjádření

- respektovat různá hlediska řešení zobrazení a čerpat z nich poučení jak ze současnosti, tak z historie

- v případě potřeby v rámci svých možností poskytnout pomoc. či o ní umět požádat

Kompetence občanské

- respektovat, oceňovat a chránit naše kulturní a historické dědictví

- projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům

- zapojovat se dle svých schopností do kulturního dění

Kompetence pracovní

- používat bezpečně a účinně materiály k realizaci vizuálně obrazného vyjádření

- přistupovat k výsledkům obrazného vyjádření jako ke společenské hodnotě, která je odkazem pro další generaci

- dle vlastních schopností využívat výtvarné dovednosti pro přípravu k dalšímu profesnímu zaměření

I. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) ; vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění
--	--

2. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ • na základě vlastní zkušenosti nalézá 	<ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura,

<p>a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p>
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) ; vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

3. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)
OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření) samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) ; vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní 	<ul style="list-style-type: none"> linie, tvary, objemy, světlost a barevnost, kontrast: tekoucí řeka, pohyb - frotáž, vlna + textil barevná krajina, louka - koláž můj kamarád zátiší (kontrast s pozadím, akvarel, tempera) textury (podobnost, kontrast, rytmus): kresba morfologických znaků z přírody, strom, list, květina (tužka, uhel, pastel) vitráž textura - jednoduchý vztah na základě

<p>postup, v prostoru pak uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p> <ul style="list-style-type: none"> při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy 	<p>podobnosti, kontrastu, rytmu, kombinace a proměna v ploše, objemu a prostoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proškrabávaná technika - tisk z výšky - modelování (mod. hmota, keram. hlína) - papírová loutka, využití textilu - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových: - ilustrace textů - volná malba (akvarel, tempera) - comics - uplatnění mozaiky a koláže
<p style="text-align: center;">UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</p>	
<p style="text-align: center;">výstupy</p>	<p style="text-align: center;">učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného umění) 	<ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, osobních zkušeností: - manipulace s objekty - pohyb těla s umístěním v prostoru - akční tvar malby, tuše, kresby - animovaný film (rozložení pohybu) - rozvíjení subjektivního prožívání představivosti - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko vnímavosti (vizuální, haptické, statické, dynamické): - hry s tvary, barvou, textilem - experimentování s barvou, tiskátky - vitráže - volba vhodného řešení
<p style="text-align: center;">OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p>	
<p style="text-align: center;">výstupy</p>	<p style="text-align: center;">učivo</p>
<ul style="list-style-type: none"> porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> - osobnostní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; nacházení shodných, podobných a odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastními interpretací, osobní kreativitou a alternativním přístupem - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) - vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření (besedy k výtvarnému umění, návštěvy výstav, exkurze

za poznáním, ochrana kulturních hodnot)

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)• užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku; v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostoru pak uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model• při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	<ul style="list-style-type: none">- prvky vizuálně obrazného vyjádření, textury, kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru:- postava, portrét- hry s barvou a linií, tuš- řez rajčetem, studie větvičky- zátiší, proporční vztahy- tematická kresba (tužka, uhl, pastel, jehla) a malba (akvarel, tempera)- vitráž- uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti, vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření:- proškrabávaná technika- modelování, keram. práce, sochařství- papírový objekt- různé techniky tisku- práce s textilem- smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření:- umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama- využití fotografie, tiskovin, televize,- uplatnění mozaiky, koláže, asambláže
UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě• osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného umění)	<ul style="list-style-type: none">- typy vizuálně obrazných vyjádření:- ztvárnění hračky či objektu- ilustrace textů- volná malba- sochařství- plastika- comics- rozvíjení subjektivního prožívání představivosti- přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko motivační (fantazie založená na smyslovém vnímání):- fantazijní hry s využitím různých výtvarných technik- experimentování s barvou, tuší, provázkem- vitráže- volba vhodného řešení

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> - osobnostní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování, nacházení shodných, podobných a odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastními interpretací, osobní kreativitou a alternativním přístupem - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: <ul style="list-style-type: none"> - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu), - vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření (besedy k výtvarnému umění, návštěvy výstav, exkurze za poznáním, ochrana kulturních hodnot) - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

6. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

TEORIE BAREV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá běžné pojmy z nauky o barvě • orientuje se v prostorových a barevných vztazích 	<ul style="list-style-type: none"> - základní dělení barev - míchání barev, funkce barev - Oswaldův kruh - barevné spektrum - zapouštění barev
PÍSMO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává zákl.tvary lineárního, kresleného písma, popř. řadí jej do nápisů, využívá hotového písma, jeho vzniku 	<ul style="list-style-type: none"> - vznik a vývoj písma, iluminované rukopisy - odlišnosti různých druhů písma, písmo lineární - písmo psané, kreslené, hotové - jeho využití v koláži - řazení písma do textur, využití v pozvánce, plakátku
ZOBRAZENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s proporcemi lidského těla, hlavy 	<ul style="list-style-type: none"> - zobrazení živé přírody - zobrazení techniky - reálné, z fantazie - zobrazení věcí denní potřeby

ZOBRAZENÍ DĚJOVÁ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vlastní výtvarné činnosti pro realizaci tematických prací 	<ul style="list-style-type: none"> - ilustrace k textu - vyjádření zvuku, pocitu, činnosti - dynamická - využití lidových tradic k zobrazení pohybu
ZOBRAZENÍ FIGURY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznamuje se s proporcemi lidského těla, hlavy 	<ul style="list-style-type: none"> - základní pojmy pro zobrazení hlavy, obličej, vlasů - zásady pro zobrazení proporcí lidského těla
DEKOR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v řazení prvků a kompozici (symetrická a asymetrická řazení) • rozlišuje běžné výtvarné nástroje, umí je použít 	<ul style="list-style-type: none"> - symetrie a asymetrie v ploše - řazení prvků - do kruhu, závěs
ARCHITEKTURA	
výstupy	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> - prvky městské architektury - zobrazení objektů z regionu (zmenšování) - prvky vesnické architektury - volná malba - stavební styl Egypta, Řecka
UŽITÉ UMĚNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linií • rozeznává zákl. tvary lineárního, kresleného písma, popř. řadí je do nápisů, využívá hotového písma, jeho vzniku • poznává základní rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zejména ilustrátorů dětských knih 	<ul style="list-style-type: none"> - návrhy na přebal - pozvánka
VÝTVARNÉ TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • poznává různé způsoby obrazových vyjádření skutečnosti - v malbě (figura, portrét, zátiší, krajina), v sochařství (socha, busta, reliéf), v architektuře (městská, vesnická, sakrální) 	<ul style="list-style-type: none"> - kresba - tuší, tužkou, perokresba, pastel - malba - mastné křídly, tempery, akvarel, tečkování - vitráž - její znaky, využití v papíru - koláž - papírová, textilní, dokreslovaná - kombinované techniky, založené na vlastní

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vlastní výtvarné činnosti pro realizaci tematických prací • poznává základní rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zejména ilustrátorů dětských knih 	<p>tvůrčí činnosti a výběru materiálu</p> <p>- vyškrabávání (vosk)</p>
VÝTVARNÁ KULTURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • poznává základní rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zejména ilustrátorů dětských knih • uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa 	<p>- dětské ilustrátory - rozlišení na základě vlastní zkušenosti, využití námětů k vlastnímu zpracování</p> <p>- vybraní zástupci českých, světových výtvarných umělců - pokus o vlastní reprodukci</p> <p>- výběr, třídění, porovnání výsledků vlastní tvůrčí činnosti, vysvětlení vlastního tvůrčího záměru</p> <p>- návštěva výstav, regionálních památek, povědomost o uměleckých aktivitách v obci</p>

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

KRESBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje představivost, fantazii a kreativně dotváří vlastní výtvarné projevy • uplatňuje výrazové vlastnosti linie 	<p>- výrazové prostředky a materiály v kresbě</p>
MALBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje ve vlastním výtvarném vyjádření teoretické i praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky • uplatňuje znalosti o proporcích (subjekt zvířecí, lidský) • uplatňuje představivost, fantazii a kreativně dotváří vlastní výtvarné projevy 	<p>- výrazové prostředky a materiály v malbě</p>
BARVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v řazení prvků, tvarové a barevné kompozici • používá běžných pojmů z nauky o 	<p>- uplatnění emocionální funkce barvy, poznávání jejího psychologického působení v tvarové a barevné nadsázce</p>

barvě	
ZOBRAZENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje ve vlastním výtvarném vyjádření teoretické i praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky • používá běžné i některé netradiční materiály pro výtvarné vyjádření, pojmenovává je • ověřuje pomocí porovnání vhodnost volby výtvarného materiálu, obhajuje jej 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarná schematizace (vlastní pojetí) - volný výtvarný přepis, popř. nadsázka - statické a dynamické zobrazení - dopravní prostředek - proporce lidské postavy, obličej - pokus o portrét - anfas - části živé a neživé přírody - struktura - výtvarné vyjádření dějových a prostorových vztahů s použitím náčrtu
DEKOR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v řazení prvků, tvarové a barevné kompozici • řeší úlohy dekorativního řazení prvků v ploše 	<ul style="list-style-type: none"> - vazba dekoru na tvar - textilní dekor
PÍSMO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává odlišnosti plošného a lineárního písma, využívá je při vlastním výtvarném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> - plošné písmo kreslené, konstruované - využití písma k dekorativním pracem - řazení písma do textur, jeho kombinace a vlastní kreativní zpracování - graffiti - jednoduché výtvarné návrhy ve spojení kompozic motivu a písma v ploše
ARCHITEKTURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • poznává regionální památky a jejich umístění, funkci • poznává různé způsoby uměleckého vyjádření v malbě, sochařství, volné grafice, užité grafice 	<ul style="list-style-type: none"> - proměny architektury v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti - Islám, románský styl, gotika - regionální zvláštnosti v architektuře
VÝTVARNÉ TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje ve vlastním výtvarném vyjádření teoretické i praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - vitráž - historie, zástupci, využití - dokreslovaná textilní koláž - vytrhávaná a dokreslovaná technika - vyklápění - vyškrabávání

	- prostorové práce - hlína, sádra
VÝTVARNÁ KULTURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • poznává regionální památky a jejich umístění, funkci • poznává různé způsoby uměleckého vyjádření v malbě, sochařství, volné grafice, užité grafice • poznává vybraná umělecká díla našich a světových představitelů 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení a následná vlastní reprodukce částí vybraných děl našich a zahraničních výtvarných umělců - malířů - návštěvy výstav, galerií a kulturních akcí regionu, vlastní interpretace jednotlivých událostí či uměleckých záměrů - účast na prezentaci vlastních vybraných prací

8. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

BARVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje linie, barvy, tvary v ploše , popř. prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, porovnává je a hodnotí s již existujícími podle vlastních zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> - expresivita , sytost a světlost barevných odstínů - tónování - kvaš a akvarel
ZOBRAZENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - detaily lidského těla - portrét, autoportrét, karikatura - menší krajinný prvek, perspektiva - iluze hloubky - ptačí perspektiva - předměty - duté nádoby (stínování šrafem) - technika - stroje, vynálezy - živá příroda - její zvláštnosti - fantastická krajina - comiks - ilustrace k textu
DEKOR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • uplatňuje linie, barvy, tvary v ploše , popř. prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, porovnává je a hodnotí s již existujícími podle vlastních zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> - ornament v historickém vývoji člověka - lidový ornament

PÍSMO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje linie, barvy, tvary v ploše , popř. prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, porovnává je a hodnotí s již existujícími podle vlastních zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> - prostorové písmo v ploše, jeho konstrukce - využití písma v reklamě - piktogramy - popisky
VOLNÁ GRAFIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti • zajímá se o nové kulturně-výtvarné projekty, třídí tyto poznatky, reprodukuje je při motivačním rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> - druhy volné grafiky - návrhy na známku, kartu - grafický list - pokus o vlastní zpracování
ARCHITEKTURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje materiální, technickou a estetickou stránku předmětu při jejich zobrazování • poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteristické znaky a stavební styly - byzanc, baroko, neoklasicismus - skicování budov, vybarvení skic - perspektiva v architektuře (úběžnice)
VÝTVARNÁ KULTURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • zajímá se o nové kulturně-výtvarné projekty, třídí tyto poznatky, reprodukuje je při motivačním rozhovoru 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastní vyhledávání a zpracování informací o vybraných českých a světových umělcích - sochařích - aktuality ze světa výtvarných zajímavostí - návštěvy výstav v obci popř. regionu - účast a prezentace vlastních výtvarných prací - kultura odívání, vlastní kreativní přístup a úprava zevnějšku
VÝTVARNÉ TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru • uplatňuje linie, barvy, tvary v ploše , popř. prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, porovnává je a hodnotí s již existujícími podle 	<ul style="list-style-type: none"> - malba - tempera, křída, gioconda - kresba - uhl, rudka, tužka, pero - koláž - tečkování barvou - lavírování

vlastních zkušeností	
----------------------	--

9. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

BARVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> osvojuje si základy vkusu a realizuje je v praktickém životě při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, zkušeností i fantazie a volí vhodný prostředek k jejich realizaci citlivě vnímá okolní uměleckou i mimouměleckou skutečnost 	<ul style="list-style-type: none"> kompozice, ohnisko světla, ohnisko pozornosti barevný kontrast barvy doplňkové (využití v reklamě)
ZOBRAZENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> osvojuje si základy vkusu a realizuje je v praktickém životě poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjadřuje své pocity, výsledky pozorování 	<ul style="list-style-type: none"> výtvarné zpracování struktury látky dotvoření neobvyklých přírodních a technických objektů zobrazení známých prostorových útvarů v různém materiálu (sádra, hlína) tematické zobrazení - člověk a válka člověk a zvíře - výraz obličejů v různých situacích, stáří, dětství výtvarné zpracování velkých krajinných útvarů- česká a světová krajinomalba (vzdušná perspektiva) zpracování silných citových zážitků (strach, bolest, přátelství...) miniatura a její užití
ARCHITEKTURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> chápe nezastupitelnost umění v životě člověka a společnosti osvojuje si základy vkusu a realizuje je v praktickém životě pozná vybraná umělecká díla, interpretuje je i vlastní postřehy o nich 	<ul style="list-style-type: none"> perspektiva výtvarné vyjádření velkých prostorových útvarů na základě pozorování a vlastních znalostí novogotika modernismus
PÍSMO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje poznané postupy pro vlastní budoucí realizaci a 	<ul style="list-style-type: none"> využití písma k vyjádření pocitu (zlost, něha..) logo (tvorba a využití)

prezentaci	- využití písma a kresebné zkratky k tvorbě plánu obce, jednoduché mapky - využití písma k návrhu na plaketu nebo medaili
UŽITÁ GRAFIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • citlivě vnímá okolní uměleckou i mimouměleckou skutečnost • projevuje estetický vztah ke svému okolí, podílí se na jeho vytváření a ochraně, nalézá vhodnou formu pro jeho prezentaci 	- návrh na bankovku - pokus o vlastní řešení obytné plochy, zařízení pokoje (hotel, kancelář..)
VÝTVARNÁ KULTURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • chápe nezastupitelnost umění v životě člověka a společnosti • osvojuje si základy vkusu a realizuje je v praktickém životě • poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti • pozná vybraná umělecká díla, interpretuje je i vlastní postřehy o nich • citlivě vnímá okolní uměleckou i mimouměleckou skutečnost • projevuje estetický vztah ke svému okolí, podílí se na jeho vytváření a ochraně, nalézá vhodnou formu pro jeho prezentaci 	- vybrané výtvarné styly a jejich představitelé v malbě (secese, kubismus) - pokus o vlastní zpracování - vyhledání a vlastní zpracování informací o vybraných českých i světových architektch - průmyslový design - estetická úroveň reklamy
VÝTVARNÉ TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • osvojuje si základy vkusu a realizuje je v praktickém životě • uplatňuje poznané postupy pro vlastní budoucí realizaci a prezentaci 	- malba (akvarel, tempera, mastná křída) - využití jiných kreslících materiálů (houbička, retardéry, urychlovače, optické splývání) - kresba - tuš, pero, tužka, rudka, uhl

5.9. Člověk a zdraví

5.9.1. Výchova ke zdraví

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti

odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Výchovu ke zdraví budou vyučovat ve svých třídách třídní učitelé, aby lépe poznali problematiku dané třídy a jednotlivé žáky a mohli tak účinněji předcházet negativním jevům a přispívat tak k vytváření přátelského prostředí ve škole.

Výchova ke zdraví je pojata také tak, aby učiteli vznikl prostor na aktivity se svou třídou a řešení konkrétních problémů. Výchova ke zdraví je úzce spjatá s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova, která je členěna do tří částí - osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Témata se uskutečňují prakticky, prostřednictvím vhodných her, cvičení, modelových situací a diskusí.

Dle konkrétních nabídek se využívají různé vzdělávací a kulturní akce.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu Výchova ke zdraví

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- klást důraz na práci s informacemi z různých zdrojů
- vést žáky k sebehodnocení
- klást důraz na individuální přístup
- vést žáky k mimoškolním aktivitám
- podporovat tvořivost žáků, netradiční aktivity

2. Kompetence k řešení problému

- motivovat žáky úkoly z praktického života
- zdokonalovat práci s tříděním a využitím získaných informací
- využívat výpočetní techniku
- využívat technické vybavení učeben
- podporovat spolupráci mezi staršími a mladšími žáky
- vést žáky k aktivnímu podílu na vyučování

3. Kompetence komunikativní

- vést žáky ke slušné komunikaci se spolužáky a s učiteli
- vést žáky k vhodné argumentaci a formulování vlastních myšlenek a názorů na problematiku zdraví
- vést žáky k tolerování ostatních myšlenek a názorů
- poskytnout žákům možnost realizovat se na školních webových stránkách
- podporovat přátelské vztahy mezi jednotlivými třídními kolektivy
- podporovat komunikaci s jinými školami v rámci různých soutěží a setkání
- využívat metod kooperativního učení

4. Kompetence sociální a personální

- používat různé formy skupinové práce
- střídat jednotlivé role při různých formách skupinové práce
- vést žáky k respektování dohodnutých pravidel chování
- naučit žáky základům kooperace a týmové práce

5. Kompetence občanské

- stanovovat pravidla chování v třídních kolektivech
- stanovená pravidla uvádět do souladu se školním řádem
- naučit žáky respektovat jiné národnostní a náboženské skupiny
- klást důraz na společný prožitek při různých aktivitách
- vést žáky k ochraně životního prostředí a okolí školy

6. Kompetence pracovní

- vést žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení vlastních možností při volbě povolání
- doplňovat výuku praktickými exkurzemi
- pomáhat žákům k profesní orientaci nabídkou volitelných předmětů a zájmových útvarů

6. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

NAŠE ŠKOLA TŘÍDA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • společně vytvoří pravidla chování ve škole, porovná je se školním řádem • dokáže se dohodnout na společném postupu při dodržování pravidel • dokáže se dohodnout na společném postupu v případě porušování pravidel • snaží se vytvářet příjemné školní prostředí • navrhuje náměty pro zlepšení chodu a činnosti školy • snaží se vymýšlet akce pro jiné třídy • snaží se navrhovat společné třídní akce • navrhuje řešení konkrétních problémových situací ve třídě a škole 	- význam a činnost základní školy
ŽIVOT V RODINĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si sebe ve vztahu k různým sociálním rolím • zdokonaluje komunikativní dovednosti na různých modelových situacích • umí vyjádřit své pocity a názory 	- rodina, komunikace v rodině i mimo ni
DUŠEVNÍ A TĚLESNÉ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže uvést na příkladech souvislost mezi duševním a tělesným zdravím 	- tělesná a duševní hygiena - režim dne - konflikt, problém, únik, nedorozumění, řešení situací
OSOBNÍ BEZPEČÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí se chovat v kritických situacích, zná důležitá telefonní čísla 	- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné chování - krizové situace, varovné signály a chování v krizových situacích, linky tísňového volání, dětská krizová centra

ZDRAVÁ VÝŽIVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vysvětlit význam zdravého životního stylu a zdravé výživy pro život člověka • umí vyhodnotit životní styl svůj a ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> - výživa a zdraví - zásady - režim dne
PREVENCE ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže uvést následky nezdravého životního stylu, kouření, alkoholismu na lidský organismus • ovládá způsoby odmítání návykových látek 	<ul style="list-style-type: none"> - podpora zdraví v komunitě - auto-destruktivní závislosti - kouření, alkohol

7. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

NAŠE ŠKOLA A TŘÍDA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • společně vytvoří pravidla chování ve škole, porovná je se školním řádem • dokáže se dohodnout na společném postupu při dodržování pravidel • dokáže se dohodnout na společném postupu v případě porušování pravidel • snaží se vytvářet příjemné školní prostředí • navrhuje náměty pro zlepšení chodu a činnosti školy • snaží se vymýšlet akce pro jiné třídy • snaží se navrhovat společné třídní akce • navrhuje řešení konkrétních problémových situací ve třídě a škole 	<ul style="list-style-type: none"> - význam a činnost základní školy
KLÍČE KE ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vyjádřit svůj názor k problematice zdraví • umí sestavit svůj režim dne a vyhodnotit jej • rozumí pravidlům prevence chorob, vysvětlí důležitost očkování • chápe problematiku 	<ul style="list-style-type: none"> - zdraví, nemoc, dědičnost, způsob života, stres, hygiena, původci nemocí, význam očkování, prevence přenosu infekčních chorob

hendikepovaných osob	
ZDRAVÁ VÝŽIVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí vztahům mezi výživou a zdravím jedince, dokáže uvést příklady 	- denní příjem potravy, pyramida výživy, poruchy příjmu potravy
ZNEUŽÍVÁNÍ NÁVYKOVÝCH LÁTEK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí účinkům návykových látek na lidský organismus • umí uplatňovat argumentaci vůči vrstevníkům v souvislosti s odmítáním návykových látek • ví, kde vyhledat pomoc • dokáže objasnit svými slovy pojem závislost 	- drogy a jejich účinky
OSOBNÍ BEZPEČÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže připravit soutěž ve znalosti pravidel silničního provozu • dokáže vytvořit návrh petice proti násilí 	- pravidla silničního provozu - pravidla ve sportu - krizové situace - šikana, týrání, sex. zneužívání - právní pomoc

8. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

NAŠE ŠKOLA A TŘÍDA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • společně vytvoří pravidla chování ve škole, porovná je se školním řádem • dokáže se dohodnout na společném postupu při dodržování pravidel • dokáže se dohodnout na společném postupu v případě porušování pravidel • snaží se vytvářet příjemné školní prostředí • navrhuje náměty pro zlepšení chodu a činnosti školy • snaží se vymýšlet akce pro jiné třídy • snaží se navrhovat společné třídní akce • navrhuje řešení konkrétních problémových situací ve třídě a 	- význam a činnost základní školy

škole	
VZTAHY MEZI LIDMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozčlenit a posoudit faktory vedoucí ke stabilitě a nestabilitě rodiny • umí vysvětlit negativní vliv z hlediska prospěšnosti zdraví • umí hledat kompromisy ve zdraví 	- rodina - faktory ovlivňující stabilitu rodiny
PÉČE O ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vysvětlit příčiny různých onemocnění a možnosti prevence jejich vzniku • dokáže popsat vlivy podílející se na civilizačních chorobách • umí vyjádřit pocity spojené se změnou chování nemocného a zdravého člověka • umí vysvětlit, jak pomáhat a podporovat nemocné v rodině 	- civilizační choroby - zdravotní rizika, preventivní a lékařská péče, odpovědnost jedince za zdraví
ZDRAVÁ VÝŽIVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže popsat vliv výživy a způsobu stravování na zdraví člověka • dokáže popsat manipulativní vliv reklamy na způsob stravování • dokáže vyjmenovat zásady hygieny při přípravě a konzumaci potravin 	- výživa a reklama
PREVENCE NÁVYKOVÝCH LÁTEK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vysvětlit důvody vzniku různých druhů závislostí • umí navrhnout možnosti, jak se chránit před závislostí • umí vyjádřit své pocity spojené s nebezpečím závislostí 	- druhy závislostí - alkohol, kouření, drogy, počítače, gamblerství
OSOBNÍ BEZPEČÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí uplatnit osvojené dovednosti 	- formy agresivity, domácí násilí, vandalismus

komunikační obrany proti manipulaci a agresí	
VZTAHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže popsat zásady bezpečného sexuálního chování • chápe odlišnosti mezi láskou a sexem • umí specifikovat rizikové faktory předčasného zahájení pohlavních aktivit • navrhuje možnosti, jak se bránit před vlivem sexuálních deviací 	- vztahy ve dvojici, láska, lidská sexualita, pohlavní život, předčasná sexuální zkušenost, poruchy pohlavní identity

9. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

NAŠE ŠKOLA A TŘÍDA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • společně vytvoří pravidla chování ve škole, porovná je se školním řádem • dokáže se dohodnout na společném postupu při dodržování pravidel • dokáže se dohodnout na společném postupu v případě porušování pravidel • snaží se vytvářet příjemné školní prostředí • navrhuje náměty pro zlepšení chodu a činnosti školy • snaží se vymýšlet akce pro jiné třídy • snaží se navrhovat společné třídní akce • navrhuje řešení konkrétních problémových situací ve třídě a škole 	- význam a činnost základní školy
RODINA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vysvětlit role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví 	- rodina dříve a dnes - problémy současné rodiny

PÉČE O DUŠEVNÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí využívat různé techniky k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • umí optimálně naplánovat svůj volný čas 	<ul style="list-style-type: none"> - osobnostní a sociální rozvoj - hry na sebepoznávání a sebepojetí
ZDRAVÁ VÝŽIVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí dát do souvislostí význam zdravé výživy pro aktivní život • dokáže respektovat odlišné zvyklosti výživy v jiných zemích 	<ul style="list-style-type: none"> - cizí kuchyně
PREVENCE NÁVYKOVÝCH LÁTEK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí vysvětlit, proč nebrat drogy a kde hledat pomoc • umí vyhledat na internetu protidrogové instituce a odborníky v regionu 	<ul style="list-style-type: none"> - krizové centrum - první pomoc - patologické hráčství
LIDSKÁ SPOLEČNOST A NÁSILÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí popsat odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí 	
SEXUÁLNÍ VÝCHOVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná zásady slušného a kultivovaného chování k opačnému pohlaví • uvědomuje si odpovědnost za své sexuální chování 	<ul style="list-style-type: none"> - partnerské vztahy - plánované rodičovství - prostituce, pornografie, kuplířství

5.9.2. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu 1.-3.

Cíle vzdělávací oblasti:

- rozvoj pohybových schopností a dovedností žáka
- rozvíjet smysl pro účelný a krásný pohyb
- získat návyk správného držení těla
- zvyšovat pohybový rozsah a obratnost žáků

- získávat pocit nutnosti pro pravidelné cvičení jako součást správného životního stylu
- vštípit radost z pohybu
- neustále seznamovat žáky s důležitostí dodržování bezpečnostních zásad
- naučit reagovat na povely učitele
- seznamovat žáky s možnostmi cvičení v různém prostředí: hřiště, volná příroda
- dle možností zařadit zimní sportování – bobování, sáňkování, lyžování, bruslení
- vštípit základy plaveckých dovedností
- tv chvilky a další pohybové aktivity začleňovat do vyučování

Charakteristika výuky:

Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností. Tělesná výchova vede žáky ke kladnému vztahu ke sportu a pohybu. Systém jednoduchých pohybových aktivit vede ke zvyšování tělesné zdatnosti, odolnosti organismu a ke správnému držení těla.

Tělesná výchova je předmět, kde je nutný diferencovaný přístup k žákům podle jejich momentální tělesné zdatnosti.

Hlavní organizační formou vyučovacího procesu je vyučovací hodina Tv. Vyučovací hodiny Tv se nespojují do dvouhodin, rovnoměrně se rozkládají do týdenního rozvrhu. Žáci cvičí v tělocvičně, na hřišti, stadionu, ve volné přírodě nebo plaveckém bazénu či kluzišti.

V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále je vedena hlavní část hodiny – daný typ sportování. Ke konci hodiny zklidnění a relaxace. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obutí. Jsou využívány různé formy a metody práce a použito veškeré dostupné nářadí a náčiní.

Během školního roku je organizován ve spolupráci s PŠ Laguna plavecký výcvik:

1. ročník 10 lekcí v malém bazénu
 - seznámení s pohybem ve vodě, hyg. a bezpečnostními pravidly
 - hry ve vodě, splývání, dýchání ve vodě
 - zdatnější žáci výuku realizují ve velkém bazénu
 - rodiče žáků hradí výuku a dopravu na bazén
2. a 3. ročník 10 lekcí ve velkém bazénu
 - výuka je povinná, je součástí Tv, omlouvá pouze lékař
 - splývání, správné dýchání, plavání s plav. pomůckami, bez pomůcek
 - plavecký styl prsa, znak ...

Kompetence k učení

- vést k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- cvičit podle jednoduchého popisu
- poznávat vlastní pohybové schopnosti
- sledovat vývoj fyzické zdatnosti žáků
- hodnotit na základě jasných kritérií výsledky činnosti žáků

Kompetence k řešení problémů

- přemýšlet o problému při zvládnutí cviku, sportovního prvku
- hledat vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech
- uplatňovat zásady bezpečného chování
- reagovat v situaci úrazu žáka, učitel toto učí i žáky
- řešit problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím
- dodávat žákům sebedůvěru a podle potřeby pomáhat při nácvičku sportovních činností

Kompetence komunikativní

- vést ke spolupráci při týmových pohybových činnostech a soutěžích
- reagovat na základní povely a pokyny
- organizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty
- vést žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence sociální a personální

- vést k jednání v duchu fair play – dodržovat pravidla, označovat přestupky, respektovat rozdíly ve skupině

- spolupracovat, umožnit každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanská

- provádět a realizovat pravidelný pohybový režim

- projevit přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti

- spojit svou pohybovou činnost se zdravím

- učit se ohleduplnosti a taktosti

- hodnotit na základě daných kritérií

- podporovat aktivní sportování

- vést žáky k první pomoci při úrazech lehčího charakteru

Kompetence pracovní

- vést k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech

- užívat správně jednotlivá tělocvičná náradí a náčiní

Výchovné a vzdělávací strategie TV 4. - 5. ročník

Vzdělávací obor TV je chápán jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví. Směřuje jednak k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, jednak k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu.

TV má ve výchovně vzdělávacím procesu nezastupitelný význam. Ve 4. a 5. ročníku je zastoupena dvěma vyučovacími hodinami týdně, výuka probíhá v tělocvičně, v posilovně a na školním hřišti, v plaveckém bazénu, ve volné přírodě, na kluzišti, sezónně na lyžařských svazích a ve škole v přírodě.

Zvyšování úrovně pohybových dovedností rozvíjejí:

- pohybové hry - s různým zaměřením, s využitím netradičního náčiní při cvičení, pohybová tvořivost

- základ gymnastiky - průpravná cvičení, pořadová, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti

- rytmické a kondiční cvičení - s hudbou, rytmickým doprovodem, tance

- průpravné úpoly - přetahy a přetlaky, posilování

- základy atletiky - běh, skok do dálky a do výšky, hod míčkem

- základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou, herní činnost jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání dle pravidel minisportů

- turistika a pobyt v přírodě - přesuny, chůze, táboření, ochrana přírody

- plavání, základní plavecká výuka, prvky sebezáchrany a pomoci tonoucímu

- lyžování, bruslení - hry na sněhu a na ledě, základní techniky na lyžích a bruslích

Vzdělávání a výchova předmětu Tělesná výchova směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- osvojit si základní tělocvičné pojmy, smluvené signály a povely

- získávat informace o pohybových činnostech, o měření základních pohybových výkonů a jejich porovnávání s předchozími

- hodnotit vlastní činnosti a výsledky na základě jasných kritérií

Kompetence k řešení problémů

- osvojit si pravidla her a jejich dodržování

- osvojit si zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí při přípravě před pohybovou činností

- adekvátně reagovat na úraz spolužáka

- řešit problémy s nesporným chováním, s nevhodným sportovním náčiním a náradím

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke kultivovanému projevu, naslouchání a oceňování druhých

- spolupracovat při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- osvojit si reakce na základní povely a pokyny, jejich vydávání žáky

Kompetence sociální a personální

- respektovat různé názory spolužáků v družstvu, ohleduplnost a takt
- vést žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a za své výkony
- podporovat originální řešení problému ve stylu fair play, označit přestupky, respektovat opačné pohlaví, prožívat vlastní úspěch

Kompetence občanské

- podněcovat u žáků zájem o reprezentaci školy i obce
- vést k soutěživosti a porovnávání svých výkonů
- vést žáka k seberealizaci dle vlastního zájmu

Kompetence pracovní

- dodržovat hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- vést ke schopnosti zajistit první pomoc v podmínkách TV

Vyučovací předmět má časovou dotaci 3 hodiny týdně v 6. ročníku a 2 hodiny týdně v 7., 8. a 9. roč.

Třídy se dělí na dvě skupiny - chlapci a dívky.

Výuka probíhá v tělocvičně a při vhodném počasí na školním hřišti.

Pro žáky 7. ročníků je nabídnutý týdenní lyžařský kurz na horách, který se koná minimálně 1x za dva roky.

Výuka navazuje na učivo 1. stupně.

Tělesná výchova umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní stav a pohybová omezení. Vede žáky od spontánního pojetí pohybu k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové dovednosti v souladu s věkem, postižením a pohybovými možnostmi.

Žáci jsou v předmětu tělesná výchova hodnoceni podle klasifikačního řádu a na základě těchto kritérií:

- dodržuje pravidla sportovního chování
- chová se v duchu fair play
- cvičí vždy ve cvičebním úboru
- ve všech hodinách uvědoměle plní zadané úkoly
- při sportovních úkonech dbá na bezpečnost svou i ostatních
- v měřených testech a disciplínách zlepšuje své výkony
- reprezentuje školu na sportovních soutěžích

Důležité je nejen rozvíjení pohybového nadání, ale úroveň i náprava zdravotních oslabení v povinné tělesné výchově, případně podle zájmu i ve zdravotní tělesné výchově.

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva
- otevírání prostoru diskusi o taktice družstva
- pořizování záznamu a obrazového materiálu ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

- dodržování pravidel fair play
- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva

rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva

- poskytování záchrany a dopomoci při cvičení

Kompetence občanské

- podpora aktivního sportování

- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách

- první pomoc při úrazech lehčího charakteru

- emoční i věcné seznámení se škodlivostí požívání drog a jiných škodlivin

Kompetence pracovní

- příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu i v celém životě

- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace

- zpracování a prezentace naměřených výkonů

1. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků • dbá na správné dýchání • zná význam sportování, učí se znát své pohybové možnosti i nedostatky 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava pro pohybovou činnost/oblečení, obutí.../ - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži - pohybový režim - hygiena pohybových činností - správné držení těla, dýchání - zásady bezpečnosti/příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek/ - bezpečný pohyb a chování při TV
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • projevuje radost z pohybové činnosti • respektuje zdravotní handicap 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry - s různým zaměřením, netradiční pohybové hry, využití hraček při cvičení - základy gymnastiky - průpravná cvičení, základy akrobacie, cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - základy estetického pohybu - základy atletiky - rychlý běh /20-60m/, skok do dálky, hod míčkem - základy sportovních her - manipulace s míčem a jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chůze v terénu, orientace v přírodě - plavání - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti - zimní sporty - chůze a pohyb na sněhu, ledě;

	koulování, bobování, sáňkování
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály a užívá základní tělocvičné pojmy dodržuje jednoduchá pravidla her a soutěží, učí se jednat v duchu fair play 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV - povely, signály organizace, zásady jednání a chování zjednodušená pravidla her, soutěží

2. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků dbá na správné dýchání zná význam sportování, učí se znát své pohybové možnosti i nedostatky 	<ul style="list-style-type: none"> význam pohybu pro zdraví - pohybový režim příprava organismu - napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti - průpravná, kompenzační a relaxační cvičení rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti hygiena, organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, základy první pomoci v podmínkách TV
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení projevuje radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity základy gymnastiky - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - cvičení s hudbou, rytmickým doprovodem, vyjádření rytmu pohybem základy atletiky - základy nízkého, polovysokého startu, rychlý běh /20-60m/, skok do dálky, hod míčkem, motivovaný vytrvalý běh základy sportovních her - manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře /míčové hry/ turistika a pobyt v přírodě - pohyb a orientace v terénu, turistické značky plavání- hygiena plavání, adaptace na vodní

	prostředí, hry a jednoduché dovednosti, základy jednoho plaveckého způsobu - zimní sporty - chůze a pohyb na sněhu, ledě
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály a užívá základní tělocvičné pojmy dovede používat jednoduchá pravidla některých sportů a soutěží jedná v duchu fair play 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, povely, signály zásady jednání a chování - fair play pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, soutěží, závodů měření a posuzování pohybových dovedností

3. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	<ul style="list-style-type: none"> pohybový režim, délka a intenzita pohybu příprava organismu - před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení průpravná, kompenzační a relaxační cvičení rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu hygiena a bezpečnost při TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích projevuje radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti respektuje zdravotní handicap zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení 	<ul style="list-style-type: none"> pohybové hry - netradiční pohybové hry a aktivity, pohybová tvořivost základy gymnastiky - akrobacie, cvičení s náčiním, na náradí rytmické a kondiční formy cvičení - kondiční cvičení s hudbou, rytmickým doprovodem, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance základy atletiky - nízký, polovysoký start, rychlý běh /60m/, hod míčkem, skok do dálky, vytrvalý běh/do 1000m/ základy sportovních her - manipulace s míčem, míčové hry podle zjednodušených pravidel minisportů turistika a pobyt v přírodě - pobyt, chůze a běh v terénu/ do 15 minut/ plavání - jeden plavecký způsob/plavecká technika/ zimní sporty - pohyb na sněhu a ledě,

	základní techniky pohybu na lyžích, bruslích/podle podmínek školy/
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zná a používá tělocvičné pojmy a pojmy z pravidel sportů a soutěží zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály jedná v duchu fair play dodržuje pravidla her a soutěží, je si vědom důsledků porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo 	<ul style="list-style-type: none"> komunikace v TV - používá tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, povely, signály zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly zjednodušená pravidla her, závodů, soutěží měření a posuzování pohybových dovedností měření výkonů zdroje informací o pohybových činnostech

4. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu žáka 	<ul style="list-style-type: none"> význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu hygienu při dalších pohybových aktivitách: turistika a pobyt v přírodě (přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody) plavání (hygienu plavání, adaptace na vodní prostředí, plavecké dovednosti a technika, prvky sebezáchrany, dopomoc tonoucím) lyžování, bruslení dle podmínek školy (hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích) příprava organismu - příprava před pohybovou činností: správné zvedání zátěže a uklidnění po zátěži napínací a protahovací cvičení rozvoj různých forem rychlosti, kloubní pohyblivosti, obratnosti, vytrvalosti a síly variace her jednoho druhu využití přírodního prostředí pro pohybové hry hygienu při TV: hygienu pohybových činností a cvičebního prostředí vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity bezpečnost při pohybových činnostech: organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry: - s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity - využití hraček a netradičního náčiní při cvičení - pohybová tvořivost - základy gymnastiky: - průpravná cvičení - akrobacie (kotoul vpřed, vzad i s modifikacemi, akrobatická sestava, přeskok, kladina) - cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti: - cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem - základy estetického pohybu - průpravné úpoly: přetahy, přetlaky - základy atletiky: - rychlý běh (50, 60 m) - motivovaný vytrvalý běh (800 - 1000 m) - skok do dálky nebo výšky - hod míčkem - základy sportovních her: - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - herní činnost jednotlivce, ohleduplnost, takt - spolupráce ve hře, prožívání vlastního úspěchu - průpravné hry - utkání dle zjednodušených pravidel minisportů - zásady jednání a chování, kultivovaný projev: - fair play - olympijské ideály a symbolika
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV: - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely a signály - organizace při TV: - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností:

<p>o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace</p>	<ul style="list-style-type: none"> - hry, závody, soutěže (soutěživost, seberealizace, zájem o reprezentaci) - měření a posuzování pohybových dovedností: - měření výkonů (porovnávání svých výkonů) - základní pohybové testy - zdroje informací o pohybových činnostech
---	--

5. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu žáka 	<ul style="list-style-type: none"> - význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - hygiena při dalších pohybových aktivitách: - turistika a pobyt v přírodě (přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody) - plavání (hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, plavecké dovednosti a technika, prvky sebezáchrany, dopomoc tonoucímu) - lyžování, bruslení dle podmínek školy (hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích) - příprava organismu - příprava před pohybovou aktivitou: - cvičení pro správné držení těla v různých polohách i při zátěži - cvičení dechová a kompenzační - různé formy vytrvalosti, síly a pohyblivosti, rychlosti a koordinace pohybu - pravidla osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - hygiena při TV: - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech: - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV
ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry: - s různým zaměřením - netradiční pohybové hry a aktivity - využití hraček a netradičního náčiní při

<ul style="list-style-type: none"> • jedná v duchu fair play; dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví 	<p>cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybová tvořivost - základy gymnastiky: - průpravná cvičení - akrobacie (kotoul vpřed, vzad i s modifikacemi, akrobatická sestava, přeskok, kladinka) - cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti: - cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem - základy estetického pohybu - vyjádření melodie a rytmu pohybem - jednoduché tance - průpravné úpoly: přetahy, přetlaky - základy atletiky: - rychlý běh (50, 60 m) - motivovaný vytrvalý běh (800 - 1000 m) - skok do dálky nebo výšky - hod míčkem - základy sportovních her: - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti - herní činnost jednotlivce, ohleduplnost, takt - spolupráce ve hře, prožívání vlastního úspěchu - průpravné hry - utkání dle zjednodušených pravidel minisportů - zásady jednání a chování, kultivovaný projev: - fair play - olympijské ideály a symbolika
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikace v TV: - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely a signály - organizace při TV: - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností: - hry, závody, soutěže (soutěživost, seberealizace, zájem o reprezentaci) - měření a posuzování pohybových dovedností: - měření výkonů (porovnávání svých výkonů)

	<ul style="list-style-type: none"> - základní pohybové testy - zdroje informací o pohybových činnostech
--	---

6. ROČNÍK - DOTACE: 3, POVINNÝ

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá techniku běhu i další techniky, při vytrvalosti dovede uplatnit i vůli • je schopen rovnoměrného běhu v terénu 	<ul style="list-style-type: none"> - atletická abeceda - nízký start - rychlý běh - běh na střední trať - vytrvalý běh na dráze a v terénu (CH) - skok do dálky a do výšky - hod míčkem
GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá kotoul vpřed, vzad, stoj na ruce a další cvičební prvky na hrazdě, kruzích a při přeskoku dle svých individuálních předpokladů. Osvojuje si pohybové dovednosti. 	<ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - přeskoky - cvičení na náradí
ESTETICKÉ A KONDIČNÍ FORMY CVIČENÍ S HUDBOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá jednoduché taneční kroky - dívky 	<ul style="list-style-type: none"> - základy rytmické gymnastiky - cvičení s náčiním - kondiční formy cvičení pro daný věk žáků (D) - tance (D)
ÚPOLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži a rekreačních činnostech. 	<ul style="list-style-type: none"> - přetahy, přetlaky - úpolové odpory
SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži a rekreačních činnostech. • dokáže se dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržovat ji 	<ul style="list-style-type: none"> - přehazovaná - volejbal - basketbal - fotbal (CH) - manipulace s míčem

DOPLŇKOVÉ SPORT. HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dokáže se dohodnout na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržovat ji 	<ul style="list-style-type: none"> florbal ringo

7. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dovede při cvičení uplatnit vůli, zvládá techniku nové atlet. disciplíny 	<ul style="list-style-type: none"> atletická abeceda nízký start rychlý běh běžna střední trať vytrvalý běh na dráze a v terénu (CH) skok do dálky a do výšky hod míčkem štafetové běhy
GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> dokáže zvládnout obtížný prvek prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly zvládá cvičební prvky na hrazdě, kruzích i gymn. koberci 	<ul style="list-style-type: none"> akrobacie přeskoky cvičení na náradí zásady bezpečného používání konkrétních sportovních potřeb a náradí individuální rozcvičení, strečink před i po cvičení, na závěr uvolnění nejzatíženějších partií
RYTMICKÁ A KONDIČNÍ GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> cvičení s náčiním aerobní cvičení
ÚPOLY	
výstupy	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> střehové postoje pád vzad
LYŽAŘSKÝ VÝCVIK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá v souladu s individuálními 	

předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	
SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji 	<ul style="list-style-type: none"> - volejbal - basketbal - florbal - fotbal - seznámení žáků s vhodným chováním na sport. akcích ve škole i mimo školu
ROZVOJ POHYBOVÉHO APARÁTU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, - některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem 	<ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla - zvyšování kloubních pohybů - preventivní pohybová činnost - správné zapojení dechu - posilování svalového aparátu - prevence jednostranného zatížení a svalových disbalancí - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší - reaguje na údaje o znečištění ovzduší, přizpůsobí tomu svou pohybovou aktivitu 	<ul style="list-style-type: none"> - atletická abeceda - skok do dálky - skok do výšky (flopem) - rychlé běhy na krátkou trať - hod míčkem - vrh koulí - štafetové běhy - měření výkonů - prevence a korekce jednostranného zatížení
GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem 	<ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - skoky z trampolínky - cvičení na náradí - cvičení s náčiním (D)

<ul style="list-style-type: none"> - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků - zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení 	- aerobic (D)
SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - užívá osvojenou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky-čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu - zná základní zásady poskytování první pomoci a zvládá přesun zraněného 	<ul style="list-style-type: none"> - volejbal - basketbal - florbal - fotbal - pravidla osvojovaných pohybových činností
POHYBOVÉ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka 	<ul style="list-style-type: none"> - závody družstev i jednotlivců - celkové posilování svalového aparátu - rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost
ÚPOLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	- střehové postoje

9. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

ATLETIKA	
výstupy	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> - rychlé běhy na krátkou trať - běh vytrvalostní - skok do dálky - skok do výšky (flopem) - vrh koulí
GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • - předvídá nebezpečí úrazů a přizpůsobí jim svou činnost • - dokáže zvládnout obtížnější cvičební prvek s dopomocí, při cvičení uplatní svůj fyzický fond 	<ul style="list-style-type: none"> - akrobacie - cvičení na náradí - cvičení s náčiním - přeskoky - rytmičká a kondiční gymnastika - správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem 	
SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka • - zorganizuje jednoduché turnaje, závody, spolurozhoduje osvojované hry a soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> - volejbal - fotbal

5.10. Člověk a svět práce

5.10.1. Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu 1.-3.

Cíle vzdělávací oblasti:

- rozvíjet jemnou motoriku žáků a jejich manuální zručnost
- vytvářet základní pracovní dovednosti a návyky při praktických činnostech s různými materiály
- umět rozlišit jednoduché pracovní nástroje, poznat k čemu slouží a naučit se s nimi bezpečně zacházet a volit vhodný pracovní nástroj
- postupně vytvářet pozitivní vztah k práci

- učit žáky, aby při práci uvažovali
- dát prostor nápadům a tvůrčí činnost

Charakteristika výuky:

Při pracovních činnostech se žáci učí organizovat pracovní prostředí a vlastní činnost, dále se učí pracovní kázni a uvědomovat si význam pracovní činnosti.

Předmět Pč by měl být mezipředmětově využíván. Žáci si v něm mohou připravit všechny drobné pomůcky, které potřebují k výuce dalších vyuč. předmětů.

Žáci se v předmětu Pč učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se organizovat, plánovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i ve skupině. Při každé pracovní činnosti dostává žák poučení o bezpečnosti při zacházení s nářadím.

Předmět pracovní činnosti je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem
2. Konstrukční činnosti
3. Pěstitelské práce
4. Příprava pokrmů

Ve všech okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Kompetence k učení

- osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- učit se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci
- umožnit žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- pozorovat pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- zadávat úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- promýšlet pracovní postupy
- rozvíjet tvořivost, vést k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- rozšiřovat slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí, pomůcek, učit se popsat postup práce
- vést žáky k používání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- vést žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- pracovat ve skupině, vytvářet společné práce, při kterých se žáci učí spolupracovat
- respektovat nápady druhých, snažit se o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanská

- vytvářet pozitivní vztah k práci
- vést žáky k zodpovědnosti za kvalitu své práce
- hodnotit na základě daných kritérií svou činnost
- umožnit každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňovat rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům pomáhat
- zacházet správně a zodpovědně s pracovními pomůckami
- osvojovat si pracovní techniky s různým materiálem a pomůckami

Výchovné a vzdělávací strategie Praktických činností ve 4. - 5. ročníku

Praktické činnosti umožňují žákům získat soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě. Zároveň formují osobnost žáka rozvojem vlastností, motorických a tvořivých schopností a dovedností.

Výuka v PC probíhá v kmenových třídách, na školním pozemku, a to jednu hodinu týdně. K výuce je možno využít i kuchyň či dílnu.

U žáků podporujeme vlastní pracovní dovednosti a návyky, které jsou založeny na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Rovněž žáky vedeme k postupnému vytváření životní a profesní orientace.

Ve vyučovacím procesu žáci získávají dovednosti a návyky v těchto tematických kruzích:

- práce s drobným materiálem
- konstrukční činnost
- pěstitelské práce
- příprava pokrmů

Ve vzdělávací oblasti směřujeme k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- vést žáky k základním pracovním dovednostem a návykům včetně správné organizace a práce dle návodu
- používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky dle druhu výrobku
- poznávat vlastnosti materiálů, surovin, využívat jejich vlastnosti a hledat vhodnou použitelnost
- předkládat dostatečné množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení (sestavovat modely a projekty)

Kompetence k řešení problémů

- posilovat vlastní důvěru při praktickém ověřování při řešení problémů
- uplatňovat tvořivost a nápaditost k dosažení finálního výsledku
- aplikovat řešení při analogických zadáních a hledání variantních způsobů
- využít dovedností při práci s technickými materiály

Kompetence komunikativní

- vést k účinné komunikaci při práci s pracovními materiály (vést dialog, umění naslouchat, citlivě korigovat názory ostatních)
- seznamovat se s přesným významem pracovních pojmů při práci s různými materiály
- předkládat dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- podporovat umění pracovat ve skupině, ve dvojici
- přiřazovat různé role v pracovní skupině a prožít je včetně kolegiálnosti a pomoci
- respektovat a uvědomovat si vlastní zodpovědnost, ohleduplnost na pracovišti

Kompetence občanské

- vnímat vliv různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnost za jeho ochranu
- posilovat potřebný vztah k práci člověka, sebedůvěru a invenční přístup k plnění zadaných úkolů

Kompetence pracovní

- vést žáka k uvědomělému, správnému a bezpečnému ovládnutí všech používaných nástrojů a materiálů
- při práci a praktických činnostech vytvářet schopnosti pro vlastní seberealizaci, sebeaktualizaci a prvky podnikatelského myšlení
- předcházet pracovním rizikům, dle situace umět hledat cestu ze zátěžové situace s minimálním negativním dopadem

Charakteristika vyučovacímho předmětu Pracovní činnosti 6. - 9. roč.

Pracovní činnosti se vyučují jako samostatný předmět v 6.,7.,8. a 9. roč. Časová dotace je 1 vyučovací hodina týdně, vyučování je soustředěno do 2 hodinových bloků (1 x za 14 dní), z důvodů bezpečnosti práce jsou žáci děleni do skupin.

Vyučování probíhá v těchto tematických kruzích:

- práce s technickými materiály
- pěstitelské práce, chovatelství

- příprava pokrmů
- provoz a údržba domácnosti
- svět práce.

Vzhledem k rozdílným materiálně technickým podmínkám jednotlivých pracovišť je v 6. a 7. ročníku náplň i rozložení učiva odlišné pro pracoviště Jubilejní (Pracovní činnosti I) a pracoviště Dlouhá (Pracovní činnosti II), v 8. a 9. ročníku je náplň i rozložení učiva stejné (Pracovní činnosti III).

Ve všech ročnících je zařazena aktivita ve prospěch životního prostředí – péče o pořádek v okolí školy (neuváděno v učivu).

Cíle vzdělávací oblasti:

- získat základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
 - rozvíjet motoriku žáků a jejich manuální zručnost
 - umět rozlišit jednoduché pracovní nástroje, poznat k čemu slouží a naučit se s nimi bezpečně zacházet
 - správně volit vhodný pracovní nástroj pro práci
 - osvojit si a uplatňovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví při práci a hygieny práce
 - osvojit si základy organizace, plánování práce a technologické kázně
 - získat orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce
 - osvojit potřebné poznatky a dovednosti významné pro volbu vlastního profesního zaměření i pro další životní a profesní orientaci
 - získat pozitivní vztah k práci a odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě
- Ve vzdělávací oblasti směřujeme k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- umět posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich
- používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky dle druhu výrobku
- poznávat vlastnosti a použitelnost materiálů i surovin
- praktické osvojování práce podle návodu
- vést žáky k základním pracovním dovednostem a návykům včetně správné organizace a práce dle návodu
- předkládat dostatečné množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení

Kompetence k řešení problémů

- posilovat vlastní důvěru při praktickém ověřování řešení problémů
- uplatňovat tvořivost a nápaditost k dosažení finálního výsledku
- získané poznatky aplikovat v praxi
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci

Kompetence komunikativní

- seznamovat se s přesným významem pracovních pojmů
- při komunikaci používat správné názvosloví (např. technické)
- předkládat dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- podporovat umění pracovat ve skupině, ve dvojici
- přiřazovat různé role v pracovní skupině a prožít je včetně kolegiálnosti a pomoci
- uvědomovat si vlastní zodpovědnost, ohleduplnost na pracovišti

Kompetence občanské

- vnímat vliv činnosti člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnost za jeho ochranu
- posilovat potřebný vztah k práci člověka

Kompetence pracovní

- správně a bezpečně používat nástroje a materiály
- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- využívat své znalosti v běžném praxi, životě

- vést žáka k uvědomělému, správnému a bezpečnému ovládnutí všech používaných nástrojů a materiálů
- vedení k provedení práce v co nejlepší kvalitě
- předcházet pracovním rizikům

1. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír, vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru. • navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál, pracuje podle slovního návodu nebo předlohy. • stříhat textil a nalepit textili 	<ul style="list-style-type: none"> - práce s papírem - práce s přírodninami - práce s textilem (koláž)
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestavovat stavebnicové prvky, umí montovat a demontovat stavebnici. 	<ul style="list-style-type: none"> - stavebnice
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • základy péče o pokojové rostliny – otírání listů, zalévání 	<ul style="list-style-type: none"> - péče o pokojové rostliny - setí semen, rychlení
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • základy správného stolování a společenského chování. 	<ul style="list-style-type: none"> - jednoduchá úprava ovoce, zeleniny

2. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír, vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru. • navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál, pracuje podle slovního návodu nebo předlohy. • navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil a naučí se zadní steh. Umí 	<ul style="list-style-type: none"> - papír, karton - přírodniny - nácvik zadního stehu na čtvrtku papíru - textilní koláž - práce podle slovního návodu a předlohy - lidové zvyky a tradice

přišít knoflíky. Umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek.	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestavovat stavebnicové prvky, umí montovat a demontovat stavebnici. 	- kolektivní práce, montáž a demontáž stavebnic dle výběru
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • základy péče o pokojové rostliny – otírání listů, zalévání, kypření. Umí zasít semena. Provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování. 	- zasetí velikonočního osení
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • Chová se vhodně při stolování. Připraví tabuli pro jednoduché stolování. Připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně). 	- vánoční posezení, jednoduchá úprava stolu

3. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystříhovat, překládat a skládat papír. Umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru. • navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál, pracuje podle slovního návodu nebo předlohy. • navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil a naučí se zadní steh. Umí přišít knoflíky. Umí slepit textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek. 	<ul style="list-style-type: none"> - papír a karton - přírodniny - textil - zadní steh, koláž
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • sestavovat stavebnicové prvky, umí montovat a demontovat stavebnici. 	- práce se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Zná základy péče o pokojové rostliny – otírání listů, zalévání, kypření. Umí zasít semena. Provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování. 	<ul style="list-style-type: none"> - pěstování ze semen v místnosti - zasetí velikonočního osení - zásady pěstování pokojových rostlin
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v základním vybavení kuchyně. Chová se vhodně při stolování. Připraví tabuli pro jednoduché stolování. Připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně). Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch. 	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - výběr a nákup potravin - jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování

4. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu (přírodniny, mod. hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.), rozlišení tvaru, barvy, povrchu, tvrdosti - jednoduché pracovní operace a postupy (stříhání, ohýbání, navlékání, spojování, propichování, slepování, lisování, polepování, tapetování) - zvládne různé druhy stehů - přední, zadní, ozdobný - přišití knoflíku aj. - lidové zvyky, tradice, řemesla (Vánoce, Velikonoce) - práce s přírodninami, vytváření artefaktů - uplatnění nápaditosti - pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití, vlastnosti - vytváření návyků, organizace a plánování práce - osvojení si základů bezpečnosti a hygieny práce, první pomoc při úraze
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž pracuje podle slovního návodu, 	<ul style="list-style-type: none"> - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - poznávání vlastností stavebnicových prvků a

<p>předlohy, jednoduchého náčrtu</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>dílů, porovnávání a funkční využití</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení a práce s návodem, různými předlohami a jednoduchým náčrtem: - dbát na přesný význam pracovních pojmů při práci - poznávání vlastností materiálů a jejich porovnávání (did. hry): - využití vhodných pomůcek dle druhu výrobku, správné ovládání používaných nástrojů - vztah k práci a sebedůvěra při plnění úkolů, schopnost vlastní seberealizace - bezpečnost a uspořádání práce: - vlastní zodpovědnost a ohleduplnost na pracovišti - pracovní hygiena, předcházení pracovním rizikům, první pomoc při zranění
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo: - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (dle možností školy) a jejich ošetřování - pěstování léčivek, koření aj., - exkurze (zahradnictví, pole) - pěstování pokojových rostlin (zalévání, kypření, hnojení, přesazování) - rozdíl mezi setím a sázením - funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů - vytváření návyků, organizace a plánování práce - osvojení si základů bezpečnosti a hygieny práce - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v 	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně – bezpečná obsluha spotřebičů, kuchyňské náčiní - výběr, nákup a skladování potravin - úprava ovoce, zeleniny, jednoduché ovocné a zeleninové saláty - nápoje - jednohubky - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - jednoduché prostírání - pravidelné udržování pořádku a čistoty v

kuchyni	kuchyni - pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce - aplikuje první pomoc při zranění - zachází bezpečně s čisticími prostředky
---------	--

5. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - vlastnosti materiálu (přírodniny, mod. hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.), rozlišení tvaru, barvy, povrchu, tvrdosti - jednoduché pracovní operace a postupy (stříhání, ohýbání, navlékání, spojování, propíchování, slepování, lisování, polepování, tapetování - zvládne různé druhy stehů - přední, zadní, ozdobný - přišíť knoflíku aj. - základy aranžování s využitím různých materiálů a přírodnin - jednoduchá úprava a vazba (větvičky, sušené květiny aj.; Vánoce, Velikonoce), uplatnění nápaditosti - pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití, vlastnosti - aplikuje návyky, plánuje a organizuje si práci - dodržuje bezpečnost a hygienu při práci, dle potřeby poskytne první pomoc
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - práce se stavebnicí, využití logiky: - vytváření prostorových i plošných konstrukcí na základě vlastní invenčnosti - svou praktickou činnost žák umí naplánovat a zorganizovat, hledá vhodnou použitelnost - seznámení a práce s návodem, různými předlohami a jednoduchým náčrtem: - pracovat dle návodu a zvolit vhodnou předlohu vzhledem k materiálu - dbát na přesný význam pracovních pojmů při práci - správně ovládat používané nástroje - vztah k práci a sebedůvěra při plnění úkolů, schopnost vlastní seberealizace - bezpečnost a uspořádání práce: - vlastní zodpovědnost a ohleduplnost na pracovišti

	- pracovní hygiena, předcházení pracovním rizikům, první pomoc při zranění
PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo: - základní pěstitelské činnosti, vytváření podmínek pro pěstování rostlin - pokusy a pozorování rostlin - exkurze (sad, botanická zahrada – dle možností) - pěstování pokojových rostlin a jejich ošetřování - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním - vytvořit záznam o postupech činnosti, skupinová práce - vytváření návyků, organizace a plánování práce - osvojení si základů bezpečnosti a hygieny práce - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně – technika v kuchyni, historie a význam - výběr, nákup a skladování potravin: - jednoduché pohoštění - obložené chlebíčky - plněné toasty - jednoduché těsto (litý perník) - jednoduchá úprava stolu, pravidla slavnostního stolování - zdobné prvky při stolování, obsluha - pravidelné udržování pořádku a čistoty v kuchyni - pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce - aplikuje první pomoc při zranění - zachází bezpečně s čisticími prostředky

5.10.2. Pracovní činnosti I

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti 6. - 9. roč.

Pracovní činnosti se vyučují jako samostatný předmět v 6.,7.,8. a 9. roč. Časová dotace je 1 vyučovací hodina týdně, vyučování je soustředěno do bloků (verze A: blok 2 hodiny 1 x za 14 dní, verze B: blok 1 hodina, další blok 3 hodiny), z důvodů bezpečnosti práce jsou žáci děleni do skupin.

Vyučování probíhá v těchto tematických okruzích:

- práce s technickými materiály
- pěstitelské práce, chovatelství

- příprava pokrmů
- provoz a údržba domácnosti
- svět práce.

Vzhledem k rozdílným materiálně technickým podmínkám jednotlivých pracovišť je v 6. a 7. ročníku náplň i rozložení učiva odlišné pro pracoviště Jubilejní (Pracovní činnosti I) a pracoviště Dlouhá (Pracovní činnosti II), v 8. a 9. ročníku je náplň i rozložení učiva stejné (Pracovní činnosti III).

Ve všech ročnících je zařazena aktivita ve prospěch životního prostředí – péče o pořádek v okolí školy (neuváděno v učivu).

Cíle vzdělávací oblasti:

- získat základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
 - rozvíjet motoriku žáků a jejich manuální zručnost
 - umět rozlišit jednoduché pracovní nástroje, poznat k čemu slouží a naučit se s nimi bezpečně zacházet
 - správně volit vhodný pracovní nástroj pro práci
 - osvojit si a uplatňovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví při práci a hygieny práce
 - osvojit si základy organizace, plánování práce a technologické kázně
 - získat orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce
 - osvojit potřebné poznatky a dovednosti významné pro volbu vlastního profesního zaměření i pro další životní a profesní orientaci
 - získat pozitivní vztah k práci a odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě
- Ve vzdělávací oblasti směřujeme k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- umět posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich
- používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky dle druhu výrobku
- poznávat vlastnosti a použitelnost materiálů i surovin
- praktické osvojování práce podle návodu
- vést žáky k základním pracovním dovednostem a návykům včetně správné organizace a práce dle návodu
- předkládat dostatečné množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení

Kompetence k řešení problémů

- posilovat vlastní důvěru při praktickém ověřování řešení problémů
- uplatňovat tvořivost a nápaditost k dosažení finálního výsledku
- získané poznatky aplikovat v praxi
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci

Kompetence komunikativní

- seznamovat se s přesným významem pracovních pojmů
- při komunikaci používat správné názvosloví (např. technické)
- předkládat dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- podporovat umění pracovat ve skupině, ve dvojici
- přiřazovat různé role v pracovní skupině a prožít je včetně kolegiálnosti a pomoci
- uvědomovat si vlastní zodpovědnost, ohleduplnost na pracovišti

Kompetence občanské

- vnímat vliv činnosti člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnost za jeho ochranu
- posilovat potřebný vztah k práci člověka

Kompetence pracovní

- správně a bezpečně používat nástroje a materiály
- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- využívat své znalosti v běžném praxi, životě

- vést žáka k uvědomělému, správnému a bezpečnému ovládnutí všech používaných nástrojů a materiálů
- vedení k provedení práce v co nejlepší kvalitě
- předcházet pracovním rizikům

6. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu • má představu o způsobu zpracování některých plastických hmot (včetně jejich vlastností) • umí udržet pořádek a čistotu při práci v učebně 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost práce, první pomoc při úrazu, obecné hygienické zásady - technická grafika - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálů Dřevo - druhy, zpracování a opracování, užití v praxi, zpracování dřevního odpadu Kovy - rozdělení, těžba rudy, výroba, užití v praxi, zpracování odpadu Plasty a kompozity - rozdělení, výroba, užití v praxi, zpracování odpadu Výrobek - volba výrobku ze dřeva, kovu nebo plast
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • umí udržet pořádek a čistotu při práci v učebně • má představu o zdravé výživě člověka • získává poznatky o úpravě pokrmů 	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - bezpečnost a hygiena provozu - udržování pořádku a čistoty, mycí a čisticí prostředky - první pomoc při úrazech v kuchyni - úprava pokrmů za studena - snídaně a přesnídávky, předkrmy a polévky, příprava polévky - zelenina a ovoce, saláty a kompoty - mléčné výrobky ve výživě - společenské chování při stolování - výběr, nákup a skladování potravin - rozlišování potravin - sestavení jídelníčku - základní způsoby tepelné přípravy pokrmů - úpravy masa, přílohy - moučníky, krémy, nádivky

	- nápoje
--	----------

7. ROČNÍK - DOTACE: I, POVINNÝ

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> - půda, výživa rostlin - zelenina - ovocné rostliny - polní plodiny - okrasné rostliny - chovatelství - pletí, sklizňové práce, zpracování půdy, setí a sázení, pěstování a ošetřování rostlin - tvorba jednoduché vazby, úprava květin

5.10.3. Pracovní činnosti II

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti 6. - 9. roč. je uvedena v části Pracovní činnost I.

6. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ (JEDEN)

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu • má představu o způsobu výroby železa, oceli a některých barevných kovů, polotovaru hutní výroby • má představu o způsobu zpracování některých plastických hmot (včetně jejich vlastností) • umí udržet pořádek a čistotu při 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost práce, první pomoc při úrazu, obecné hygienické zásady - technická grafika - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování materiálů Dřevo - druhy, zpracování a opracování, užití v praxi, zpracování dřevního odpadu Kovy - rozdělení, těžba rudy, výroba, užití v praxi, zpracování odpadu Plasty a kompozity - rozdělení, výroba, užití v praxi, zpracování odpadu Výrobek - volba výrobku ze dřeva, kovu nebo plastu

práci v učebně	
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživ • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • má představu o zdravé výživě člověka • získává poznatky o úpravě pokrmů • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni • umí udržet pořádek a čistotu při práci v učebně 	<ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - bezpečnost a hygiena provozu - udržování pořádku a čistoty, mycí a čistící prostředky - první pomoc při úrazech v kuchyni - úprava pokrmů za studena - snídaně a přesnídávky, předkrmy a polévky, příprava polévky - zelenina a ovoce, saláty a kompoty - mléčné výrobky ve výživě
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • podržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty 	<ul style="list-style-type: none"> - půda, výživa rostlin - zelenina - ovocné rostliny - pletí, sklizňové práce, zpracování půdy, setí a sázení, pěstování a ošetřování rostlin - tvorba jednoduché vazby, úprava květin

7. ROČNÍK - DOTACE: I, VOLITELNÝ (JEDEN)

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní 	<ul style="list-style-type: none"> - technická grafika Dřevo - řezivo, dýhy, velkoplošné materiály, sušení a uskladnění řeziva, povrchová úprava Kovy - koroze, povrchová úprava, spojování kovů Plasty a kompozity

<p>činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu • má představu o způsobu zpracování některých plastických hmot (včetně jejich vlastností) • provádí jednoduchou povrchovou úpravu materiálů (zná její důvody) • má představu o řezivu a velkoplošných materiálech vyráběných ze dřeva 	<ul style="list-style-type: none"> - lepení plastů, tvarování za tepla Výrobek - volba výrobku ze dřeva, kovu nebo plastu
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • má představu o zdravé výživě člověka • získává poznatky o úpravě pokrmů • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<ul style="list-style-type: none"> - společenské chování při stolování - výběr, nákup a skladování potravin - rozlišování potravin - sestavení jídelníčku - základní způsoby tepelné přípravy pokrmů - úpravy masa, přílohy - moučníky, krémy, nádivky - nápoje
PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, 	<ul style="list-style-type: none"> - polní plodiny - okrasné rostliny - chovatelství - pletí, sklizňové práce, zpracování půdy, setí a sázení, pěstování a ošetřování rostlin - tvorba jednoduché vazby, úprava květin

včetně úrazu způsobeného zvířaty	
----------------------------------	--

5.10.4. Pracovní činnosti III

Charakteristika vyučovacího předmětu Pracovní činnosti 6. - 9. roč. je uvedena v části Pracovní činnost I.

8. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

SVĚT PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<ul style="list-style-type: none"> trh práce volba profesní orientace
PŘÍPRAVA POKRMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni zvládá pracovní postupy má znalosti o výživě člověka, potravě má představu o předpisech a hygienických pravidlech 	<ul style="list-style-type: none"> výživa člověka zásady správné výživy úprava stolu a bytu, obsluha a chování u stolu kuchařské knihy, vhodná sestava jídel úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy pokrmů režim dne, životospráva a vhodná sestava jídelníčku stolování, inventář, aranžování květin ... polévky, omáčky, saláty, pečivo, úprava masa

9. ROČNÍK - DOTACE: 1, POVINNÝ

SVĚT PRÁCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí 	<ul style="list-style-type: none"> možnosti vzdělávání zaměstnání

<ul style="list-style-type: none"> • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	- podnikání
PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů • správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby ; provádí drobnou domácí údržbu • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem 	<ul style="list-style-type: none"> - provoz domácnosti - úklid domácnosti - drobná domácí údržba - ekonomika (finance) domácnosti - nebezpečí úrazu el. proudem, první pomoc při úrazu el. proudem - el. spotřebiče v domácnosti - el. instalace

5.11. Další obory

5.11.1. Ruský jazyk

Hlavním cílem výuky je poskytnout žákům základy dalšího cizího jazyka v návaznosti na dovednosti a návyky, které žáci získali v předchozím studiu jazyků.

Výuka vede žáky k osvojení a prohlubování komunikativních dovedností, aby byli schopni v ruském jazyce řešit jednoduché komunikativní situace každodenního života ústně i písemně. Díky studiu dalšího jazyka dostávají žáci možnost získat lepší představu o roli jazyka jako nástroje pro dorozumívání národů různých kultur a rozšiřují si možnosti budoucího profesního uplatnění. V hodinách se neustále procvičuje výslovnost a intonace pomocí nahrávek a básní. Do výuky se zařazují komunikativní hry, spolupráce ve skupinách, rozhovory, besedy, diskuse. V rámci výuky jsou žáci zapojováni do projektů a pobízeni k využívání internetu jako zdroje informací.

Vzdělávací obsah předmětu:

- pomáhá získat zájem o studium cizího jazyka
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci v Evropě i ve světě
- umožňuje poznávat život a kulturní tradice jiných národů a národností
- přispívá k porozumění mezi národy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Žáci jsou vedeni

- k pevnému osvojení základů mluvené i psané podoby jazyka umožňujícímu dorozumění v běžných situacích každodenního života
- k orientaci v obsahu jednoduchého textu
- na pevné osvojení správných výslovnostních návyků
- k vytvoření správné vazby mezi zvukovou a grafickou podobou jazyka

Kompetence k řešení problémů:

Žáci

- vyhledávají informace
- kriticky myslí
- obhajují svůj názor

Kompetence komunikativní:

Žáci

- komunikují na dané téma na odpovídající úrovni
- soustavně si rozšiřují slovní zásobu
- osvojují si struktury pro správnou stavbu věty

Kompetence sociální a personální:

Žáci

- spolupracují (ve dvojicích, ve skupině)
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

Kompetence občanské:

Žáci

- respektují názory ostatních
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Kompetence pracovní:

Žáci

- si ověřují výsledky své práce
- plní v termínu zadané úkoly

7. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (DVĚ)

PŘEDAZBUKOVÉ OBDOBÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• seznámí se se základní slovní zásobou formou audioorálního kurzu• zvukově odlišuje rozdílné hlásky	<ul style="list-style-type: none">- slovní zásoba k tématu rodina, zvířata, škola, jídlo- výslovnost odlišných hlásek formou říkanek, básní a písní
AZBUKOVÉ OBDOBÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• postupně se seznámí s azbukou• vypravuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby• rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje• sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení související s probíranými	<ul style="list-style-type: none">- zvuková a grafická podoba jednotlivých písmen ruské abecedy- četba jednoduchých textů, upevňování správné výslovnosti pomocí básní a písní- rozvíjení tematických okruhů z předazbukového období

tematickými okruhy	
--------------------	--

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (DVĚ)

KONVERZAČNÍ OBDOBÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnici, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovené promluvě a konverzaci • vytvoří jednoduchý dialog • používá slovník 	<ul style="list-style-type: none"> - četba textu s porozuměním - upevňování frází a slovní zásoby, odpovědi na otázky - jednoduchá reprodukce textu - vytváření dialogu v různých komunikačních situacích

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (DVĚ)

RUSKÉ REÁLIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí sestavit jednoduché sdělení týkající se probíraných témat • domluví se v běžných životních situacích • vyhledává zajímavé informace na ruských internetových stránkách 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivní práce se slovníkem, vyhledávání neznámých výrazů - ruské reálie - Rusko, města, osobnosti, příroda, památky, sport - vytváření otázek - kdo, kde, kam, kdy, jaký, který, kolik ?

5.11.2. Německý jazyk

Vyučovací předmět německý jazyk patří do vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Vyučovací předmět německý jazyk je realizován jako volitelný předmět v 7., 8. a 9. ročníku, a to vždy s dvouhodinovou týdenní dotací. Výstupní úroveň německého jazyka je dána úrovní A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který byl vytvořen a schválen Radou Evropy, proto je kladen velký důraz na dialogy, čtení s porozuměním, poslech s porozuměním, samostatný ústní projev a psaní. Vyučovací předmět německý jazyk umožňuje žákům poznávat život lidí v německy mluvících zemích a jejich kulturní tradice, prohlubuje mezinárodní porozumění, snižuje jazykové bariéry, poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy.

Výuka probíhá v jazykových učebnách, kde je možno s žáky pracovat prostřednictvím sluchátek individuálně nebo ve dvojicích, a v učebnách výpočetní techniky.

Při výuce jsou využívány jednoduché autentické texty, časopisy, audionahrávky a videonahrávky. Součástí vyučování jsou také příležitostné akce, jako soutěže, projekty nebo jednodenní výjezdy do zahraničí.

Témata týkající se reálií, historie německy mluvících zemí souvisejí s učivem zeměpisu a dějepisu, představování, pozdravy, rodina, společenské chování a vystupování pak s učivem občanské výchovy.

Kompetence k učení

- vést žáky k tomu, aby pochopili důležitost komunikovat německy
- využívat vhodných způsobů a metod pro efektivní učení
- podporovat zájem žáků o německý jazyk
- získávat poznatky z různých zdrojů

- naučit žáky práci s portfoliem
- uvědomit si vlastní pokrok za určitou dobu
- pochopit systém gramatiky
- využívat a aplikovat internacionalismy a anglikanismy
- rozvíjet jednotlivé dovednosti v německém jazyce
- cvičit a rozvíjet jazykovou paměť

Kompetence k řešení problému

- vést žáky k porovnávání stavby německého, anglického a českého jazyka
- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebát se mluvit německy
- zvládat zdánlivě neřešitelné problémy (poslech)
- řešit úkoly v učebnici a pracovním sešitě podle zadání
- uplatňovat fantazii, improvizaci, kreativitu při řešení problému
- zpracovávat dlouhodobé projekty
- vyhledávat informace k řešení problému
- naučit se prezentovat výsledky své práce

Kompetence komunikativní

- umět německy zformulovat jednoduché myšlenky a sdělit je tak, aby partner rozuměl
- rozšiřovat neustále slovní zásobu
- nacvičit strukturu mluvených i písemných projevů
- reagovat na pokyny slyšené i psané
- procvičovat jednoduchý srozumitelný popis situace, věci
- vyjadřovat se adekvátně situaci
- vytvářet příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- naslouchat promluvám jiných lidí a vhodně na ně reagovat
- využívat nonverbální komunikace
- chatovat v rámci skupiny i jinde

Kompetence sociální a personální

- uplatňovat individuální schopnosti k získávání a prohlubování vědomostí a dovedností v cizím jazyce
- vést žáky ke spolupráci ve skupině
- rozlišit a respektovat role - vedoucí, účastník
- respektovat jiný názor při týmové práci
- vytvářet situace, ve kterých si žáci uvědomí potřebu vzájemné pomoci
- prezentovat a obhájit vlastní myšlenky při týmové práci
- budovat zdravé sebevědomí

Kompetence občanské

- plnit zodpovědně zadané úkoly
- získat představu o životě a tradicích německy mluvících zemí
- poznávat společné prvky v dějinách
- respektovat tradice jiných národů a srovnávat je s tradicemi u nás
- poznávat problémy jiných zemí (rasismus, intolerance, násilí)
- seznámit se se společnými projekty sousedních zemí
- dodržovat pravidla slušného chování

Kompetence pracovní

- vést žáky k uvědomělému používání studijních materiálů a jazykových příruček
- pracovat samostatně s dvojjazyčnými slovníky
- vyhledávat informace potřebné při práci
- formovat pracovní návyky
- naučit se pracovat ve dvojicích, skupině, týmu
- využívat hospodárně pomůcek, učebnice, pracovního sešitu
- zohledňovat rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

7. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (DVĚ)

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se se základní slovní zásobou a výslovností formou audioorálního kurzu • vyslovuje a čte foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby • rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje • vede jednoduchý rozhovor • učí se klást jednoduché otázky a odpovídat na ně • rozumí známým slovům a jednoduchým větám, mluví-li lidé pomalu a zřetelně • umí pozdravit a rozloučit se • sdělí ústně i písemně základní údaje o sobě, rodině, kamarádovi • umí pojmenovat školní věci, předměty • dokáže v rámci známé slovní zásoby povědět o svých koníčcích, popsat činnost během týdne • zná barvy • zná německou abecedu • počítá od nuly do dvaceti • učí se pracovat s dvojjazyčným slovníkem • prezentuje své znalosti vytvářením projektů • získává základní poznatky o německy mluvících zemích 	<ul style="list-style-type: none"> - audioorální kurz - základní pravidla komunikace v běžných situacích, pozdravy, poděkování, představování - jednoduchá sdělení, adresa, vyplnění formuláře - gramatické jevy (věty oznamovací kladné a záporné, otázky, časování pravidelných sloves, určitý a neurčitý člen, přivlastňovací zájmena, slovosled) - německá jména a příjmení - známá místa a osobnosti německy mluvících zemí - čtení s porozuměním - poslech jednoduchých textů - tematické okruhy - já a moje rodina - přátelé - škola - koníčky a volný čas

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (DVĚ)

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým pokynům, reaguje na ně • vyslovuje a čte foneticky správně • rozlišuje psanou a mluvenou podobu slov probrané slovní zásoby • vede jednoduchý dialog • tvoří otázky a odpovídi na ně • zvládá pořádek slov v německé větě • rozumí obsahu jednotlivých textů v učebnici 	<ul style="list-style-type: none"> - přímý a nepřímý pořádek slov - gramatické jevy (časování sloves pravidelných, některých nepravidelných, způsobových a některých sloves s odlučitelnou předponou, rozkazovací způsob, množné číslo, stálé vazby, 4. pád podstatných jmen) - poslech jednoduchých textů - čtení s porozuměním - konverzace k probíraným tématům

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci • napíše jednoduchá sdělení a odpověď na ně za správného použití základních gramatických struktur a vět • sestaví jednoduché sdělení související s probíranými tématy • umí napsat blahopřání, pozvánku na oslavu, pozdrav z dovolené • pojmenovává měsíce, roční období • umí vyjádřit přání • počítá do sta • vyjádří čas • popíše místo, kde bydlí • dokáže jednoduchým způsobem popsat a vysvětlit cestu • umí vyprávět o svém dni • dokáže vyjádřit pomocí své slovní zásoby, co se smí a nesmí • pracuje s dvojjazyčným slovníkem • prezentuje se svými projekty • získává další poznatky o německy mluvících zemích 	<ul style="list-style-type: none"> - tematické okruhy - počítač - město - měsíce, roční období - bydlení - můj den
---	---

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (DVĚ)

RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu • rozumí pokynům a reaguje na ně • rozumí obsahu jednoduchého textu v učebnici, v textu vyhledává potřebnou informaci a odpověď na otázku • domluví se jednoduchým způsobem v běžných situacích • dovede vytvořit jednoduchý rozhovor na probíraná témata • sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení související s probíranými tématy • reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu • zvládá gramatické jevy • je schopen vydat příkazy a zákazy • orientuje se v základních reáliích německy mluvících zemí • seznamuje se s tradicemi a svátky 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení s porozuměním - poslech jednoduchých textů - konverzace k probíraným tématům - gramatické jevy - (další způsobová slovesa, préteritum některých sloves, zájmena osobní a přivlastňovací, přídavná jména a příslovce, předložky, plurál, zeměpisné názvy, souvětí) - tematické okruhy- můj týden - části lidského těla - u lékaře - ve městě - počasí - oblečení, sport, móda - prázdniny a cestování - Vánoce a Velikonoce

<p>německy mluvících zemí</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí požádat o informaci • umí popsat oblečení, popisuje části lidského těla • vyjádří, co se mi líbí a nelíbí • prezentuje se svými projekty • pracuje s dvojjazyčným slovníkem a jazykovými příručkami 	
---	--

5.11.3. Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět navazuje na povinnou výuku Informačních a komunikačních technologií. Dále rozšiřuje znalosti a dovednosti žáku při práci s PC.

Žáci jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s textem, grafikou, s tabulkami. Naučí se svou práci prezentovat, vytvářet webové stránky. Při všech činnostech využívají internet, pro komunikaci elektronickou poštu. S programem SGP zvládnou také základy programování.

Vyučuje se od 6. do 9. ročníku. Od 7.ročníku je část hodiny věnována nácviku psaní všemi deseti na klávesnici.

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené počítači, prezentační technikou. Každý žák má k dispozici pracovní stanici.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie - některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty

- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.

- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat

- při zpracování informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou

- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

6. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (BEZ SKUPINY)

HW	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí korektně zapnout a vypnout stanici a přihlásit se do a odhlásit ze sítě • dokáže historicky zařadit vznik prvních počítačů (sálových) a vznik osobních počítačů. • uvědomuje si trendy ve vývoji výpočetní techniky – miniaturizace a zvyšování výkonu a kapacit. • vysvětlí význam pojmu HARDWARE, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače a vysvětlí jejich funkci 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost při práci s počítačem - postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do a odhlášení ze sítě - vývoj počítačů od prvního po současnost (sálové a osobní počítače) - HW
SW	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • programy, které zná, umí zařadit do příslušné skupiny (podskupiny) • orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky. • dokáže vytvořit složku nebo prázdný soubor, přejmenovat je, zkopírovat či přesunout, případně odstranit je 	<ul style="list-style-type: none"> - operační systémy - aplikace (textové editory, grafické editory, výukové programy, komunikační programy ...) - antivirové programy - komprimační programy - práce se složkami a soubory - pojem manažery (TotalCommander, Správce souborů, Tento počítač, Průzkumník, ...), disk (logický), složka (adresář), postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru včetně variant (menu, myš, klávesové zkratky)
TEXTOVÝ EDITOR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • v textovém editoru dokáže otevřít existující soubor upravit vlastnosti písma a odstavce, příp. vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu • dokáže uložit změny na stejné místo 	<ul style="list-style-type: none"> - příklady textových editorů (NotePad, WordPad, Writer, Word ...) - uložení, otevření souboru - pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) - označení části textu do bloku (klávesnice, myš)

<ul style="list-style-type: none"> • nebo jinam, příp. pod jiným názvem • v textovém editoru dokáže z obrázků vytvořit jednoduchý plakát apod • dokáže vytvořit tabulku, upravit její vzhled, vyplnit ji daty (text, čísla) nebo obrázky • vytvoří obsah dokumentu za použití stylů 	<ul style="list-style-type: none"> - kopírování, přesun částí textu - psaní, oprava textu (vel. pís. s diakritikou, další znaky) - formát písma a odstavce (menu, panel nástrojů) - vložení obrázku - klipart, automatické tvary - formát obrázku (velikost, barvy a čáry - výplň a ohraničení) - vložení obrázku ze souboru (ohraničení, obtékání) - tvorba tabulek vč. úpravy jejich vzhledu, pojmy buňka, sloupec, řada - záhlaví, zápatí - struktura dokumentu, obsah
INTERNET	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • nezaměňuje pojmy Internet a web • na webu dokáže vyhledat stránku o určitém tématu, uložit ji, příp. uložit pouze obrázek 	<ul style="list-style-type: none"> - co to je, kdy vznikl, služby Internetu - WWW = world wide web = web (vztah k Internetu) - prohlížeč webovských stránek (příklady: Internet Explorer, Firefox, Opera) - pohyb po webu přes hypertextové odkazy, známá adresa, jednoduché vyhledávání - vyhledávání informací, jejich věrohodnost - ukládání z webu (obrázek, celá stránka)
ELEKTRONICKÁ POŠTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, odpovědět na došlou zprávu pomocí funkce odpověď (Reply) a poslat kopii došlé zprávy někomu dalšímu pomocí funkce poslat jinému (Forward), poslat zprávu s přílohou, ze zprávy přijmout přílohu 	<ul style="list-style-type: none"> - vztah k Internetu - příklady poštovních programů (Pegasus Mail, MS Outlook, MS Outlook Express) - e-mail zdarma - založení, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv, odpověď (Re) a poslání zprávy někomu jinému (Fw) - připojení přílohy (Attachment) k odesílané zprávě, uložení přílohy z došlé zprávy
BITMAPOVÁ GRAFIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí rozlišit bitmapový a vektorový obrázek • změní rozlišení obrázku • umí aplikovat základní funkce pro úpravu obrázků a fotografií 	<ul style="list-style-type: none"> - bitmapa x vektor - rozlišení monitoru, tiskárny, obrázku - prohlížeče obrázků + možnosti úpravy (free XnView, placený ZPS9)

7. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (DVĚ)

GRAFIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje bitmapovou a vektorovou grafiku • pozná grafický soubor podle koncovky • umí uložit obrázek v zadaném grafickém formátu • získá obrázek skenováním, fotografováním, uložením z Internetu • k úpravě fotografií používá vhodný software • dokáže odprezentovat soubor snímků • umí vytvořit galerii obrázků např. na web • vytvoří koláž, používá vrstvy • chápe význam pojmů rozlišení, barevná hloubka, RGB a CMYK model • dokáže zaslat fotografie do minilabu prostřednictvím internetu • umí poskládat vektorový obrázek z objektů • při práci používá nástroj lupa • pomocí vhodného SW vytváří vizitky, diplomy, pozvánky, plakáty, obaly na CD • vytváří vlastní kliparty • umí vytvořit animovaný klipart • při práci s vektorovým programem používá i rastrovou grafiku 	<ul style="list-style-type: none"> - co je počítačová grafika - získávání, snímání, úpravy a publikování fotografií - vytváření koláží - skládání vektorových kreseb - animace
TEXTOVÝ EDITOR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže upravit vzhled dokumentu • chápe význam stylů a dokáže je prakticky používat • s citem dokáže uplatnit obrázky v textu • má plně pod kontrolou uspořádání textu a dalších objektů na stránce • umí vytvořit PDF dokument, zná jeho výhody a nevýhody • umí vytvořit šablonu textu • dokáže vytvořit tabulku, upravit její 	<ul style="list-style-type: none"> - styly - obrázky - generování obsahu - tabulka v textu

vzhled, vyplnit daty	
PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí poskládat, uložit a načíst dříve uloženou scénu • umí kopírovat, přesouvat a upravovat předměty • umí skládat scénu pomocí ovládní Baltíka • umí kombinovat a využít režim 1 a režim 2 • zná význam a použití všech příkazů v režimu 3 - začátečník • píše jednoduché programy podle zadání • dodržuje grafickou úpravu programů • umí uložit a otevřít dříve uložený program • umí načíst do programu scénu 	<ul style="list-style-type: none"> - práce v režimu 1 - organizace dat na disku - práce v režimu 2 - práce v režimu 3 - začátečník

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (DVĚ)

PROGRAMOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná význam a použití vybraných příkazů v režimu 3 - pokročilý • umí zapsat komentář v programu • rozumí a užívá kompozici programu • zná princip animace na jednom políčku a umí ji použít • zná princip automatické animace a umí ji použít včetně všech parametrů • rozumí pojmu pomocník, umí ho naprogramovat a využít v programu • používá příkazy if, while, dowhile • dokáže naprogramovat jednoduchou hru 	<ul style="list-style-type: none"> - práce v režimu 3 - pokročilý
PREZENTACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná a používá zásady úspěšné prezentace • umí pracovat s programem na 	<ul style="list-style-type: none"> - počítačová prezentace

<p>tvorbu prezentací</p> <ul style="list-style-type: none"> • využívá různé způsoby předvedení prezentace 	
WWW STRÁNKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná princip fungování www stránek • používá minimálně 2 internetové prohlížeče • zná a používá jazyk HTML k tvorbě stránek • umí stránky propojit pomocí odkazů • používá vhodné grafické objekty na stránkách • využívá tabulky i ke grafické úpravě stránek • dodržuje zásady psaní webu • zná výhody použití kaskádových stylů • k vytvoření www stránky využívá WYSIWYG editor • umí v editoru opravit tag • rozumí pojmům URL, doména, IP adresa, webhosting • umí umístit svou www stránku na internet • umí vytvořit si vlastní blog • zná princip fungování redakčních systémů 	<ul style="list-style-type: none"> - struktura webu - obsah webové stránky - obrázky na webu - tvorba webu - umístění webu na internet

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+2, VOLITELNÝ (DVĚ)

BEZPEČNOST PC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje autorská práva k programům • chápe pojmy licence, multilicence, freeware, shareware, demo atd. • samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě • umí pracovat v síti, zná přednosti práce v síti 	<ul style="list-style-type: none"> - licence - zásady při práci s PC - stromová struktura - zálohování - síťové operační systémy
TABULKOVÝ KALKULÁTOR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v okně tabulkového 	<ul style="list-style-type: none"> - základní operace s buňkami

<ul style="list-style-type: none"> • kalkulátoru, sešitě apod. • dokáže vytvořit tabulku, upravit její vzhled, vyplnit daty • provádí jednoduché početní operace s daty • využívá vzorce a funkce • na základě tabulky vytvoří graf a upraví jeho vzhled • graf i tabulku dokáže vložit do textového editoru 	<ul style="list-style-type: none"> - grafická úprava buňky - formát buňky - vzorce - práce s listy - definice řady - nastavení kalkulátoru
ROČNÍKOVÝ PROJEKT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • učí se spolupracovat, řeší problémy a případné konflikty • uvědomuje si širší jemu dostupných zdrojů informací a umí se v nich orientovat • dokáže vybrat důležité prameny, vytipovat důležité pasáže, vše ověřit z více zdrojů • dokáže využít možnosti grafického zpracování kopie textu, umí si udělat výpisky a poznámky • rozlišuje mezi doslovným citátem, parafrází a vlastními myšlenkami • u poznámek uvádí pramen informací • nastudované informace dokáže zpracovat do uceleného dokumentu s logickým postupem výkladu • využívá své poznatky a schopnosti v práci s textovým, grafickým příp. tabulkovým editorem • respektuje zadané požadavky • prezentuje svou práci před svými spolužáky 	<ul style="list-style-type: none"> - volba tématu - získávání informací - zpracování informací a dat - prezentace

5.11.4. Výpočetní technika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět navazuje na povinnou výuku Informačních a komunikačních technologií. Dále rozšiřuje znalosti a dovednosti žáku při práci s PC.

Žáci jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s textem, grafikou, s tabulkami. Naučí se svou práci prezentovat, vytvářet webové stránky. Při všech činnostech využívají internet, pro komunikaci elektronickou poštu.

Vyučuje se od 7. do 9. ročníku.

Výuka probíhá ve specializované učebně vybavené počítači, prezentační technikou. Každý žák má k dispozici pracovní stanici.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

- vyučující v roli konzultanta - žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie - některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty

- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.

- žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat

- při zpracování informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou

- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

7. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, VOLITELNÝ (JEDEN)

GRAFIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• rozlišuje bitmapovou a vektorovou grafiku• pozná grafický soubor podle koncovky• umí uložit obrázek v zadaném grafickém formátu• dokáže odprezentovat soubor snímků• umí vytvořit galerii obrázků např. na web• chápe význam pojmů rozlišení, barevná hloubka, RGB a CMYK	<ul style="list-style-type: none">- co je počítačová grafika- skládání vektorových kreseb- práce s objekty

model <ul style="list-style-type: none"> • umí poskládat vektorový obrázek z objektů • při práci používá nástroj lupa • pomocí vhodného SW vytváří vizitky, diplomy, pozvánky, plakáty, obaly na CD • při práci s vektorovým programem používá i rastrovou grafiku 	
TEXTOVÝ EDITOR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže upravit vzhled dokumentu • chápe význam stylů a dokáže je prakticky používat • s citem dokáže uplatnit obrázky v textu • má plně pod kontrolou uspořádání textu a dalších objektů na stránce • umí vytvořit PDF dokument, zná jeho výhody a nevýhody • umí vytvořit šablonu textu • dokáže vytvořit tabulku, upravit její vzhled, vyplnit daty 	<ul style="list-style-type: none"> - styly - obrázky - tabulka v textu

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, VOLITELNÝ (JEDEN)

PREZENTACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná a používá zásady úspěšné prezentace • umí pracovat s programem na tvorbu prezentací • využívá různé způsoby předvedení prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> - počítačová prezentace
WWW STRÁNKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zná princip fungování www stránek • používá minimálně 2 internetové prohlížeče • zná a používá jazyk HTML k tvorbě stránek • umí stránky propojit pomocí odkazů • používá vhodné grafické objekty na stránkách 	<ul style="list-style-type: none"> - struktura webu - obsah webové stránky - obrázky na webu - tvorba webu - umístění webu na internet

<ul style="list-style-type: none"> • využívá tabulky i ke grafické úpravě stránek • dodržuje zásady psaní webu • zná výhody použití kaskádových stylů • k vytvoření www stránky využívá WYSIWYG editor • umí v editoru opravit tag • rozumí pojmům URL, doména, IP adresa, webhosting • umí umístit svou www stránku na internet • umí vytvořit si vlastní blog 	
---	--

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, VOLITELNÝ (JEDEN)

BEZPEČNOST PC	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje autorská práva k programům • chápe pojmy licence, multilicence, freeware, shareware, demo atd. • samostatně si uspořádává data na svém uživatelském kontě • umí pracovat v síti, zná přednosti práce v síti 	<ul style="list-style-type: none"> - licence - zásady při práci s PC - stromová struktura - zálohování - síťové operační systémy
TABULKOVÝ KALKULÁTOR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v okně tabulkového kalkulátoru, sešitě apod. • dokáže vytvořit tabulku, upravit její vzhled, vyplnit daty • provádí jednoduché početní operace s daty • využívá vzorce a funkce • na základě tabulky vytvoří graf a upraví jeho vzhled 	<ul style="list-style-type: none"> - základní operace s buňkami - grafická úprava buňky - formát buňky - vzorce - práce s listy - definice řady - nastavení kalkulátoru
ROČNÍKOVÝ PROJEKT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • učí se spolupracovat, řeší problémy a případné konflikty • uvědomuje si širší jemu dostupných zdrojů informací a umí se v nich orientovat 	<ul style="list-style-type: none"> - volba tématu - získávání informací - zpracování informací a dat - prezentace

<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vybrat důležité prameny, vytipovat důležité pasáže, vše ověřit z více zdrojů • dokáže využít možnosti grafického zpracování kopie textu, umí si udělat výpisky a poznámky • rozlišuje mezi doslovným citátem, parafrází a vlastními myšlenkami • u poznámek uvádí pramen informací • nastudované informace dokáže zpracovat do uceleného dokumentu s logickým postupem výkladu • využívá své poznatky a schopnosti v práci s textovým, grafickým příp. tabulkovým editorem • respektuje zadané požadavky • prezentuje svou práci před svými spolužáky 	
---	--

5.11.5. Sportovní hry

Volitelný předmět s časovou dotací 1 hodina týdně.

Náplní jsou: míčové hry - basketbal, volejbal, sálová kopaná, florbal - v nichž jsou rozvíjeny herní prvky a kombinace, atletika s prohloubením základních dovedností.

Pobyt v přírodě.

6. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, VOLITELNÝ (JEDEN)

TURISTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí odhadnout své síly • umí odhadnout schopnosti svých spolužáků • umí se orientovat v nejbližším okolí 	<ul style="list-style-type: none"> - pochod na Starý Jičín - pochod k Oční studánce
KOLEKTIVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí základy kolektivních her - fotbal, košíková, florbal 	<ul style="list-style-type: none"> - fotbal - florbal -košíkoví
GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • umí základní dovednosti v gymnastice 	<ul style="list-style-type: none"> - základy gymnastiky - kotoul, přeskoky, kruhy
ATLETIKA	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> • umí odhadnout své síly • umí odhadnout schopnosti svých spolužáků 	- běhy, skoky, hody
--	---------------------

7. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, VOLITELNÝ (JEDEN)

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, VOLITELNÝ (JEDEN)

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, VOLITELNÝ (JEDEN)

5.11.6. Domácí nauky

Domácí nauky se vyučují jako samostatný volitelný předmět v 6.,7.,8. a 9. roč. Časová dotace je 1 vyučovací hodina týdně, vyučování je soustředěno do 2 hodinových bloků (1 x za 14 dní), z důvodů bezpečnosti práce jsou žáci děleni do skupin.

Vyučování probíhá v těchto tematických okruzích:

- vaření
- bytový desing
- domov a tradice
- péče o dítě

Obsah předmět domácí nauky je volen v 6. až 8. ročníku jako doplnění předmětu pracovní činnosti s hlavním zaměřením na praktickou činnost. V 9. ročníku je zařazen samostatný okruh péče o dítě.

Cíle vzdělávací oblasti:

- získat základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- rozvíjet motoriku žáků a jejich manuální zručnost
- osvojit si a uplatňovat zásady bezpečnosti, ochrany zdraví při práci a hygieny práce
- osvojit si základy organizace, plánování práce a technologické kázně
- získat pozitivní vztah k práci a odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě
- mít představu o potřebách malého dítěte i péčí o dítě

Ve vzdělávací oblasti směřujeme k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- umět posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotit výsledky své práce a diskutovat o nich
- používat vhodné nástroje a pomůcky
- poznávat vlastnosti a použitelnost materiálů i surovin
- praktické osvojování práce podle návodu
- vést žáky k základním pracovním dovednostem a návykům včetně správné organizace a práce dle návodu

Kompetence k řešení problémů

- posilovat vlastní důvěru při praktickém ověřování řešení problémů
- uplatňovat tvořivost a nápaditost k dosažení finálního výsledku
- získané poznatky aplikovat v praxi

Kompetence komunikativní

- seznamovat se s přesným významem pracovních pojmů
- předkládat dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci žáků

Kompetence sociální a personální

- podporovat umění pracovat ve skupině, ve dvojici
- přiřazovat různé role v pracovní skupině a prožít je včetně kolegiálnosti a pomoci

- uvědomovat si vlastní zodpovědnost, ohleduplnost na pracovišti

Kompetence občanské

- vnímat vliv činnosti člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnost za jeho ochranu

Kompetence pracovní

- správně a bezpečně používat nástroje a materiály

- dodržovat bezpečnostní a hygienická pravidla při práci

- využívat své znalosti v běžném praxi, životě

- vedení k provedení práci v co nejlepší kvalitě

- předcházet pracovním rizikům

6. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, VOLITELNÝ (JEDEN)

VAŘENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• zvládá pracovní postupy• ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu• má představu o předpisech a hygienických pravidlech• má představu o základních činnostech přípravy pokrmů• volí správnou odpovídající technologii• organizuje a plánuje pracovní činnosti• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	<ul style="list-style-type: none">- výživa člověka- úprava stolu a bytu- podávání základních druhů pokrmů a nápojů- společenské chování- kuchařské knihy, vhodná sestava jídel- polévky, omáčky, saláty, pečivo, úpravy masa, ryb a drůbeže- úpravy tepelné, za studena

7. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, VOLITELNÝ (JEDEN)

VAŘENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">• zvládá pracovní postupy• ovládá základní principy stolování a obsluhy u stolu• má představu o předpisech a hygienických pravidlech• má představu o základních činnostech přípravy pokrmů• volí správnou odpovídající technologii• organizuje a plánuje pracovní činnosti• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	<ul style="list-style-type: none">- podávání základních druhů pokrmů a nápojů- společenské chování- kuchařské knihy, vhodná sestava jídel- polévky, omáčky, saláty, pečivo, úpravy masa, ryb a drůbeže- úpravy tepelné, za studena- stolování, inventář, aranžování květin, ...- nákup, skladování a využití potravin

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+I, VOLITELNÝ (JEDEN)

BYTOVÝ DESIGN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá pracovní postupy • volí správnou odpovídající technologii • organizuje a plánuje pracovní činnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • má představu o návrhu interiéru bytu a domu, zahrady... • umí vyhledat pomoc při návrhu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozdělení bytu na pracovní oblasti - návrh jednotlivých oblastí - návrh pracoviště pro dítě, dospělého - pomoc - návrh odborníka - počítačové programy
DOMOV A TRADICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá pracovní postupy • volí správnou odpovídající technologii • organizuje a plánuje pracovní činnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • umí vyhledat pomoc při návrhu • zná některé tradice a jejich vliv na úpravu bytu, domu 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámení s některými zvyky - vliv zvyků na výzdobu bytu - tvorba bytových doplňků

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+I, VOLITELNÝ (JEDEN)

PÉČE O DÍTĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v období dospívání • získává poznatky o antikoncepci • umí ovládat své city, umí vyjádřit své pocity • vytváří si vztah ke své budoucí rodičovské roli • vytváří si správný životní styl pro ovlivnění zdraví svého dítěte • získává odpovědnost za zrod nového života • umí pečovat o dítě v prvních dnech, týdnech, měsících života • má představu o výživě novorozence, batolete a dítěte předškolního věku • má představu o správné výchově a 	<ul style="list-style-type: none"> - základní lidská práva - puberta – dospívání, antikoncepce - početí, těhotenství - vztahy mezi partnery, příprava na rodičovství - vývoj jedince, správné prostředí - novorozenec, kojeneček, batole - výživa a hygiena kojence - růst a vývoj v prvním roce života - batole – psychický a fyzický vývoj dítěte - výchova dítěte (výchova hrou, odměny, tresty, potřeby dítěte) - potřeby a výživa dítěte - bezpečnost dítěte - péče o nemocné dítě

vývoji dítěte školního věku	
-----------------------------	--

5.11.7. Keramika

6. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, VOLITELNÝ (JEDEN)

7. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, VOLITELNÝ (JEDEN)

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, VOLITELNÝ (JEDEN)

HLÍNA JAKO MATERIÁL	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s materiálem, jeho možnostmi a zpracováním 	<ul style="list-style-type: none"> struktura materiálu vlastnosti mokré hlíny vlastnosti suché hlíny, sušení význam keramické hlíny ve vývoji člověka
ZÁKLADNÍ POJMY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> zvládá základní pojmy 	<ul style="list-style-type: none"> šlikr (složení, technika spojování) pece (přírodní, elektrické) pálení, přežah, terakota glazura, glazovaná keramika, střep
ZPRACOVÁNÍ HLÍNY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> vytváří vlastní kreativní řešení při zpracování námětu 	<ul style="list-style-type: none"> techniky zpracování hlíny - válečková, hrudková modelace z ruky válení plátu spojování
TECHNIKY ZDOBNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá různé techniky zdobení a dekorování 	<ul style="list-style-type: none"> reliéfování - promačkávání škrabání rýhování nalepování vlastní tvarování
DEKOROVÁNÍ KERAMIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> využívá různé techniky zdobení a 	<ul style="list-style-type: none"> glazování - tupování stříkání

dekorování	- dokreslování - vymývání
BEZPEČNOST A HYGIENA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje obecné zásady hygieny a bezpečnosti při práci s prac. pomůckami • udržuje pořádek ploch i nástrojů a prac. pomůcek 	<ul style="list-style-type: none"> - zásadní pravidla pro práci s keramickým materiálem - pravidla pro užívání pomůcek - ochranné pomůcky

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+1, VOLITELNÝ (JEDEN)

MATERIÁL A JEHO ROZMANITOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • kreativně uplatňuje nabyté dovednosti při zpracování složitějších námětů 	<ul style="list-style-type: none"> - využití materiálu podle druhu (točírský, šamotový, licí hmota)
POJMY V KERAMICE	
výstupy	učivo
	<ul style="list-style-type: none"> - licí hmota, formy, odstupňované lití - výpal, délka, opakovaný výpal - druhy a složení glazur - engoby - pomůcky - špachtle točírské, vyklepávací, tvořítka
ZPRACOVÁNÍ HLÍNY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • na základě vlastních zkušeností nalézá a do komunikace zapojuje prostorová vyjádření, která sám vytvořil či upravil 	<ul style="list-style-type: none"> - modelace z koule, hnízda - spojování z plátů - vymačkávání - stavění figur - vyťukávání
DEKOROVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatků z historického vývoje, popř. jiných národnostních skupin pro dekor 	<ul style="list-style-type: none"> - dekor glazurou - dekor engobou - vymývání aventurinem - reliéfování - razítkováním - žlábkováním - průřezem - vrstvení hlíny a průškrab

PRAVIDLA PRO PRÁCI S MATERIÁLEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává a interpretuje současná aktuální umělecká zpracování z médií i regionu 	<ul style="list-style-type: none"> - zásadní pravidla a hygiena pro práci s keramickým materiálem - bezpečné užívání pomůcek - hygiena při glazování

5.11.8. Hokej

Lední hokej je zařazen jako volitelný předmět s časovou dotací 3 hodiny týdně v 6. - 9. ročníku. Od září do března probíhají tréninky na ledě, v dubnu až červnu probíhá letní příprava v hale nebo venkovních areálech.

Trénink je zaměřen na rozvoj hrubé fyzické síly, rychlostní a vytrvalostní dovednosti, dynamiku a sprinty s přihlédnutím na individuální zátěž.

V letní přípravě jsou zahrnuty regenerační činnosti formou plavání 1 hodina týdně.

6. ROČNÍK - DOTACE: 0+3, VOLITELNÝ (TŘI)

7. ROČNÍK - DOTACE: 0+3, VOLITELNÝ (TŘI)

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+3, VOLITELNÝ (TŘI)

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+3, VOLITELNÝ (TŘI)

5.11.9. Basketbal

Basketbal probíhá v 6. - 9. ročníku s dotací 3 hodiny týdně, z nichž 2 hodiny jsou věnovány tréninku a 1 hodina regenerační činnosti - plavání. tréninky probíhají od září do června.

6. ROČNÍK - DOTACE: 0+3, VOLITELNÝ (TŘI)

7. ROČNÍK - DOTACE: 0+3, VOLITELNÝ (TŘI)

8. ROČNÍK - DOTACE: 0+3, VOLITELNÝ (TŘI)

9. ROČNÍK - DOTACE: 0+3, VOLITELNÝ (TŘI)
